A SZENTESI KLAUZÁL GÁBOR ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2026

Tartalom

1. Bevezető 5

1.1. Az iskola bemutatása 5
Az iskola adatai: 5

1.2. Az intézmény feladatai 6

1.3. Helyzetelemzés 6

1.4. Törvényi háttér 8

2. Az iskola nevelési programja 9

2.1. A nevelő –, oktató munka pedagógia alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 9

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 18

2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 21

2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 26

2.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok 27

2.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai 28

2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai 29

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 31

2.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje 45

2.8. Kapcsolattartás a pedagógusokkal, szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel 45

2.9. A tanulmányok alatti vizsga szabályzata 48

2.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló felvételének-, átvételének szabályai 81

2.11. A felvételi eljárás különös szabályai 81

3. Az intézmény helyi tanterve 83
3.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 87

3.3. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 88

4. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái az intézmény valamennyi osztályában 105
4.2. A magasabb évfolyamba lépés feltételei 110
4.3. Az otthoni és napközis-, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása 110
4.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 112
4.4. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek 113
4.5. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei 115
4.6. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei 117

5. Záró rendelkezések 121

6. Mellékletek 122
6.1. Játékos idegen nyelvi előkészítő Angol nyelv 122
6.2. Játékos idegen nyelvi előkészítő Német nyelv 128
6.3. Informatika 134

„Gyermekneveléskor emlékeznünk kell, hogy nem a jelenlegi életre nevelünk, hanem a jövőbelire, jobb állapotára az emberi fajnak, vagyis olyan életre, amelyben az élet minősége jobb. De a szülők a gyermekeiket rendszerint úgy nevelik, hogy csak a jelen elvárásoknak feleljenek meg, bár ez rongált. Mi a jövőre való gyereknevelléssel jobbítjuk meg a világot." (Immanuel Kant)

1. Bevezető

1.1. Az iskola bemutatása

Az iskola adatai:

Az intézmény neve:	**Szentesi** Klauzál Gábor Általános Iskola
OM azonosító:	029629
Címe:	6600 Szentes, Klauzál utca 14.
Telefon:	63/562-317
Fax:	63/562-318
E-mail:	iskola@szentes-klauzalgabor.hu
Honlap:	http://ww3.szentes.hu/klauzal/iskola/
Az intézmény alapításának éve:	1984
Az intézmény alapítója:	Szentes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
Fenntartó:	Klebelsberg Központ, Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ
Működési engedély:	III. 78-13/ 1984 Műv. sz.
Működési terület:	Szentes város
Helyrajzi szám:	1133
Teljes terület:	9922 m^2
Beépített terület:	4000 m^2
Sportudvar / beton /:	1600 m^2
Zöldterület:	6378 m^2

1.2. Az intézmény feladatai

Az intézmény alapfokú nevelési-, oktatási-, és tehetséggondozási funkciókat tölt be, ennek megfelelően és erre építve legfontosabb céljaink az általános emberi értékek megismertetése, a középfokú beiskolázás elősegítése, a nemzeti hagyományok megismertetése, a hazaszeretetre nevelés.

Kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók esélyegyenlőségének megvalósítását, elsősorban a hátránykompenzációt, amely lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy az életben megfelelően tájékozott, ennek megfelelően boldogulni képes emberré váljanak.

Az oktatás és nevelés egységében célunk, hogy előkészítsük a továbbtanulást, ezért mindazon ismeretek átadását, mely nélkülözhetetlenek a tanulók megfelelő pályaválasztása szempontjából, ezen belül a mindennapi életvezetés alapvető ismereteinek megtanítása. Köznevelési típusú sportosztály keretében, szakszövetségi együttműködésben sportiskolai ellátást nyújt, mely lehetőséget teremt a mozgás örömteli megismertetésére, a tehetségek felismerésére és további fejlődésük megalapozására.

1.3. Helyzetelemzés

Az iskola a város központi lakótelepén épült, a tanítás 1984. szeptember 1-jén kezdődött el. A 450 tanulóra tervezett épület az első időszakban zsúfolt, időnként túlzsúfolt (1989-ben 750 tanuló járt ide) volt. A gyermekszám városi méretű csökkenésével megszűnt a zsúfoltság, ezzel lehetővé vált az intézmény életének újjászervezése.

A város szinte minden részéről, különösen a település peremterületéről érkező, és a környék tanyavilágából, falvaiból bejáró tanulóink többsége egész napját az iskolában tölti. A tanítás mellett elengedhetetlen feladatunk a szabadidős tevékenységek szervezése, ezzel is nevelve az egészséges, céltudatos felnőttkorra. Ehhez lehetőséget biztosítanak a rendelkezésünkre álló erőforrások.

Már a kezdetektől felmerült a hátránykompenzáció igénye, melyet egyre bővülő módon vállaltunk fel, hiszen a tanulók eltérő szociális, szociokulturális helyzete miatt ez elengedhetetlen.

A tanulók egy részénél a személyiségfejlődés sem megfelelő módon történt, ezért kiemelt szerep hárul az intézményre - szakemberek bevonásával -, ennek javítására. Természetesen előbbiek magatartási problémák kialakulásához is vezethetnek, melyeket az intézményben szükséges megoldani. Ehhez rendelkezünk megfelelő szakértelemmel és tapasztalattal is.

1.3.1. Infrastrukturális feltételek

Az 1984-es megnyitáskor az iskola, az akkori szemléltető eszköz alapnorma alig 50%-át kapta meg. Ezt a hiányt sokáig nem sikerült pótolni. Beszerzési összegeink csak az alapeszközökre voltak elégségesek, ezért sok mindent a kollégák maguk készítettek, valamint összeszedtük a megszűnő iskolák használt eszközeit. Időközben felszereléseink elhasználódtak, ténylegesen vagy erkölcsileg elavultak. Korszerűsítésre anyagi lehetőségünk alig volt. Eszközfejlesztési pályázatok segítségével igyekeztünk a gondokat enyhíteni. Erre

nagy szükség volt, egyrészt a követelmények teljesítése miatt, másrészt szerettük volna elkerülni az oktatás elszürkülését. Törekvésünk, hogy iskolánkat barátságossá, otthonossá alakítsuk, s felszereljük a kor elvárásainak megfelelő eszközökkel.

Pályázati munkánk és a fenntartó biztosította lehetőségek eredményeként sikerült tantermeinkbe új bútorokat vásárolni. Kialakítottunk 2 internet hozzáféréssel rendelkező korszerű számítástechnikai szaktantermet, 11 interaktív táblával felszerelt és további modern audiovizuális eszközökkel ellátott tantermeket, egy megfelelő fejlesztő eszközökkel ellátott fejlesztő szobát, valamint a kor követelményeinek megfelelő, a kiegészítő ismeretek megszerzéséhez rendelkezésre álló, mintegy 21 000 egységet magába foglaló könyvtárt, mely idegen nyelvű szakkönyvtár is, s ahol szintén a tanulók rendelkezésére áll több számítógép. Az intézmény egészében is biztosított az internet hozzáférés.

Az intézmény tornaterme 2017-es megújulása után minősített sportrendezvények megtartására is lehetőséget biztosít.

A folyamatos karbantartásnak, az eszközállomány korszerűsítésének köszönhetően az iskola mindenben megfelel a kor oktatási követelményeinek.

1.3.2. Humánerőforrás

Meggyőződésünk, hogy az iskolai valóság döntő tényezője maga a cselekvő pedagógus. Az ő szakmai, emberi minősége, értékrendje, szándékai és hatóképessége mindenfajta pedagógiai program meghatározója. Ezért alkalmazott megoldásaink csakis a pedagógusok közös szándékainak, cselekvéseinek eredője lehet. E pedagógiai minőség létrehozása a valóságos pedagógiai program, amely messze túllépi bármely dokumentum értékét.

A pedagógusi tevékenység, magatartás a legfontosabb eszköze annak, hogy az intézmény értékei hassanak, céljai megvalósulhassanak. Az alapvető munkavállalói kötelezettségeken túl a nálunk dolgozó pedagógusok vállalják:

- a szakmailag igényes, a gyerekek helyzetére figyelő, fejlesztő foglalkozást;
- a lelkiismeretes felkészülést, a pontos, szakszerű munkát;
- a felnőttek és gyerekek kölcsönös tiszteletén alapuló, a pedagógus felelős pedagógiai vezető szerepét határozottan érvényesítő együttműködő magatartást;
- olyan feltételrendszer kialakítására törekednek, amelyben a tanulás, a tudás, a közösségért végzett munka érték, amely fegyelmezett, követelményt támasztó humánus, törődő és segítő munkalégkört alakít ki;
- az iskolai élet gyerekekkel közös alakítását, diákjaink önállóságának támogatását, jogaik érvényre jutásának, kötelességeik teljesítésének segítését, a fejlesztő követelménytámasztást;
- segítő együttműködést a szülőkkel.

Iskolánkban valamennyi pedagógus rendelkezik a szükséges szakképzettséggel. Személyi állománya stabil, ennek köszönhető, hogy oktató – nevelő munkánk alkalmas a kitűzött feladatok színvonalas megvalósítására. Intézményünk pedagógusai alkalmazkodnak a társadalmi változásokhoz, szakmai végzettségen túl több speciális szakismeret birtokosai is.

A nevelők önképzése és továbbképzése folyamatos, tervszerű. A személyi ellátottság minősége: tantestületünk egésze- akkreditált képzések segítségével- elsajátítja és alkalmazza az IPR alapú fejlesztés eszköztárát és módszertani kultúráját.

Pedagógusaink:

- ismerik és alkalmazzák az egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott módszereket, eszközöket, eljárásokat;
- tudatosan fejlesztik a gyermekek társas kapcsolatait, egymást segítő közösségeit;
- tudatosan fejlesztik a család és az iskola közötti kommunikációt;
- a családot, mint partnert vonják be a gyermekekkel kapcsolatos iskolai döntésekbe, így a szülők partnerek lesznek a nevelési folyamatban.

1.4. Törvényi háttér

- *2023. évi XXv. törvény,*
- *44/2023. BM rendelet,*
- *Pedagógusok új életpályájáról szóló törvény, 2023. évi LII. törvény,*
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- a sportról szóló 2004. évi I. törvény
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet
- a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet
- a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet
- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet
- a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet
- a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III.12.) EMMI rendelet
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet

2. Az iskola nevelési programja

2.1. A nevelő –, oktató munka pedagógia alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Nevelési programunk vezérelve: újraéleszteni, megtartani és kialakítani mindazon értékeket, amelyek birtokában tanítványaink – szociális helyzetükre, világnézetükre, családi hátterükre való tekintet nélkül – képesek művelt, kulturált emberként helytállni, majd (az iskolában szerzett ismeretekre és készségekre építve) későbbi tanulmányaikat folytatni, szakemberként érvényesülni a felnőtt életükben.

Ezek az értékek:
- becsületesség, egyenesség, őszinteség, megbízhatóság;
- kíváncsiság és tudásvágy;
- tolerancia és szolidaritás;
- a másik ember tisztelete és a szeretni tudás;
- a szűkebb és tágabb környezet szeretete és védelme;
- kötődés a családhoz és az iskolához;
- magyarság – és európaiság – tudat;
- önfegyelem és a másokra figyelés képessége;
- szorgalom és türelem a munkában;
- törekvés széles körű műveltségre;
- reális önismeret és erre alapozott, döntésképesség;
- törekvés az egészséges életmódra;
- az érték és a talmi közötti biztos választás képessége.

Az iskola működése nem egyszerűsíthető le a tanítás-tanulás folyamatára. A Szentesi Klauzál Gábor Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

- Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat.
- Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg és testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből.
- Tudatában vagyunk annak, hogy munkánk során a különböző törvényszerűségek (biológiai, fiziológiai, pszichológia, társadalmi) együttesen hatnak, vagyis a **komplexitás elve** érvényesül.
- Mindezen feladatok megvalósítása csak az **életkori sajátosságok** figyelembe vételével történhet, vagyis a tanulók fejlődését mindenkor a maguk fejlettségi fokához mérten kell biztosítani.
- A pedagógiai tevékenység folyamatában biztosítani kell a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzését (kísérletek, tanulmányi séták, kirándulások) a **tapasztalatszerzés elve** alapján.
- Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.
- Ennek keretében a **bizalom elve** alapján a pedagógusok tiszteletben tartják a tanulók személyiségét, megértést tanúsítanak iránta.

- A **következetesség elvét** követve igényes, határozott, reális és tudatos követelményeket támasztunk a tanulókkal szemben.
- Valamennyi pedagógiai tevékenységben vezető, **irányító szerepe** van **a pedagógusnak**.
- A tanulók különböző közösségek tagjai: a szűkebb (család, osztály, iskola) és tágabb közösség (társadalom) hatásrendszere biztosít lehetőséget a tanulók **önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének** kibontakozásához.
- Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat, lehet vágyuk, kívánságuk, véleményük, miközben a **normakövetés motiváltsága** is teljesül.
- Kialakítjuk az önálló ismeretszerzéshez, önművelődéshez és a továbbtanuláshoz szükséges képességeket, készségeket, melyekhez **kompetencia alapú fejlesztést** használunk.
- A nevelés területén **megfelelő szokásrendszert**, életvitelt, viselkedési formát alakítunk kipótolva az otthonról hozott hiányosságokat és tiszteletbe tartva a családi tradíciókat.
- A **tanulók önállóságának** előtérbe helyezésével fejlesztjük, erősítjük az osztályközösségeket.
- Az emberismeret és önismereti képességek kialakításánál hozzájárulunk az **identitástudat** és társas kapcsolat kialakításához.
- **Toleráns**, a másságot figyelembe vevő személyiséget fejlesztünk.
- Az írás, olvasás, szövegértés, helyes beszédkészség fejlesztését fokozzuk minden tantárgy óráján a legkorszerűbb lehetőségek pl. IKT eszközök felhasználásával, oktatóprogramokkal.
- Az osztályok kialakításánál figyelembe vesszük az **esélyegyenlőségi szempontok**at, a tanulók egyéni képességeit, és ebből kiindulva határozzuk meg a differenciálást, a feldolgozás módját és a tanítási módszereket.
- Az iskola színtere kell, hogy legyen a **tehetséggondozás**nak a meglévő programok továbbfejlesztésének segítségével.
- A tanórán kívüli foglalkozások a képességek fejlesztésén túl jelentsenek sikerélményt a tanulóknak és legyenek örömforrások a tanulók és a pedagógusok számára.
- A nevelési és oktatási feladataink között hangsúlyt kap a szülőkkel való **együttműködés** és a tanulók felkészítése a családi életre.
- Tantestületünk azonosul az **IPR szellemiségéve**l, elvárásaival.
- A nevelőtestület **szakmai műhely**ként is működik a projektek, fejlesztő programok kapcsán.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk;
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe;
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük;
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük;
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban;
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
  – tanuló és tanuló,
  – tanuló és nevelő,
  – szülő és nevelő,
  – nevelő és nevelő között.

Pedagógiai alapelveink tükrözik intézményünk szellemiségét. A preferált értékek meghatározzák szervezeti kultúránkat, pedagógusaink ezeket elfogadva hisznek a nevelés lehetőségében, munkájuk fontosságában, tisztában vannak felelősségükkel.

Céljaink, feladataink:

- Az intézményünk körzetében élő családok számára egyenlő hozzáféréssel megfelelő színvonalú oktatás biztosítása.
- Kisgyerekkortól egészen az általános iskolai szakasz lezárásáig gyermekközpontú nevelés biztosítása.
- Szocializációs folyamatok segítése.
- Hátránykompenzálás.
- Tehetséggondozás.
- Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák megfelelő kialakítása.
- A halmozottan hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatásának biztosítása.
- A differenciált nevelés megfelelő feltételeinek kialakítása.
- Olyan személyiségfejlesztő program biztosítása, mely harmonikus, egészséges önismerettel rendelkező gyermekeket nevel.

Legfőbb célunk a NAT-ban foglalt kulcskompetenciák fejlesztése:

- anyanyelvi kommunikáció,
- idegen nyelvi kommunikáció,
- matematikai kompetencia,
- természettudományos és technikai kompetencia,
- digitális kompetencia,
- szociális és állampolgári kompetencia,
- kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia,
- esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőkészség,
- a hatékony, önálló tanulás.

Általános feladataink:

- A NAT-ban kiemelt fejlesztési területek – nevelési célok:
  - az erkölcsi nevelés,
  - nemzeti öntudat, hazafias nevelés,
  - állampolgárságra, demokráciára nevelés,
  - az önismeret és társas kultúra fejlesztése,
  - a családi életre nevelés,
  - a testi és lelki egészségre nevelés,
  - felelősségvállalás másokért, önkéntesség,
  - fenntarthatóság, környezettudatosság,
  - pályaorientáció,
  - gazdasági és pénzügyi nevelés,
  - médiatudatosságra nevelés,
  - a tanulás tanítása.
- A személyre szóló fejlesztés kialakítása és megvalósítása;
- A tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatását szolgáló tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- A tanulási nehézségeket figyelembe vevő differenciált oktatás bevezetése;
- A szociális hátrányok csökkentésére mentorálás szervezése;
- Kooperatív technikák alkalmazása a gyakorlatban;
- Az életkori sajátosságokat figyelembe véve az infó – kommunikációs technológia alkalmazása;
- Kooperatív technikák alkalmazása a gyakorlatban;
- Az iskolai élet minden terén a személyiségfejlesztés előtérbe helyezése;
- Kompetenciamérések elemzése, belső mérések megszervezése, intézkedési terv készítése;
- Heterogén osztály – és csoportszervezés.

Sajátos feladatunk:

A sportiskolai osztályok nevelési feladatai a 2017-18-as tanévtől

Az alsó tagozat kiemelt célja, hogy megszerettesse a sport, mint sajátos mozgásforma legfontosabb alapjait, kialakítsa a tanulókban, az ebben való részvétel iránti igényt, hozzászoktassa őket a rendszeres testedzéshez. Ennek érdekében a sportiskolai osztály biztosítja az alsó tagozatos gyerekek számára a sportos életmód kialakítását, a sport megszerettetését, a sokoldalú képességfejlesztést. Ebben a korszakban fontos, hogy minél több mozgásformát ismerjenek meg a tanulók, ezért a kerettanterv lehetővé teszi a diákok számára, hogy megismerkedjenek különböző sportágakkal, akár ki is próbálják azokat, ugyanakkor néhány sportág kapcsán személyes tapasztalatot szerezhetnek, bővebben megismerkedhetnek azok sajátságaival is.

Felső tagozatba lépve, építve az előzetes tapasztalatokra, már bővebben ismerkedhetnek a választott sportágukkal. Ebben a szakaszban történik a tudatos pszicho- motoros cselekvőképesség kompetenciájának megalapozása, az alapvető viselkedési minták kialakítása és alkalmazása a testnevelés eszközeivel. Tudatos, a sportági egyesületekkel közösen kialakított életcél-modell kialakítása is zajlik, hiszen erre az időszakra kiderül, hogy milyen mértékben lesz a sport a gyermek választott életformája, mennyire tehetséges és kitartó a választott sportág területén. A tanulók számára az egészséges életmód kialakításának

egyértelmű eszköze a választott mozgásforma. Természetesen ez egyúttal az önkifejezés sajátos eszköze is.

A kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés, nevelési célok és differenciálás tekintetében a sportiskolai osztályok nem különböznek a „normál" tantervű osztályoktól, természetesen figyelembe véve azokat a sajátos lehetőségeket, melyeket a struktúra biztosít.

Nevelési módszereink:

- Közvetlen (direkt) módszerek, melynek során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek, melyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	- Követelés - Gyakoroltatás - Segítségadás - Ellenőrzés - Ösztönzés	- A tanulói közösség - tevékenységének megszervezése - Közös célok kitűzése, elfogadtatása - Hagyományok őrzése és kialakítása - Követelés - Ellenőrzés - Ösztönzés
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	- Elbeszélés - Tények és jelenségek bemutatása - Műalkotások bemutatása - A nevelő személyes példamutatása	A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösség életéből
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	Magyarázat, beszélgetés A tanulók önálló elemző munkája	Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról Vita

Céljaink megvalósítását illetően *akkor tekintjük az oktató- nevelő munkánkat sikeresnek,* ha a végzős diákjaink a nyolcadik évfolyam végére:

– Minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés- oktatás kerettanterveiben megfogalmazott továbbhaladás feltételeinek. Elsődleges célunk az, hogy a többségük a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességeik alapján elvárható legjobb szintjükön teljesítsék az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeket.
– Rendelkeznek olyan bővíthető, biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket a középiskolás követelményeknek való megfelelésre.
– Ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, a közösségben éléshez szükséges viselkedési és magatartásformákat.
– Határozott elképzeléssel bírnak a jövőjüket illetően.

2.1.1. Az intézmény ILMT PR munkavégzése az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása elnevezésű projekt alapján

Intézményünk települési szinten évek óta erőteljesen küzd a lemorzsolódó tanulókkal, szegregációs folyamatokkal. Ennek egyik következménye volt, hogy 2017.óta iskolánk az Oktatási Hivatal által irányított **EFOP-3.1.5-16-2016-00001 A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása elnevezésű projektbe bevonásra került.**
Egyik fontos célunk az volt, hogy a projekt által összefogjuk, rendszerezzük a lemorzsolódás és szegregációs folyamatok kialakulását, tudatosan, tervszerűen felszámoljuk azt. Belépő- esélyegyenlőség szolgáltatási csomaggal kezdtük el munkánkat.

Elvégeztük a projekt kiemelt feladatait, elkészítettük a dokumentumokat, melyek alapján végezzük most is az intézmény-, szervezetfejlesztési feladatainkat. Folyamatosan nyomon követtük az IKCST megvalósulását, elkészítjük a rövid-és középtávú Intézményi Komplex Cselekvési Tervet, mindezek fókuszában a lemorzsolódás megelőzése és a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal végzett tevékenységek, a tanulói eredményesség növelése, az adatszolgáltatások pontos végrehajtása, és strukturális garanciájának biztosítása áll.
A projekt segített a méltányos oktatásszervezési gyakorlatunk megerősítésében, a partnerkapcsolatok bővülésében, a szegregáció következtében kialakuló folyamatok felismerésében, megoldások, innovációs pedagógiai gyakorlatunk továbbfejlesztésében.

Az Intézkedési tervben megfogalmazott elvárt eredmények közül teljesültek: a tanulói

lemorzsolódás megelőzését szolgáló intézményi jelzőrendszer pontos és naprakész vezetése, ennek intézményünk a bevezetése óta megfelel. A feladatellátási hely rendelkezik ILMT Pedagógiai Rendszer bevezetését-alkalmazását megalapozó helyzetelemzéssel, a megvalósítást leíró Intézményfejlesztési Tervvel, Intézkedési Tervvel és a nevelőtestület és a fenntartó által elfogadott Intézményi Komplex Cselekvési Tervvel. Beazonosítottuk az antiszegregációs elemeket: biztosítjuk az eltérő nevelési igényű tanulók differenciált fejlesztését, személyiségfejlesztő programokat valósítunk meg a szociális hátrányok csökkentése érdekében. A kiemelt fejlesztési feladatok a kulcskompetenciákra épülnek, és az iskolai oktatás valamennyi elemét áthatják, elősegítik a tantárgyközi kapcsolatok erősítését, a tanítás-tanulás szemléleti egységét, a tanulók személyiségének fejlődését, támogatjuk a tanulók önálló döntéshozatalát.

A Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ elkészítette intézményünk tekintetében a Deszegregációs Intézkedési Tervet.

A Pedagógiai Programban megjelentetjük, az esélyegyenlőség, méltányos oktatásszervezés biztosításához szükséges intézkedéseket, deszegregációs elemeket, amelyeket a nevelőtestület minden tagja elfogad és érvényesít.
Ennek alapján a Pedagógiai Programunkat célirányosan kiegészítettük. A fejleszteni kívánt kiemelt területeket megneveztük.

(EFOP-3.1.5-16-2016-00001) című pályázati tevékenység kapcsán vállalt feladatok:

ESÉLYEGYENLŐSÉG / MÉLTÁNYOS OKTATÁSSZERVEZÉS TERÜLET

Intézményünk nyitott: **minden tanuló értékes**, a pedagógiai gyakorlatunk tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése a domináns.
Az oktatási követelmények megállapítása és a követelménytámasztás az egyéni képességek objektív felmérésével és figyelembevételével történik.
Ehhez kapcsolódó tevékenységeink:

- Intézményünkben az oktatási követelmények megállapítása és a követelménytámasztás az egyéni képességek objektív felmérésével és figyelembevételével történik, annak értelmében, hogy minden tanuló értékes, és pedagógiai gyakorlatunkban a tanulók értékeinek, kibontását, megerősítését tartjuk alap-, kiemelt feladatunknak.
- Iskolánk anyagi, családi hátterétől, származásától, tehetségétől függetlenül egyformán szívesen fogadja körzetének minden gyermekét. Az intézményben az osztályok/csoportok tanulói arányait tekintve az esélyegyenlőségi helyzetet és a

méltányos oktatásszervezés gyakorlatát megtartjuk és érvényesítjük a felvételi eljárás során.

- A felvételi eljárás során a deszegregációs, antiszegregációs intézkedéseket, döntéseket érvényesítjük. A hátrányos helyzetű és a nem hátrányos helyzetű tanulókkal egyenrangúan törődünk.
- Az egyéni szükségletekhez igazított differenciált képességfejlesztést, terápiás szemléletet alkalmazunk.

SZERVEZETFEJLESZTÉS TERÜLET

A befogadó és támogató munkakörnyezet kialakításához, fejlesztéséhez szükséges szervezet- és közösségfejlesztési beavatkozásokat valósítunk meg.

Ehhez kapcsolódó tevékenységeink:

- Intézményünkben évente egy nevelőtestületi közösségfejlesztő napot tartunk az ILMT alapú komplex intézményfejlesztésünk fő célkitűzéseihez igazodóan, melyet az előre kidolgozott terv alapján valósítunk meg. Ennek sikerét dokumentáljuk és értékeljük.
- A pályakezdő és új kollégákat kiemelten segítjük a gyakornoki szabályzat szerint a szakmai munkájukban és a programokba való bevonásával elősegítjük a munkahelyi közösségbe való gyors beilleszkedését. A tanévzáró értekezleten lehetőséget kap a tapasztalatainak összegzésére.

PARTNERKAPCSOLATOK FEJLESZTÉSE

a.) családokkal való kapcsolattartás, családok bevonása, ágazati és ágazatközi együttműködések

Kiemelt figyelmet fordítunk az ágazati és ágazatközi partnerekkel való együttműködés kialakítására, fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében.

Ehhez kapcsolódó tevékenységeink:

- Feladatellátási helyünk tanévente egy alkalommal szervez olyan pályaorientációs családi napot, melynek kiemelt fókusza az ágazati és ágazatközi partnerség építése, erősítése a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében. Ennek megtervezéséért és

megvalósításáért az ILMT alapú intézményfejlesztést koordináló mikrocsoport partnerkapcsolati fejlesztésért felelős tagja felel.

- Feladatellátási helyünk ágazati és ágazatközi partnereivel programszerű együttműködésekkel rendelkezik, melyeket minden tanév szeptember 30-ig felülvizsgálunk.

b.) óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, általános iskola–középiskola, középiskola–felsőoktatás) átmenet

Ehhez kapcsolódó tevékenységeink:

- . A sikeres óvoda-iskola átmenet, illetve iskolafokok közötti átmenet támogatásában kulcsfontosságú partnereinkkel ILMT fókuszú partneri együttműködési megállapodást kötünk, melyet rendszeresen felülvizsgálunk, és szükség esetén módosítunk, meghosszabbítunk.
- A partneri együttműködési megállapodás két példányban készül, mindkét fél számára rendelkezésre áll egy-egy kölcsönösen aláírt példány.

2.1.2. Az EFOP-3.11.1-17 „Szülő-Suli”- tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül című projekt feladatai

Az **EFOP-3.11.1-17 „Szülő-Suli”- tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül című projekt** keretében intézményi szintű korai jelzőrendszert működtetünk. (Intézményi szintű adatok már első évfolyamtól.) A korai jelzőrendszer működéséért felelős az i

A potenciális lemorzsolódó diákok azonosítása az alábbi szempontok alapján történik:

- mérhető adatok (hiányzás, romló tanulmányi átlag, bukás,)
- viselkedéshez köthető adatok (alacsony motiváció, drasztikus viselkedésváltozás, kiközösítő magatartás)

Kockázati tényezőnek tekintjük még az alábbiakat:

- matematika és szövegértés alapkompetenciában mutatkozó hiányosságok
- hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet ténye
- iskolába ingázás
- gyakori iskolaváltás
- tanulási nehézségek

Az iskolai lemorzsolódás megelőzése érdekében intézményünk fenntartható stratégiával rendelkezik:

- Azonosítjuk a fejlesztési szükségleteket a tanítás és az alkalmazott pedagógiai megoldások tekintetében.
- Tevékenyen segítjük a tanulók problémáinak megoldását, melyhez az azonos diákokat tanító tanárok aktívan együttműködnek.

A tanulók támogatásában az alábbi irányelveket alkalmazzuk:
- motivációt ösztönző helyi tanterv
- családias hangulatú tanulási környezet biztosítása
- megfelelő támogatási rendszer a tanulási nehézségek, egyéb problémák leküzdésére
- pályaorientáció segítése
- változatos tanórán kívüli tevékenységek biztosítása.

A tanári munkában kiemelt cél:
- a differenciált oktatás
- a projekt-alapú és kooperatív technikák alkalmazása
- a megfelelő kommunikáció.

A szülők, családok támogatásában fontosnak tartjuk:
- az iskola-szülő közötti kommunikáció javítását,
- szülői klub működését,
- a családok szabadidős tevékenységekbe való bevonását.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A gyerekek részére társadalomba és szűkebb környezetükbe való beilleszkedésükhöz szükséges ismeretek, személyiségjegyek közvetítése mellett, az iskolának a személyes fejlesztés lehetőségeit is ki kell használnia.

Az ember személyiségének legfőbb fokmérője, hogy milyen humán értékekkel rendelkezik, és ezek alapján milyen kapcsolatban van az őt körülvevő világgal és hogyan juttatja azokat kifejezésre? Ahhoz, hogy a gyerekeink önmagukkal, természeti- és társadalmi környezetükkel, a munkához való viszonyuk, életszemléletük és az ezzel összefüggő értékrendjük helyesen alakuljon, az iskolai élet minden területét átfogó hosszú nevelő munkánkra van szükség. Az előzőekből adódódik az egyik legfontosabb személyiségfejlesztő feladatunk az *erkölcsi nevelés*.

Az ember biológiai lény, génjeinkben hordozzuk a csoporthoz tartozás kényszerét, ugyanakkor individuumok is vagyunk. Ezért a normarendszerünknek olyan erkölcsi szabályokat, értékeket kell tartalmaznia, amelyek minden ember számára fontosak, egyaránt elősegítik az egyén és a társadalom fejlődését.

A legfontosabbak:

- őszinteség, becsületesség,
- akaraterő,
- önfegyelem,
- kötelességtudat,
- empátia,
- önzetlenség, áldozatkészség,
- türelmesség,
- udvariasság, lovagiasság, tisztelet,
- szerénység,
- nyitottság (új élmények befogadására).

A gyermek fejlődő személyiség. Hogy a sokféle személyiségjegyéből melyik lesz domináns, azt a genetikai adottságai mellett a körülmények és az adott helyzet is meghatározzák. Ezért arra törekszünk, hogy a fejlődését a spontán hatások mellett elsősorban az általunk szervezett, tervszerűen alkalmazott hatások határozzák meg.

Kisiskolás korban az erkölcsi normák kialakítását szoktatással kezdjük. A tanítási órákon, közös programokon, játékhelyzetekben, különféle szituációkban, gyakoroltatás révén épülhetnek be ezek a személyiségükbe. Lehetőséget kell teremteni számukra a szituációk megbeszélésére, a jó és a rossz megkülönböztetésére. Az itt kialakított helyes szokásoknak fundamentális szerepük van a nevelésben. Ebben a korban kell minél több pozitív szokásnak az alakuló személyiség részévé válnia.

Magasabb évfolyamokon egyre inkább teret adunk a tanítványainknak, a közvetlenül szerzett élettapasztalataik rendszeres és folyamatos feldolgozására. Az egyéni élmények feldolgozása során biztosítanunk kell, hogy véleményt nyilváníthassanak. Sajnos erre kevés idő jut, pedig az erre a korosztályra jellemző érzelmi - hangulati labilitás és a kritikai hajlandóság kezelése türelmes pedagógusi magatartást, pedagógiai tevékenységet igényel.

Az erkölcsi normák kialakításának feladata az iskolai élet minden területén jelentkezik. A személyiségfejlesztésben további fontos feladatunk tanulóink harmonikus testi-, lelki fejlődésének megalapozása, az egészséges életmódra nevelés. A családokkal együttműködve alakítjuk ki tanulóinkban a legfontosabb egészségmegőrző és betegség-megelőző szokásokat, felkészítjük őket az egészséget károsító dohányzás, alkohol- és kábítószer fogyasztás veszélyeinek felismerésére.

Mivel a tudatosan szervezett, rendszeresen végzett testmozgás visszahat az életfolyamatokra, feltétele az egészséges testi, lelki és szellemi fejlődésnek ezért iskolánkban az egészséges életmódra nevelésen belül kiemelt szerepe van a testi nevelésnek, a mozgásfejlesztésnek.

A személyiségfejlesztésünk akkor a leghatékonyabb, ha az egyéni adottságok figyelembevételével történik.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

A nevelők személyiségfejlesztését segítő attitűdök:

- a hatékonyabb nevelni tudás képességének elsajátítása;
- együttműködésre kész kapcsolat építése a tanulókkal, egymással, szülőkkel;
- a hagyományostól alaposabb, korszerűbb felkészülés a foglalkozásokra;
- ötletes és gyermek-centrikus magatartás;
- a szeretet, törődés együttes megélése a mindennapi pedagógiai munka során;
- pedagógiai kihívásoknak való megfelelés;
- legyenek nyitottak az eredményességet növelő módszertani lehetőségek iránt;
- érjék el, hogy az iskola a gyermek számára egy belső biztonságot nyújtó társas élet színtere legyen;
- találják meg a fejlesztés speciális lehetőségeit;
- töltsenek be a tanulói személyiségformálásban folyamatos fejlesztő funkciót;
- legyenek edukátorok: oktató, ismeretátadó funkciót töltsenek be és legyenek képesek a gyermek megterhelés- és konfliktustűrő képességének, problémamegoldó kapacitásának, személyisége erejének és épségének növelésére;
- mentálhigiénés közérzet;
- a team munka lélektani ereje;
- az intézményi pszichés légkör.

A pedagógus tudásával és példamutató életével ad maradandó értéket. A nevelőtestület tudjon azonosulni a fentiekben leírt, a klientúra elvárásaira épülő, a klientúra elvárásaihoz alkalmazkodó követelményekkel.

Pedagógiai munkánk középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségüknek fejlődése, fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység egyéb fóruma is.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat már beépítettük az iskola érték és célrendszerébe, illetve az erre épülő feladat- és tevékenység rendszerünkbe.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk. A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:

A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

A sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosságából fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása a cél úgy, hogy a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében megtörténjen. Elengedhetetlen az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

Gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus közreműködésével az integrált oktatás keretein belül a tanítási órába beépül a fejlesztő tevékenység, melyet folyamatos konzultáció követ.
Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Az iskolai élet kezdő szakasza meghatározó jelentőségű a gyermek személyiségének fejlődésében, intellektuális és erkölcsi-közösségi tulajdonságainak alakulásában, az intézményhez, társaihoz és önmagához fűződő viszonyának formálódásában.

A szándékos nevelés, vagyis a tanulói személyiségfejlesztés a nevelő-oktató munka egészét magába foglaló pedagógiai tevékenység. Az iskolai nevelés feladata az iskolai élet valamennyi megnyilvánulásában, az iskola szellemének minden késztetésében, valamennyi tantárgyban érvényesítendők, valamennyi tantervben megfogalmazandóak.

2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészség fogalma pozitív egészségfogalom. Nem a betegség hiányát jelenti, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapotát. Az egészség fontos eszköz az ember életcéljainak megvalósításához.

Az egészségfejlesztés fő célja, hogy képessé tegye az embereket arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, tudatosan törődjenek egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal, lehetőségekkel.

Az egészségfejlesztő tevékenység magába foglalja:
- Az emberi szervezet működésével és a betegségek megelőzésével kapcsolatos ismeretek bővítését.
- Az életvezetéssel kapcsolatos ismeretek bővítését és az ezekkel kapcsolatos kompetenciák fejlesztését.
- Az egészségügyi szolgáltatások igénybevételével összefüggő kompetenciák fejlesztését.

Az egészségnevelés nem más, mint tudatosan létrehozott képességfejlesztő lehetőségek összessége, amellyel az egyén viselkedése az előre meghatározott cél irányában mozdítható.
Az egészségi állapotot meghatározó tényezők:
- genetikai,
- környezeti,
- életmód,
- egészségügyi ellátó rendszer működtetése.

Az iskola, mint a szocializáció kitüntetett színtere az utóbbi háromra jelentős hatást tud gyakorolni tudatos egészségfejlesztő és egészségnevelő tevékenységével.

2.3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészségfejlesztés legfőbb színtere tehát az iskola.

Ennek okai:

- A legfogékonyabb időben hosszú évekig járnak iskolába a gyerekek.
- A tanulók személyiségfejlődésük, az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, amelynek során érdemi hatást lehet elérni a későbbi életideálok, kedvező szokások, pozitív preferenciák kialakításában.
- Az iskola komplexen hat a gyerekekre. Egyrészt a konkréten megfogalmazott tananyaggal, másrészt a tárgyi környezetével, az emberi viszonylatok minőségével. Ilyen értelemben az egészségtámogató magatartásmódok kialakulásának folyamatában a szocializáció kitüntetett színtere az intézmény.
- Az iskola, mint társadalmi intézmény más szervekkel és társadalmi intézményekkel együttműködve hatást gyakorol a szűkebb és tágabb környezetére.

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

Az előzőek alapján megfogalmazható feladataink és lehetőségeink:

- Az egészség megvédésére, megedzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismereteket adjunk át, és az egészségvédő lehetőségeket sokoldalúan mutassuk be.
- Alapvető értékünk az élet és az egészség és ezek megóvására ajánljunk magatartási alternatívákat, tanítsunk megfelelő egészségvédő magatartást gyakorlással, segítéssel, példamutatással.
- Motiváljuk, ösztönözzük a tanulókat az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására, közös véleményformálással, támogató tanácsadással.
- Ismertessük a betegségek megelőzésének módját. Készítsük fel a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.
- Fejlesszük a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Neveljünk az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékként való tiszteletére.
- Az iskola életterével biztosítsuk az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.
- Világítsunk rá arra, hogy az egészség a szervezet és a környezet közötti dinamikus egyensúly állapotát fejezi ki.

Mindezen tartalmaknak fokozatosan kell megjelenniük az iskolai pedagógiai munkában. Fontos, hogy képesek legyünk:

- viselkedésük, az életvezetésük helyes alakítására,
- az egészségkárosító magatartásformák és az áldozattá válás elkerültetésére,
- a betegségeket a korai szűrésekben való részvétel révén megelőzni,
- tudjunk sajátos étrendet, mozgásprogramot kialakítani egészségük megőrzése érdekében,
- erősítsük a társas-, kommunikációs készségeiket és a konfliktuskezelési magatartásformák fejlesztését.

Az egészségnevelési programunk kidolgozása során ezek megvalósítására felhasználtuk az eddigi jól működő tevékenységi formáinkat, hagyományosan bevált programjainkat.

Az egészségnevelésünk legfőbb színterei:

- tanórák, osztályfőnöki órák,
- testnevelés órák, iskolai sportkör, sportversenyek, túrázás,
- napközi,
- táborok,
- szervezett tájékoztató előadások, beszélgetések, filmvetítések (célzott tematika szerint).

Tanulóink viselkedését és az életvezetésük helyes alakítását kisiskoláskorban a szokásrend kialakításával kezdjük. A szokásrend, napirend megtervezése a napköziben közös tevékenység. Alkalmazása a mindennapokban következetességet igényel.

A viselkedési normák ismerete és betartatása a szocializáció fontos eleme. Az ismeretek közvetítése az iskola szinte minden területén jelentkezik, de az osztályfőnöki órák témáinak feldolgozása az egyik legfőbb forrása.

Az egészségnevelési feladataink közül az **egészségkárosító magatartásformák elkerülésére** egyre nagyobb erőfeszítéseket kell tennünk.

Támogatást kell nyújtanunk a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás, öltözködési szokások) kialakulásának megelőzésében.

Az egészség megtartásának előfeltétele a támogató emberi környezet létrehozása. A tanulóknak az egészséges életmód megalapozásához valamint szinten tartásához szükséges képességek és készségek kialakítása jelenti magát a prevenciós folyamatot, az antihumánus, szenvedélyektől mentes életet. A pedagógusok figyelme különösen a gyerekek életmód-, magatartásbeli változásaira, iskolai teljesítmény csökkenésére terjedjen ki. Számottevő változás esetén a támogató odafordulás jelenti a segítségnyújtás kezdetét. Nagy hangsúlyt kell fektetni az empátia mellett a megértés és az elfogadás kinyilvánítására, az előítélet-mentes véleménynyilvánításra.

Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre. A kollégáink mellett ezekhez az iskolaegészség-ügyi, rendőrségi szakembereket veszünk igénybe.

Az iskolai egészségügy fontos feladata **korai szűrésekkel a betegségek megelőzése,** melyhez a pedagógusoknak is segítséget kell nyújtaniuk.

Az iskolai egészségügyi prevenció több szinten történik. Az elsődleges prevenció az egészséget támogató életmód gyakorlására és a környezeti károsító tényezők kiiktatására tett erőfeszítéseket jelenti, mely elsődlegesen a pedagógusok feladata. A másodlagos prevenció célja a panaszt nem okozó kóros állapotok kiszűrése, súlyosbodásának a megelőzése. Ezeket a szűrővizsgálatokat az iskolaorvos és a fogorvos végzi. Esetenként ők is részt vesznek az elsődleges prevencióban felvilágosító munkájukkal, gyakorlati tapasztalataik közreadásával.

A pedagógusok másodlagos prevenciót segítő tevékenysége:

- a szűrővizsgálatok megszervezésében segítés,
- szülők részére információt nyújtanak a szűrővizsgálatokról,
- a gyermek testi fejlődésével, teherbíró-képességével, látásával, hallásával kapcsolatos problémák észlelésének jelzése.

Az egészségnevelésünkben fontos, hogy a **helyes táplálkozási szokásokról** tudjunk ismereteket nyújtani és azt az iskolában kialakítani.

A gyermekkor alapozó időszak, mert ekkor alakulnak ki a későbbi ízlést meghatározó étkezési szokások.

A helyes táplálkozásról, étkezési szokásokról ismereteket tanórák (technika, környezetismeret, biológia-egészségtan, osztályfőnöki) keretében közvetítünk.

Az iskolai közétkeztetés mind jobb megszervezése fontos a jó minta kialakításában.

Az iskolai büfét vállalkozó működteti, melyben a helyes táplálkozási szokásokhoz igazított a termékválaszték, illetve az étkezési időkhöz az édességek kiszolgálása.

Az egészséges testi- lelki fejlődéshez *rendszeres és vonzó mozgásprogramot* kell nyújtanunk tanítványainknak. Az iskolánk pedagógiai programjában kiemelt terület a tanulók testnevelése.

Az iskolai egészségnevelési program része a **mindennapi testedzés** feladatainak programja is. Évfolyamonként a mindennapos testnevelés biztosított.

A gyógy-testnevelésre utalt tanulók városi szervezésben vesznek részt úszás és korrekciós testnevelési órán. A könnyített testnevelést tanórák keretén belül oldjuk meg.

A tanulóink fizikai állapotát a Hungarofit mérési módszer segítségével követjük nyomon.

Egészségnevelési feladataink között fontos teendőnk, hogy erősítsük a **társas-kommunikációs készségeiket és a konfliktuskezelési magatartásformák** fejlesztését.

A lelki egészség fontos összetevője a kortárskapcsolatok szerveződése, a közösségben elfoglalt pozíció, a barátkozás sikeressége. Olyan pedagógiai eljárásokat kell alkalmaznunk, mely hatására a mellőzést, a kirekesztést, sértő elzárkózást, féktelen indulati megnyilvánulásokat felváltja az elfogadás, türelem, készség, egymás segítése, kölcsönös megbecsülés. Ez segít az iskolán belüli bántalmazás megelőzésében is.

Az egészségfejlesztés eredményességéhez nélkülözhetetlen az elkötelezett és felkészült nevelőtestület, valamint speciális szakemberek segítségének igénybevétele, de az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások, jártasságok, készségek csak a tanulók cselekvő, aktív és tevékeny részvételével alakíthatók ki.

2.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (biológia, testnevelés, környezetismeret, technika óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.
Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

A bajba került embernek nyújtott segítség egyike a legelvárhatóbb emberi cselekedetnek. Az egészségügyi elsősegélynyújtáshoz szükséges tudás elsajátítása mindenki számára lehetővé teszi ezeknek az ismereteknek a szükségszerű alkalmazását. A mentők nem tudnak minden baleseti helyszínre az adott szituációnak megfelelő gyorsasággal kiérkezni, ezért rendkívül fontos, hogy már a szakellátás érkezése előtt elsősegélyben részesítsék a bajba jutottakat.
Az elsősegélynyújtás alapvető céljai:

- megmenteni az életet,
- megakadályozni a további egészségkárosodást,
- elősegíteni a gyógyulást.

Az elsősegélynyújtás célja a segítség adása addig, amíg a szakszerű segítség meg nem érkezik. A laikus elsősegélyt nyújtónak nem gyógyítania kell, hanem csökkentenie kell a baleset, vagy rosszullét következményeit, lehetőleg megelőzni a további állapotromlást.

„ Mindenkinek kötelessége – a tőle elvárható módon –, segítséget nyújtani és a tudása szerint arra illetékes egészségügyi szolgáltatót értesíteni, amennyiben sürgős szükség vagy veszélyeztető állapot fennállását észleli, illetve arról tudomást szerez. „

Eredményes elsősegély csak attól várható el, aki rendelkezik alapvető ismeretekkel, határozott, képes úrrá lenni saját és környezete ideges, sokszor pánikszerű hangulatán.
Mindig csak a szükséges beavatkozásokat végezzük el, de azt tudásunkhoz mérten a legkorrektebben tegyük.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

a) elméleti,
b) gyakorlati.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

– a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

Tantárgy	**Tananyag**
Biológia:	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia:	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika:	- égési sérülések - forrázás
Testnevelés:	- magasból esés

Az 5–8. évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele. Az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan tanítjuk meg külön is ezeket.

2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolával szemben fontos elvárás, hogy minden gyereknél egységesen alakítsa ki az életben való boldoguláshoz szükséges alapismereteket, alapképességeket, a közösség alapértékeit követő életvezetést, életmódot.

A valahová tartozás tudatát, a közösségi értékek megbecsülését a **hagyományaink** közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében.

Ennek érdekében a tanév során az alábbi ünnepségeket tartjuk meg (kötelező tanórán kívüli foglalkozások):

- iskolánk névadójának, Klauzál Gábor születésnapján intézményi koszorúzás a diákönkormányzat szervezésében;
- október 6-án rádiós megemlékező műsor az aradi tábornokok és Batthyány Lajos tiszteletére;
- az 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapján a munkatervben meghatározott formában;
- intézményi hagyományunk karácsony megünneplése iskolai szinten;
- február 25-hez kapcsolódóan a munkatervben meghatározott módon a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapját tartjuk;
- kiemelt jelentőségű, iskolánk névadójához is kapcsolódóan, március 15-i megemlékezésünk;
- szintén iskolai keretben a nemzeti összetartozás emléknapján is megemlékező műsort szervezünk.

Az egyes ünnepek pontos idejét és a megemlékezés módját minden évben a munkatervünk tartalmazza.

Mind a közösségfejlesztés, mind a személyiségfejlesztés sikerének alapja a pedagógustestület műveltsége, intelligenciája, fegyelmezett céltudatossága, meleg-megengedő igényessége, humorérzéke, következetessége. E tulajdonságok biztosítják hitelességét.

2.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

Az iskolánk pedagógusai a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását. A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a *módszerek*et *és szervezeti formák*at, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

A szabadon tervezhető és választott tanórákon pluszban adott időkeret, az emelt óraszámmal történő oktatás lehetőséget nyújt arra, hogy:

- az ismeretszerzés a tanulók tevékenykedtetéséből induljon ki;
- az ismeretek mélyítése gyakorlati tevékenységgel történjen;
- a frontális osztálymunka mellett előnyben részesítjük az önálló és csoportmunkát.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a *differenciálás*, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. Ennek érdekében a következő oktatási formák, módszerek alkalmazhatók az iskolában:

- tanórai differenciálás;
- nívócsoport (azonos évfolyam azonos tantárgy órái között);
- általános tantervű, amelyben képességeit figyelembe vevő fejlesztés és felzárkóztatás folyik;
- bontott órák (egyes tantárgyakból).

A *kommunikációs kultúra fejlesztésé*nél: a megismerést, a tanulást, a tudást, az emberi kapcsolatokat és együttműködést, az információk felfogását, megértését, szelektálását, elemzését, értékelését, felhasználását, közvetítését kell tanítványainknak megtanítani.
Ennek érdekében a lehetőségek szerint egyénre szabott tanulási módszereket, eljárásokat kell kiépítenünk az értő olvasás fejlesztésére.

Az emlékezet erősítése érdekében a célszerű rögzítési módokat gyakoroltatnunk kell.
A *gondolkodási kultúrá*t az önművelés igényének és szokásának megtanításával fejlesztjük. A tanulók előrehaladásánál döntően fontos a *koncentrált figyelem*. Napjainkban az információk özöne zúdul a gyermekekre, ebben a helyzetben meg kell tanítanunk szelektálni az információkat. A lényeg kiemelése a tanulás során fontos, ezt sokat kell gyakoroltatnunk. A tanulásnál a figyelmük egy bizonyos dologra irányuljon, mert csak figyelmük összpontosításával tudják sikeresen elvégezni munkájukat.

2.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

Élményszerű programok erősítik a közösségi kötődést. Az intézmény rögzítetten kirándulásokat nem szervez, de a pályázatokhoz kapcsolódóan, szülői kérésre szervezett, több napos buszos kirándulások alkalmával a következő szabályok betartása kötelező:

– a szállítással foglalkozó cégtől írásos nyilatkozatot kell beszerezni, amelyben szolgáltató nyilatkozik a tárgyi, jogszabályi és személyi feltételek meglétéről, a gépjármű műszaki állapotának megfeleléséről, a szállításhoz kapcsolódó minden okmány meglétéről, érvényességéről;
– éjjel 23.00-4.00-ig a sofőröknek szálláshelyen pihenőt kell tartaniuk;
– a szállításban részt vevőkről, a törvényes képviselőik elérhetőségéről, a programokról az utazást szervező pedagógus listát köteles átadni az intézmény vezetőjének az utazást megelőzően;
– a kísérő pedagógusok az utaztatás idején az abban részt vevőkért teljes körű felelősséget vállalnak.

<u>Egyéb szabadidős rendezvények:</u>

- ünnepek, megemlékezések méltó közös megtartása,
- kirándulások, táborok,
- osztályszintű klubdélutánok,
- iskolai szintű zenés rendezvények,
- témahetek (közös feladatokkal, vetélkedőkkel),
- osztály és iskolaszépítés,
- közös munka (pl. kertgondozás)
- sportversenyek hagyományteremtő külsőségei.

Az együttműködés során fejlődik a gyerekek kooperációs képessége, alkalmazkodó képessége, egymással való szolidaritás, egymásrautaltság átérzése.

A közösségformálás egyéb lehetőségei:

Osztályok egymás közötti versenyei:
– tanulmányi és magatartás versenyben,
– hulladékgyűjtésben,
– terem dekorálásban,
Sportversenyek:
– osztályok,
– tanárok - diákok,
– és iskolák között,
– egyesületi versenyek,
Közéleti tevékenység:
– osztályban tisztségviselés,
– diákönkormányzatban tisztségviselés.

2.4.3. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A demokratikus közösségi élet mozgatója az iskolában a diákönkormányzat. Feladata a tanulók felkészítése a közéletben való részvételre.

Tevékenységi területe a tanulókat és közösségeket érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A tanulók vélemény nyilvánításának fontos színtere.

Működtetése révén célunk, hogy a tanulók aktívan vegyenek részt az iskolai közéletben. Legyenek kezdeményezői és szervezői kulturális és sportprogramoknak. Nagyobb önállósággal és felelősséggel lássák el az ügyeleti teendőket, a köztulajdon védelmét. Érezzenek felelősséget egymásért.
Jó közösségben nem szenvedhet csorbát az egyén autonómiája.

2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- javító-, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, felzárkóztatás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,

- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete reggel (tanítás előtt), óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői szervezetével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: naplók vezetése, ellenőrzése, októberi, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A gyerekeknek a társadalomba és a szűkebb környezetükbe való beilleszkedésükhöz szükséges ismeretek, személyiségjegyek közvetítése mellett a személyes lehetőségeik, egyediségük, egyedi erősségeik fejlesztésével is fontos foglalkoznunk.

A tehetség az a képesség, amely az emberi tevékenység egy bizonyos területén az átlagost meghaladó teljesítményt tud nyújtani.

A tehetségek felismerése akkor eredményes, ha minél több oldalról vizsgáljuk a gyerekeket. Felismerésük a pedagógusok megfigyelésén alapszik, ami iskolánkban igen jól működik.

A tehetségfejlesztés feltételei: elsősorban jó tanárok, szülői segítség és ambicionálás, valamint lehetőségek, alkalmak teremtése a fejlesztésre. Eredményességét a belső motiváció és a kreativitás segíti.

Az iskolai tehetség és képesség kibontakoztatását segítő tevékenységeink:

- a tanórák differenciált vezetése, a tehetségek igényes feladatok elé állítása,
- csoportbontás (nyelvtanításban),
- kiselőadások tartatása,
- a diákokkal való egyéni foglalkozás (versenyekre, pályázatokra való felkészítés),
- tehetséggondozó szakkörök működtetése,
- versenyek, vetélkedők rendezése,
- változatos tanórán kívüli tevékenységek szervezése (színház, képzőművészeti műhelyek látogatása, múzeumok, könyvtár),
- iskolai sportkörök, valamint aktív részvétel a város sportéletében, egyesületekbe irányítás,
- napközi változatos szabadidős tevékenységei (kézműves foglalkozások, fejlesztő játékok, ének és sportvetélkedők stb.),
- tehetséggondozó központokba irányítás;
- sportiskolai osztály keretében a tehetséggondozás, együttműködésben a szakosztályokkal.

Minden alkalmat megragadunk arra, (versenyek, pályázatok, fellépési alkalmak, bemutatók, előadások), hogy tanítványainkat tehetségük és annak fejlesztése révén sikerélményhez juttassuk, melynek nagy jelentőséget tulajdonítunk a személyiségfejlesztésben. A siker átélése önbizalmat ad, megerősíti az egyén pozícióját a közösségben, mely további jó teljesítményre ösztönzi a gyereket más területeken való bizonyításra is. A sikerélmény így kihat a tanulmányi teljesítményekre is.

A tehetséggondozó munka alapfeltétele, hogy a pedagógus felismerje a „tehetségígéreteket”. Fontos, hogy a nevelők megfelelő pedagógiai, pszichológiai jártassággal rendelkezzenek e téren. (Továbbképzések, nevelési értekezletek.) A differenciálás módszerét alkalmaznunk kell a tanórákon.

Az iskolai nevelő-oktató munka fontos területe a tehetséggondozás, mely céltudatos nevelésen alapuló tehetség-felismerést és tehetségnevelést foglal magába.

A segítő tevékenység legfőbb elemei, melyek egyben elvárások a tantestület minden tagjától:

- korai azonosítás és prognózis;
- esélyegyenlőség biztosítása;
- a tehetségek speciális nevelése heterogén tanulói közegben;
- tehetségmentés és tehetségnevelés.

Az iskola szervezeti rendje, helyzete, gazdasági feltételei, szakos ellátottsága, a pedagógusok képzettségi szintje lehetővé kell, hogy tegyék a tanulók adottságaiból induló tehetségfejlesztő pedagógiai munkát.

2.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Az iskolai követelményeknek való megfelelés számos képesség és személyiségbeli tényező meglétét feltételezi. Bármelyik hiánya tanulási kudarcot okozhat. A teljesítményzavarokkal küzdő gyerekek felismerésére a velük foglalkozó pedagógusok hivatottak. Enyhébb esetben a felzárkóztatást a pedagógus maga végzi, súlyosabb problémák feltérképezéséhez szakszerű vizsgálatot veszünk igénybe a Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szentesi Tagintézménye, illetve a Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága szakembereitől. A vizsgálat alapján kiadott szakvélemény a további fejlesztés alapja: fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, logopédus, vagy az iskola pedagógusai által végezve. Fontos feladat a szülők megnyerése ezekhez a preventív vagy korrekciós feladatokhoz.

Alsó tagozatban a tanulási nehézségek leküzdését segítő felzárkóztató tevékenységeket egyrészt a tanórákon belül, másrészt az órarendhez illesztve szervezzük, egyéni fejlesztési terv alapján. Igyekszünk minél több alkalmat találni ezekre a fejlesztő tevékenységekre, mert az alapkészségek megszerzésének és megszilárdításának ez a legfontosabb időszaka.

Felső tagozatban az óraterv szűkös lehetőségei miatt évfolyamonként csak az alaptantárgyakban tudunk évfolyamonként ilyen felzárkóztató órát beiktatni, de ezek igen fontos funkciót töltenek be. A tanulási nehézség okának felismerése után - a Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága szakvéleménye szerinti - egyéni fejlesztés inkább kiscsoportos formában oldható meg, mely így is az eredményes oktató munka nélkülözhetetlen segítője.

A tanulókkal való foglalkozás egyéni fejlesztési terv alapján történik.

A beszédhibás gyerekekkel a Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szentesi Tagintézménye logopédusa foglalkozik.

A tanulási nehézségek leküzdését segítő felzárkóztató tevékenységeink:

- egyéni problémafeltárások,
- differenciált fejlesztés a tanórán, vagy egyéni foglalkozás keretében,
- a hátrányokat feltérképező, figyelemmel kísérő és a felzárkóztatást segítő gyermekvédelmi és osztályfőnöki munka (a tanulás tanítása),
- a gyerek saját fejlődéséhez viszonyított értékelése,
- napközi-otthonos tevékenység (feladata a tanulás hatékonyabbá tétele, a tanulók felzárkóztatása figyelem, emlékezet és gondolkodásfejlesztő didaktikus játékokkal, beszédfejlesztő tevékenységekkel, tanulási technikák megismertetésével és a gyakorlatban való alkalmazásukkal),
- a fejlesztést segítő, változatos tanórán kívüli tevékenységek.
-

Az iskolánkban tanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya indokolja, hogy a pedagógusok fokozott türelemmel, nagyfokú empátiával kezeljék a zaklatott családi hátterű gyermekeket. A tantestületnek rendelkeznie kell olyan tudás- és készséghalmazzal, melyekkel az egyéni rendellenességeket is kezelni tudják. A személyiségformálás/fejlesztés komplex folyamatából a fegyelmezett személyiség kialakítása, mint pedagógiai tevékenység, meghatározó. E pedagógiai törekvést azonban akadályozzák egyes tanulók beilleszkedési, magatartási zavarai, melyek az esetek többségében nem szándékos tanulói megnyilvánulások.

Tantestületünk azonosult az egyéni különbözőségekre alapozott nevelés kialakításának szükségességével. A tanulók közötti sokféleséget tekintve azok nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálásnak mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását kell jelentenie iskolánkban is. Ennek érdekében építünk tanulóink előzetes tudására, annak gyengébb és erősebb területeire. Építünk tanulóink igényeire, törekvéseire, érdeklődésére. Fejlesztő munkánkhoz feltárjuk személyiségük rájuk jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit.

Tantestületünk azonosult azzal az alapelvvel, hogy a nevelés és oktatás igazodik a gyermekhez, s ez azt jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek a gyermek részese.

2.6.2.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

2.6.2.2. Habilitációs és rehabilitációs tevékenység

A szakértői vélemények alapján a habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan team munkában kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes gyermekek vagy a gyermekcsoport igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.
A szakértői véleményekben megfogalmazott feladatok szerint fejlesztő, habilitációs, rehabilitációs órák tartása:

- a felzárkóztató foglalkozások;
- a mindennapos testnevelés rendszere, sportköri foglalkozások;
- választható szabadidős, művészeti és szakköri tevékenységek;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- mentálhigiénés személyiségfejlesztés;
- helyes életvezetési ismeretek és készségek kialakítása különböző tevékenységformák során;
- drog-prevenciós tevékenységek, rendezvények;
- integrációs pedagógiai rendszer működtetése, képesség-kibontakoztató és tehetséggondozó foglalkozások rendszere;
- a családlátogatások (tanítók, tanárok, ifjúságvédelmi felelősök részvételével);
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése iskolai rendezvények, előadások, szülői klub keretében;
- a pedagógusok és tanulók közötti kölcsönös tisztelet fejlesztése, mely a fegyelem elfogadására, betartására készteti a tanulót;
- rendszeretet, önfegyelem követése a tanuló és a pedagógus által is;
- fegyelem, következetesség és türelem a nevelésben;
- nem elutasító, de nem is túlgyámolító magatartás, mely magába foglalja a gyermekekkel való állandó törődést, s a gyermek viselkedésének megfelelő korrekcióját, elismerését;
- a gyermek képességfejlődéséhez tervezett követelmények;
- a zavart kompenzáló, inger gazdag környezet teremtése, mely biztonságérzetet nyújt;
- lelkiismeret és felelősségvállalás fejlesztése;
- a szülői ház és az iskola együttműködése;
- bátorság, erkölcsi bátorság fejlesztése;
- impulzivitás és kontrollja;
- morális szabályzás és megerősítés a nevelésben;
- követelés, kontroll, tekintély;
- akarat és jellem együtthatása;
- figyelem és motivált normakövetés, önkontroll fejlesztése;
- rend, szokás és szabálykövetés kialakítása;
- fegyelemre nevelés.

Mindezen lehetőségek eredményre akkor vezetnek, ha maga a pedagógus is fegyelmezett személyiség. Fegyelmezettsége abban is megnyilvánul, hogy nem próbálja meg saját elveit a másikra ráerőszakolni, saját feladatait, problémáit áthárítani.

2.6.2.2.1. A sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztési program

Intézményünk szakmai alapdokumentuma szerint a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása integrált formában történik. Szakmai alapdokumentumunk részletesen tartalmazza, hogy:

– az SNI-s tanulók melyik csoportjának fogadása indokolt, hol adottak a személyi és tárgyi feltételek.

A habilitációs/rehabilitációs foglalkozásokon alkalmazott egyéni fejlesztési tervek elkészítésénél segítséget nyújtanak a bemeneti, illetve kimeneti mérések, és az első osztályban elvégzett DIFER mérés.

A napi gyógypedagógiai fejlesztés kereteinek megteremtésekor az elsődleges a jogszabályi háttér átgondolása, adaptálása a helyi szociokulturális háttérhez igazodva.

Vonatkozó jogszabályokat (**2011. évi CXC. törvény** a nemzeti köznevelésről; **110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelete** a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról; **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet** a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról; **48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet** a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről; **15/2013 (II.26.) EMMI rendelet** a pedagógiai szakszolgálatok működéséről; **51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet** a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről; **326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet** a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról; **17/2014. (III. 12.) EMMI rendelete** a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről;

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelését-oktatását Irányelv szabályozza. **(32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet** a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve (2. melléklet).

A 2011. CXC. köznevelési törvény alapján

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A Szentesi Klauzál Gábor Általános Iskola elsősorban a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók habilitációs/rehabilitációs ellátásában nyújt segítséget a fejlesztés területén.

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló:

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek:

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkulia,
- diszgráfia és diszpraxia,
- kevert specifikus tanulási zavarok,
- hiperaktivitás és figyelemzavar,
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai.

Diszlexia – a fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

Diszlexia terápia feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság fejlesztése,
- a rövid távú emlékezet fejlesztése,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel,
- mozgáskoordináció és ritmusérzék fejlesztés,
- iránydifferenciálás, téri észlelés fejlesztése,
- beszédészlelés fejlesztése,
- az olvasási készség folyamatos gondozása,
- a tévesztett betűk differenciálása, a folyamatos olvasás automatizálása,
- a beszédemlékezet és figyelem fejlesztése,
- szövegértés fejlesztése: beszéd- és nyelvi fejlesztés,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia – a fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

Diszortográfia terápia feladatai:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszgráfia – a fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

Diszgráfia terápia feladatai

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása.

A diszkalkulia – a fejlesztés célja:

A matematika megtanulásához szükséges biztos alapok megteremtése, a jártasságok és készségek kialakítása, az elvonatkoztatás folyamatának segítése az ismeretek önálló alkalmazásához, valamint a fejletlen vagy hibás pszichikus funkciók fejlesztése, illetve kompenzálása.

Diszkalkulia terápia feladatai:

- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

Jellemzői:

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
- megkezdett tevékenység befejezetlensége.

A szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák terápiájának célja a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
- pszichoterápia,
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított időbeli keretek rendszeres alkalmazása,
- önértékelési képesség fejlesztése,
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása,
- ingersorozatok hibás kivitelezése,
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

A fejlesztés célja:

Figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok terápia feladata:

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés, speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése, fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése, feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

SNI tanulók értékelése

A habilitációs/rehabilitációs foglalkozáson a SNI tanulók fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján történik, félévenkénti felülvizsgálattal, értékeléssel.
Tanév elején bemeneti, majd tanév végén a kimeneti mérések segítik a pontos fejlesztési területek, célok meghatározását.

A Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága a megküldött szakvéleményekben rögzíti a SNI tanuló értékelésének, ellenőrzésének, tanórai megsegítésének módját, illetve javaslatot tesz a teljes, illetve a részleges tantárgyi mentességre is.
Intézményünk a szakértői vélemény javaslatait figyelembe veszi, a tanórákon pedagógusaink a javaslatoknak megfelelően segítik tanulóink fejlődését.

2.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Kedvezőtlen családi háttér, nevelési módszer vagy kedvezőtlen élettörténeti esemény a gyerek beilleszkedési nehézségéhez vezethet, amely legtöbbször viselkedési zavar formájában jelentkezik. A viselkedési zavar a gyerek jelzése változatos formában arról, hogy elvesztette a lelki egyensúlyát.

Tanulóink egy részének családi háttere rendelkezik a magyar társadalmi valóság összes negatívumával (gazdasági, megélhetési problémák, munkanélküliség). Hatásuk tükröződik az érintett gyerekek teljesítményében, viselkedési és beszédkultúrájukban egyaránt.
Ők az átlagosnál nagyobb odafigyelést, törődést és szeretetet igényelnek és a problémát kezelni kell! Ebben a tevékenységben a jó pedagógiai érzék és empátia készség segíti az eredményességet.

A gyerek élethelyzete ismeretében a kedvezőtlen viselkedést kiváltó okok megszüntetését, de legalábbis enyhítését kíséreljük meg.
A magatartás- és figyelemzavarral küzdő gyerekek foglalkozás segítéséhez speciális szakemberekre (iskolapszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus) van szükség intézményünkben.

- egyéni problémafeltárások, őszinte beszélgetések,
- differenciált fejlesztési lehetőség számbavétele (személyiségéhez és körülményeihez igazodó bánásmód) a kedvezőtlen indulási esélyűeknek,
- belső motivációra építés a tanulásban és a társas tevékenységben,
- kooperatív tanulási módszerek elsajátíttatása,
- differenciált, sokszínű tevékenységrendszer, amelyben minden gyerek megtalálja a sikerélményt,
- sokrétű osztályfőnöki munka:
- a gyerek önértékelésének figyelemmel kísérése, a pozitív énkép kialakulásának segítése
- nyílt konfliktuskezelés,
- a hátrányokat feltérképező, figyelemmel kísérő és segítő gyermekvédelmi munka,
- napközi-otthonos tevékenység (egyéni odafigyelés, a gyerek meghallgatása, tanulás hatékonyabbá tétele, a tanulók felzárkóztatása figyelem, emlékezet és gondolkodásfejlesztő didaktikus játékokkal, beszédfejlesztő tevékenységekkel, tanulási technikák megismertetésével és a gyakorlatban való alkalmazásukkal).

A beilleszkedési, magatartási problémák megszüntetésére irányuló pedagógiai tevékenység eredményességét segíti, ha:

– a gyerekek részt vehetnek az őket érintő döntésekben,
– nyílt és hiteles a kommunikáció a nevelők és gyerekek között (érzelmileg nyitottak),
– a mentálhigiénés problémák kezelése érzelmileg támogató, segítő.

A tanulási nehézségeket enyhíti, valamint a felzárkóztatást teszi lehetővé a csoportbontás. A tanórán kívüli tevékenységi körben szerepelnek a felzárkóztató foglalkozások. A napközis foglalkozásokon az egyéni foglalkozás erősítése, a magatartási viselkedés- formák fejlesztése a célunk.

Az intézmény tanulói összetételéből következik, hogy a családdal való együttműködés fontos feladat iskolánkban.

Ennek eszközei:

- családlátogatás 1. és 5. évfolyamon;
- szülői értekezletek, fogadó-órák;
- nyílt tanítási napok.

Az osztályfőnök feladata az osztályba járó tanulók családi, szociális helyzetének figyelemmel kísérése, segítségnyújtás, a szocializációs problémák enyhítése.
A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros szakmai kapcsolat kiépítése, működtetése a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval;
- a tanulási képességeket vizsgáló rehabilitációs és szakértői bizottsággal, a gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása;
- a szakértői vélemények alapján szervezett és tervezett egyéni fejlesztési tervek alapján folyó fejlesztő pedagógiai és logopédiai ellátás,
- a csoportos oktatás;
- a felzárkóztató és tehetséggondozó órák;
- a választható és szabadidős tevékenységek;
- a napközi tanulást segítő illetve szabadidős tevékenységei;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a mindennapos testnevelés rendszere, sportköri foglalkozások;
- választható szabadidős, művészeti és szakköri tevékenységek;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- mentálhigiénés személyiségfejlesztés;
- helyes életvezetési ismeretek és készségek kialakítása különböző tevékenységformák során;
- drog-prevenciós tevékenységek, rendezvények;
- integrációs pedagógiai rendszer működtetése, képesség-kibontakoztató és tehetséggondozó foglalkozások rendszere;
- a családlátogatások (tanítók, tanárok, ifjúságvédelmi felelősök részvételével);
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése iskolai rendezvények, előadások, szülői klub keretében.

2.6.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Az iskola általános gyermekvédelmi feladatai a megelőzést szolgálják:

- közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok (mindenkinek legyen megfelelő
- helye a közösségben),
- külső ártalmaktól megóvás (prevenciós programok),
- iskolai ártalmaktól megóvás (iskolai klímavizsgálat, tanár - diák viszony,
- tanulókkal szembeni elvárások minősége: túl- vagy alulterheltek),
- gyermeki - tanulói jogok érvényesítése,
- szülők szemléletformálása, sokoldalú bevonása, motiválása,
- együttműködés az általános gyermekvédelmi feladatok megvalósításában,
- közreműködő intézményekkel.

Speciális gyermekvédelmi feladatok:

- a gyerekek eltérő gyermekvédelmi problémáinak tudatos kiszűrése, feltárása
- az eltérő helyzetű és szükségletű gyermekek célzott, speciális kezelésének, foglalkoztatásának, fejlesztésének megtervezése (cselekvési terv),
- a gyermekvédelmi problémával küszködő tanulók szüleivel speciális bánásmód,
- megnyerésük külső segítő szakemberek, intézmények szolgáltatásainak,
- támogatásainak igénybevételére (személyes beszélgetés, családlátogatás, szülői értekezlet, fogadóóra, családok bevonása programokba, azok szervezésébe),
- speciális szakemberek széleskörű bevonása (orvos, védőnő, pszichológus, családgondozó),
- együttműködés külső intézményekkel.

Anyagi támogatáshoz jutás segítése:

- segélykérelmek támogatása,
- iskolai rendezvényeken való részvételhez segítés (táborok).

Pedagógiai eljárások:

- egyéni bánásmód (speciális beavatkozás, fejlesztés, pótló, korrigáló nevelés),
- tanár - gyermek közötti érzelmi kapcsolat erősítése, elfogadó nevelői attitűd,
- a gyermek és szülők közti érzelmi kapcsolat erősítése, korrigálása,
- a szülők problémáinak értő meghallgatása.

A gyermek és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, de különösen a gyermek és ifjúságvédelmi felelősnek és az osztálytanítónak, osztályfőnököknek a feladata.

Elsődleges a prevenciós munka, melynek során a gyermek élet és családi körülményeit fel kell tárni, és a tapasztalatokat jelezni kell a gyermek és ifjúságvédelmi felelősnek, igazgatónak, a Gyermekjólét munkatársának, illetve az önkormányzat illetékesének.

a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

b) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak;
- családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében;
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot;
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét;
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi;
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenységének három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok ***megelőzése, feltárása, megszüntetése***.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit;
- meg kell keresni a problémák okait;
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához;
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszűntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval;
- gyermekjóléti szolgálattal;
- polgármesteri hivatallal;
- gyermekorvossal;
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

e) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások;
- a tehetséggondozó foglalkozások;
- az indulási hátrányok csökkentése;
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés;
- integrációs program, mentori tevékenység szervezése, működtetése;
- a pályaválasztás segítése;
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek);
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése;
- a családi életre történő nevelés;
- a napközis és a tanulószobai foglalkozások;
- az iskolai étkezési lehetőségek;
- az egészségügyi szűrővizsgálatok, egészséges életmódra szoktatás egészségnevelési programunknak megfelelően;

- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
- a szülőkkel való együttműködés;
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Az iskola gyermekvédelmi „eszköze” a fegyelemre, fegyelmezett személyiségre nevelés. Ez a napi munkában a következő lehetőségek formájában jelenik meg:

- kiépíteni a tanulókban az önmagukkal való helyes viszonyt;
- tervszerűvé, tudatossá kell válnia a tanulókban az önuralomnak;
- annak elfogadtatása a tanulókkal, hogy fegyelem nélkül nincs termelőmunka, alkotó tevékenység nélkül nem jön létre közösség és társadalom sem;
- az antiszociális magatartás csírájában, türelemmel történő kezelése, illetve a közösség nevelőerejének hatásával is;
- célszerű motivációval a munkavégzésre késztetettség kialakítása a tanulóban;
- a pedagógus teljes személyisége, aki képes az érdeklődés fenntartására, a változó figyelem kezelésére, aki változatos tevékenységi formákkal dolgoztat;
- a tanuló fejlődésének önmagához viszonyítása, normakövető magatartás a pedagógus részéről is;
- az iskola pozitív környezeti hatások megerősítésével, a negatívak lebontásával, kulturális környezet biztosításával motiválja a fegyelem kialakulását.

Nevelőtestületünk azonosul azzal a napi munkában megvalósuló gondolattal, miszerint nevelni csak azt lehet, akit ismerünk, és jól csak az nevelhet, aki a gyermekben nemcsak tanulót lát, hanem meglátja a maga kisebb-nagyobb problémáival küszködő, sokszor egymásnak ellentmondó tulajdonságokkal rendelkező, esetleg kedvezőtlen családban élő, alakuló embert is.

2.6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A gyermek iskolai követelményeknek való megfelelését sok tényező befolyásolja, melyek közül igen fontos a család szociális helyzete, életkörülményei, életmódja, azaz a kultúrája.

A tanulók szociális hátrányának oka többnyire ezeken a területeken jelentkező problémákban keresendő.

Nyilvánvaló, hogy az iskola a családok szociális helyzetét korlátozott mértékben képes befolyásolni, de a pedagógiai eszközrendszerével alkalmazkodnia kell a gyermek helyzetéhez. A hátrányos szociokulturális helyzetű tanulók felzárkóztatását tanítási órákon és napközis csoportokban korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával, képesség-kibontakoztató program alapján segítjük.

Számukra a változatos tanórán kívüli tevékenységek jelentik a legnagyobb segítséget.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált keretek között megvalósuló oktatása, nevelése

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, szociális és a képességek fejlettségéből eredő hátrányai ellensúlyozását célzó oktatását, nevelését, képesség-kibontakoztató integrációs program keretében szervezzük.

Az integrációs nevelési- oktatási program **célja**: figyelembe véve a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók előzetes tudása gyengébb és erősebb területeit, érdeklődését, törekvéseit, korszerű oktatás-nevelési eszközökkel a személyiségének legoptimálisabb fejlesztést biztosítani.

Tantestületünk egyik fontos feladata annak lehetővé tétele, hogy a rászoruló tanulók felzárkóztató foglalkozások, illetve szakkörök keretében képességeik legjavát hozzák ki önmagukból.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- a tanulók indulási hátrányainak kezelése;
- beilleszkedési lehetőségek megteremtése;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- integrációs pedagógiai rendszer működtetése, mentori rendszer bevezetése;
- tehetséggondozó és képesség kibontakoztató foglalkozások rendszere;
- a tehetséges, nehéz körülmények között élő tanulók versenynevezési költségeinek kifizetése;
- a csoportbontás, illetve a magasabb óraszámú nyelvi órák szintén szerepet játszanak a hátrányok leküzdésében;
- a napközi;
- a diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- egészségnevelési és drog-prevenciós tevékenységek;
- a továbbtanulás irányítása, segítése; pályaorientációs programok;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége; a jelzőrendszer működtetése;
-
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

A hátrányok enyhítését iskolánk az esélyegyenlőségek feltételeinek megteremtésével biztosítja. A megvalósuló tervszerű nevelő-oktató munkával, a pedagógiai program megvalósításával, komplex módon igyekeznek kompenzálni a szociális hátrányok többségét.

2.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A 2011. évi CXC nemzeti köznevelési törvény 48§ (1.)- (5.) pontja alapján.

Az iskolai közösségek legalapvetőbb szervezete, az osztályközösségek, a tanítási-nevelési folyamat alapvető csoportja. Döntési jogkörébe tartoznak:

- az osztály diákbizottságának és képviselőjének megválasztása,
- küldöttek delegálása az iskolai diákönkormányzatba, döntés az osztály belügyeiben.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Tanulói részvétel:

- Az iskolai oktató-nevelő munka hagyományos osztálykeretben történik.
- Az idegen nyelvi csoportok átjárhatók.
- Minden tanuló kérheti felvételét a napközis foglalkozásokra.
- A gyermekek joga, hogy éljenek az iskola választható foglalkozási tevékenységeivel.
- A DÖK gyermekszervezetébe önkéntesen léphetnek be a tanulók. A vezetőség tagjait az osztályközösségek választják.
- A diákok az iskolaszékben is képviselik jogaikat.

2.8. Kapcsolattartás a pedagógusokkal, szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola akkor tudja eredményesen ellátni feladatát, ha eközben figyel azoknak a visszajelzéseire, akikkel kapcsolatban áll: szülőkre, tanulókra.

A gyermek nevelésének két fő színterén az iskolában és a családban összhangot kell teremteni a közös cél érdekében. Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való harmonikus jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A tanár – szülő kapcsolatnak kölcsönös bizalmon, őszinteségen, tiszteleten, egymás megbecsülésén, megértésén kell alakulnia.

Pedagógiai programunkat a szülőkkel közösen tudjuk megvalósítani.

Ennek érdekében tájékoztatjuk a szülőket az iskola nevelési céljairól, feladatairól, az alkalmazott módszerekről. Ugyanakkor mindezekről ki is kérjük a véleményüket.

Alkalmat adunk a szülőknek, hogy az iskolai közéletnek résztvevői, szervezői és segítői legyenek.

A fentiek megvalósításához fontos egymás folyamatos tájékoztatása, kölcsönös informálása.

Az intézmény eredményes működése, a tanulók minél több oldalú ellátása érdekében egy-egy esemény kapcsán vagy három oldalú együttműködési megállapodás keretében hosszú távon alakítunk ki kapcsolatokat intézményekkel. Különösen az iskola napi működésének biztosítása érdekében Szentes Város Önkormányzatával, mint tulajdonossal.

A tanulókkal kapcsolatos szakszerű ellátás érdekében Szentesi Családsegítő Központtal, a Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottságával, Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szentesi Tagintézményével.

A különböző oktatási szintek közötti tanulói átmenet megkönnyítése érdekében az óvodákkal, középiskolákkal.

Élménypedagógiai foglalkozások megszervezése kapcsán Szentesi Művelődési Központ Művelődési és Ifjúsági Házával, a Koszta József Múzeummal, a város területén működő művészeti iskolákkal a szabadidő hasznos eltöltésének megsegítése érdekében.

Egyes sajátos, egyedi esetekben a Szentesi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, kiemelten a speciális pályázatok, egyedi kisebbségi programok esetében.

Az intézmény hagyományainak is megfelelve minden tanév elején egyeztetett módon a korosztálynak megfelelő minél szélesebb körű sporttevékenység lehetőségének megteremtéséért a város területén működő sportegyesületekkel.

2.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulókat az iskola életéről, az aktuális feladatokról az intézmény vezetője, a diákönkormányzat vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az intézmény vezetője nem rendszeres tanulói gyűléseken,
- a diákönkormányzat vezetője a diákönkormányzat vezetőségének ülésén havonta egyszer és a faliújságon keresztül;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon;
- a szaktanárok folyamatosan tanórákon, az iskola területén bármely alkalommal.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről egyéni haladásáról a **szaktanárok** folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzeten keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az **intézmény vezetőjével, a nevelőkkel vagy az iskolaszékkel**.

Minden tanuló fordulhat közvetlenül kérdéseivel a szaktanárához, osztályfőnökéhez, az ifjúságvédelmi felelőshöz, az iskola igazgatójához.

2.8.1.1. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai és gyakorlásának rendje

A tanulóknak az intézmény döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje Nkt. 48.§ (4.), és EMMI rendelet 120.§-a szerint a tanulók a Diákönkormányzaton keresztül (osztálygyűlés választja meg a DÖK képviselőket) az alábbi döntésekben vehetnek részt:

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről,
- a diákönkormányzat SZMSZ-t a választó tanulóközösség fogadja el.

A DÖK véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet iskolánk működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
A DÖK véleményét ki kell kérni, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztés, valamint a meghívót a tárgyalás határnapját legalább 15 nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére:

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadáshoz,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai könyvtár, sportkör működési rendjének megállapításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

DÖK megválasztása minden tanév szeptembere, a DÖK-segítő pedagógus megbízására, a diákközgyűlés tanév rendje szerinti meghatározására is ekkor kerül sor.
A tanulónak (szülői nyilatkozattal) egyéni döntési joga van pedagógiai programon belüli tantárgyválasztás kérdésében.

2.8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülőket az iskola életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az **intézmény vezetője és az osztályfőnökök** tájékoztatják:

- az **intézmény vezetője** legalább félévente egyszer a Szülői szervezet ülésén;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és pedagógusok **együttműködésére** az alábbi **fórumok** szolgálnak:

Családlátogatás
Feladata: a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztése érdekében.
Szülői értekezlet
Feladata: a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, a tantervi követelményekről, a gyermek tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról; a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatójához.
Fogadóóra
Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, ezáltal egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Pl.: otthoni tanulás, továbbtanulás, stb.)
Nyílt tanítási nap
Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, az órán alkalmazott módszereket.
Írásbeli tájékoztató
Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő kérdésekről, illetve az iskola vagy az osztály által szervezett programokról.
A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.

2.9. A tanulmányok alatti vizsga szabályzata

2.9.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

2.9.1.1. A vizsgaszabályzat célja

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

2.9.1.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Hatálya kiterjed:
- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javító vizsgákra,
- és pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:
- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.
-

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA

Az intézmény osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 %-a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

A tanulmányok alatti vizsgán a SNI, BTMN tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

JAVÍTÓVIZSGA

Ha a tanuló tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között – a társiskolákkal egyeztetett időpontban szervezhető.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

PÓTLÓ VIZSGA

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

2.9.1.3. Az értékelés rendje

A vizsgák értékelése az alábbi egységes osztályozás szerint történik:

Alsó tagozaton		**Felső tagozaton**
▪ 0- 29%	**elégtelen**	0- 30%
▪ 30- 49%	**elégséges**	31- 50%
▪ 50- 69%	**közepes**	51- 75%
▪ 70- 84%	**jó**	76- 90%
▪ 85-100%	**jeles**	91-100%

A szóbeli és az írásbeli vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.

A szorgalmi időszak alatt letett vizsgák kihirdetése a vizsga napján történik.

Az augusztusi osztályozó, javító és pótló vizsgák eredményeinek ismertetése a megfelelő záradékkal ellátott bizonyítvány kiadásával azonos időben történik.

A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az intézmény vezetője bízza meg a feladatuk ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább 1 héttel értesíti az érintetteket.

A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt.

A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában

2.9.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

2.9.2.1. Magyar nyelv és irodalom

1. osztály

Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása

- A tanuló érthetően beszéljen, ismerje a szóbeli kommunikáció alapvető szabályait, alkalmazza őket.
- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat.
- A kérdésekre értelmesen válaszoljon.
- Ismerje a tankönyvek szókincsét.
- Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban.
- Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról.
- A tanult memoritereket szöveghűen mondja el pl.: mondókák, népdalszövegek, (Nemes Nagy Ágnes - Nyári rajz, Petőfi Sándor – Anyám tyúkja, Weöres Sándor három költeménye, Benedek Elek meséi)

Olvasás, az írott szöveg megértése

- Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel.

Írás, szövegalkotás

- Tudjon tájékozódni a térben és a síkban.
- Képes legyen a hangok helyének, időtartamának megfigyelésére és jelölésére a szavakban.
- Képes legyen az írott kis- és nagybetűk alakítására, kapcsolására.
- Tudjon másolni írott, majd nyomtatott mintáról betűket, szavakat, szókapcsolatokat, rövid mondatokat.
- A begyakorolt szókészlet szavait helyesen használja.
- Tudjon két-három összefüggő mondatot leírni másolással.

1. osztály

Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása

- Értse meg és kövesse az egyszerű közléseket és utasításokat.
- Tudjon kérdésekre értelmes, rövid lényegre törő választ adni.
- Tudjon beszámolni önállóan 2-3 mondatban képről, élményeiről.
- Memoriterek: 5-6 találós kérdés, közmondás vagy mondóka. (József Attila – Altató, Petőfi Sándor – Füstbe ment terv, Tamkó Sirató Károly egy verse, Lázár Ervin meséi, klasszikus európai szerzők meséi, versei)

Olvasás, az írott szöveg megértése

- Legyen képes előzetesen megtárgyalt, begyakorolt 10-12 mondatos szöveget folyamatossággal, szöveghűen felolvasni.
- Érzékeltesse helyes hanglejtéssel a kijelentő és kérdő mondatot.
- Olvasástechnikai hibáit törekedjen önállóan javítani.
- Legyen képes a hangos vagy néma olvasott 10-12 mondatos szöveg értelmezésére.
- Legyen képes bizonyítani a szövegértést faladatok szóbeli és írásbeli megoldásával.

Írás, szövegalkotás

- Tudja alakítani és kapcsolni az írott kis- és nagybetűket.
- Írjon lendületesen, a szabályoshoz közelítő betűalakítással, kapcsolással.
- A begyakorolt szókészlet szavait helyesen használja.
- Tudjon két-három összefüggő mondatot leírni másolással vagy tollbamondással.

Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről

- Tudja használni az ábécét feladatmegoldáshoz.
- Jelölje helyesen a hangok időtartamát a begyakorolt szókészlet körében.
- Tudja leírni biztos helyesírással a kiejtéssel megegyező rövid szavakat.
- Ismerje fel a kijelentő és kérdő mondatokat.
- A szókészlet keretein belül jelölje a j hangot biztosan.
- Tudja a mondatot nagybetűvel kezdeni, írásjellel zárni, a mondatban a szavakat elkülöníteni.

2. osztály

Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása

- Beszédstílusát beszélgető partneréhez igazítsa.
- Szöveghűen idézze fel a következő szépirodalmi műveket, illetve azok részleteit: népdalszövegek, kortárs magyar lírikus műveiből néhány alkotás, részletek (Kölcsey Ferenc – Himnusz, Petőfi Sándor – Nemzeti dal, Vörösmarty Mihály – Szózat)

Olvasás, az írott szöveg megértése

- Felkészülés után érthetően olvasson fel ismert szöveget.
- Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét fogalmazza meg.
- Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján, értse meg és oldja meg a szöveghez kapcsolódó feladatokat.
- Képes legyen megnevezni olvasmányai szerzőjét, szereplőit és azonosítsa a történet idejét és helyszínét, a cselekményelemek sorrendjét.
- Ismerje fel a mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemzőket.
- Az egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések tartalmát időrendben segítő kérdésekkel mondja el.

Írás, szövegalkotás

- Írásbeli munkái olvashatóak legyenek.
- Adott vagy választott témáról, képről 5-6 mondatos leíró szöveget tudjon készíteni a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával (anyaggyűjtés, címválasztás, a lényeges gondolatok kiválasztása, elrendezés, a szöveg tagolása bekezdésekre).

Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről

- Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, alkalmazza a szabályokat.
- Ismerje fel, nevezze meg és megfelelően jelölje a mondatfajtákat.
- Toldalékos formájukban, szövegben is ismerje fel és nevezze meg a tanult szófajokat: főnév (köznév, tulajdonnév), határozott névelő, határozatlan névelő, névutó, ige (igeragozás, igekötő), melléknév (fokozás).
- A begyakorolt szókészlet körében helyesen használja a tanult helyesírási szabályokat.

3. osztály

Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása

- Képes legyen a költői nyelv (ritmus, rím, versszak, refrén) egyszerűbb képek (ellentét, hasonlat, ismétlés) felismerésére, megnevezésére.
- Képes legyen hosszabb szóbeli közlések tartalmának rövidített elmondására.
- Memoriterek: (József Attila – Mama, Betlehemi királyok, klasszikus magyar szerzők meséi, elbeszélései, meseregényei, gyermekregényei: Móra Ferenc, Móricz Zsigmond, Nagy László, Radnóti Miklós, Wass Albert)

Olvasás, az írott szöveg megértés

- Felkészülés után érthetően olvasson fel ismert szöveget.
- Tudja felismerni és megérteni azokat a különböző típusú, műfajú szövegeket, amelyekről tanult pl.: népmese, műmese, mesetípusok, monda, legenda, ismeretterjesztő szöveg, vers, közmondás, szólás, elbeszélés, történelmi olvasmány.

Írás, szövegalkotás

- Képes legyen az írás lendületének és tempójának fokozására.
- Az egyéni írás kialakítása a rendezett, tiszta és olvasható írásképet eredményezze.
- Tudjon a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával kb. 8-10 mondatos leíró szöveget.
- Képes legyen a fogalmazás témájának megfelelő szavakat és kifejezéseket használni.
- Különböztesse meg a hír, hirdetés, értesítés, meghívó, SMS, e-mail, levél szerkezeti jellemzőit.

Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről

- Képes felismerni és megnevezni a tanult mondatfajtákat.
- Ismeri és használja az elválasztás szabályát.
- Ismeri a kiejtéstől eltérő szavak helyesírását a tanult szókészletből.
- Ismeri a rokon értelmű szavak, a többjelentésű szavak helyes használatát.
- Ismeri a számnevet.
- Ismeri a hosszú hangok jelölését a melléknevek végén.
- Képes a főnév –t toldalékának és a múlt idő jelének megkülönbözetésére.
- Tudja a j hang biztonságos jelölését a tanult szófajokban.
- Képes a szavak helyes toldalékkal való ellátására kérdőszavak alapján.

4. osztály

- Magyar nyelv

- A kapcsolatfelvétel, a megszólítás, köszönés, kérdés illemszabályainak ismerete, helyes használatuk.
- A kommunikációs helyzetnek megfelelő hangsúly, dallam, tempó, hangerő és a nem nyelvi kifejezőeszközök helyes használata.
- Különféle szövegek néma és a szöveg üzenetének megfelelő hangos olvasása.
- Anyaggyűjtés különböző forrásokból, vázlatírás.
- Személyes élmények megfogalmazása különböző szövegtípusokban (elbeszélés, leírás.)
- Az alapvető helyesírási szabályok ismerete, helyesírási alapelvek.
- Az ábécé, a betűrend ismerete, helyes használata.
- A hang, a szó és a szóelem megkülönböztetése, a szavak szerkezete (szótő, toldalék, képző, jel, rag.)
- Alapismeretek a hangok képzéséről, tulajdonságairól, magánhangzók, mássalhangzók, hangrend.
- A teljes hasonulás.
- Hangalak és jelentés kapcsolata a szavakban.
- Szólások, közmondások jelentésének értelmezése.

Magyar irodalom

- Az élőbeszéd tempójával egyező, folyamatos hangos és néma olvasás.
- A tanult irodalmi és egyéb szövegek szerkezetének, tartalmának bemutatása.
- Az olvasott művekben néhány alapvető irodalmi téma fölismerése.
- A népköltészet és a műköltészet megkülönböztetése, a népmese jellemzői.
- Az epikai és lírai művek, a nép-és műköltészet jellemző vonásainak ismerete: a cselekmény részei, a szereplők, a szerkezet, a képiség, a zeneiség eszközei.
- Az ütemhangsúlyos verselés.
- Személyes és olvasmányélmény egyszerű megfogalmazása elsősorban szóban.
- Történetmondás mindennapi személyes élményről szóban és rövid fogalmazásban.
- Leírás készítése tárgyról, személyről, tájról.
- A gyakran használt és az olvasott művekben előforduló szavak jelentésének értelmezése.
- Jártasság a korosztály számára készült szótárak használatában.
- A lakóhely kultúrája, emlékhelyei.

Kötelező olvasmány

Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk

Memoriterek:

- Petőfi Sándor: János vitéz (I-IV. fejezetből 6 versszak, XXIII-XXV. fejezetből 3 vsz., XXVI-XXVII. Fejezetből 3 vsz.)
- Petőfi Sándor: Az Alföld (részlet)
- Arany János: Családi kör (részlet)

5. osztály

Magyar nyelv

- A beszédhelyzet és a nyelvi illem alapvető szabályaihoz alkalmazkodó beszédmód különböző kommunikációs szituációkban.
- A nyelvi és a nem nyelvi kifejezőeszközök helyes használata az élőbeszédben.
- A tanult fogalmazási műfajokban való jártasság, szövegalkotás (jellemzés, levél).
- A szavak szófajának felismerése, megnevezése.
- A szófajok jellemzői, helyes használatuk.
- Az ige szerkezete, az igekötők szerepe, igemódok, igeidők ismerete, helyesírási tudnivalók.
- A főnév kategóriái, a tulajdonnevek helyesírása.
- A melléknév és a számnév jellemzői, helyesírási tudnivalók.
- A névmások szövegszervező szerepe.
- A tanult szófajok leggyakoribb képzőinek ismerete.

Magyar irodalom

- Különböző témájú és műfajú szövegek értő olvasása, értelmes felolvasása.
- Jól olvasható írás, az írásos szöveg rendezett elhelyezése.
- Olvasmánytartalmak összefüggő ismertetése az időrend, az ok-okozati összefüggések bemutatásával, a műfaj és a téma megállapítása.
- Rövid, tárgyszerű beszámoló a feldolgozott művekről: szerző, cím, téma, műfaj.
- Az epikai művekről néhány fontos adat megnevezése: a helyzet, a helyszín, a szereplők, a főhős életútjának állomásai, a cselekmény menete.
- Jellemzés, beszámoló készítése megbeszélt olvasmányok és személyes élmény alapján.
- A ballada műfaji jellemzői, mondák, legendák.
- Az epikai művek szervezeti egységei.
- A hősies magatartás néhány példája (görög mitológia, Biblia, kis-és nagyepikai művek.).
- Önálló szövegalkotás hagyományos és internetes műfajokban.
- Hűség, hazaszeretet, szerelem, hősiesség, helytállás az irodalmi művekben.

Kötelező olvasmány:

Gárdonyi Géza: Egri csillagok

Memoriterek:

- Arany János: Toldi – Előhang, Álom-allegória, Utóhang
- Arany János: A walesi bárdok (részletek)
- Kőmíves Kelemen - részlet

6. osztály

Magyar nyelv

- A mindennapi élet problémáiról, olvasmányokról saját vélemény megfogalmazása az érvelés szabályait követve.
- Néhány tömegkommunikációs műfaj jellemzőinek ismerete, a műfaji sajátosságoknak megfelelő szövegalkotás (jegyzet, vélemény.)
- A mondat nyelvi funkciója, felépítése, szerkezete, mondatfajták felismerése.
- Az egyszerű mondat részeinek, szintagmáinak megnevezése, elemzése.
- A szóalkotás módjainak fölismerése, elemzése.
- A tanult nyelvhelyességi és helyesírási szabályok megfelelő alkalmazása.

Magyar irodalom

- A megértést biztosító hangos és néma olvasás, szöveghű, folyamatos felolvasás, szövegmondás.
- Rendezett egyéni íráskép.
- Különféle műfajú és rendeltetésű (szépirodalmi, ismeretterjesztő, értekező) szövegek szerkezetének és jelentésének bemutatása.
- Epikus olvasmányok, olvasott, látott drámai alkotások szervezet elemeinek elkülönítése, a fő-és mellékszereplők jellemzése.
- A szépirodalmi művekben megjelenő helyzetek és jellemek, érzelmek és gondolatok összefüggéseinek bemutatása szóban és írásban.
- Az alapvető lírai műfajok sokszínűsége, jellemzői, sajátosságainak felismerése.
- A lírai formanyelv stíluseszközeinek felismerése, megnevezése.
- Vázlat készítése szóbeli megnyilatkozáshoz, cselekményvázlat írása.
- A közéleti kommunikáció helyzetei és műfajai.
- Az elektronikus, internetes információforrások kezelése.
- Kreatív szövegalkotás néhány tömegkommunikációs műfajban.
- Egy korstílus és a művek összefüggése – a romantika.
- A romantika megjelenési formái az epikában.

Kötelező olvasmányok:

- Jókai Mór: Az arany ember
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője

Memoriterek:

- Janus Pannonius: Pannónia dicsérete
- Kölcsey Ferenc: Huszt
- Kölcsey Ferenc: Himnusz
- Vörösmarty Mihály: Szózat
- Petőfi Sándor: Reszket a bokor, mert…
- Petőfi Sándor: Nemzeti dal
- Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez

7. osztály

Magyar nyelv

- A köznyelv, a szaknyelv, a társalgás szókészletében meglévő eltérések felismerése és a kommunikációs helyzetnek megfelelő használatuk.
- Tájékozottság és ítéletalkotás az alapvető tömegkommunikációs műfajokban, a média hatásának és szerepének felismerése.
- A leíró nyelvtani ismeretek rendszerezése: hangtani, szó-és alaktani, jelentéstani, mondattani jelenségek fogalmi szintű megnevezése, elemzése egyszerűbb esetekben.
- A szórend, a jelentés összefüggésének felismerése.
- Mondattani és nyelvhelyességi ismeretek alkalmazása.
- Az idézés, a párbeszéd, a központozás helyesírása.
- Szószerkezet, mellérendelő és alárendelő szószerkezet jellemzői, helyesírása.
- A mondatfajták típusai, használatuk.
- A gyakrabban használt hivatalos iratok jellemzőinek ismerete (önéletrajz, kérvény, kérelem.)
- Tájékozottság a magyar nyelv eredetéről, helyéről a világ nyelvei között.

Magyar irodalom

- A megismert műfajok stíluseszközeinek megnevezése tárgyszerűen a tanult szakkifejezésekkel, jellemzésük példákkal.
- Az olvasott művekben megjelenített emberi problémák bemutatása önálló véleménynyilvánítással.
- Ismeretek a magyar irodalom nagyobb korszakairól (reformkor, XX. század első és második fele).
- Néhány alkotó portréja, az olvasott művek elhelyezése a korban.
- A komikum, mint műfajformáló minőség felismerése az epikai és a drámai műfajokban.
- Irodalmi alkotások értelmezése, elemzése.
- A költői kifejezőeszközök felismerésének alkalmazása a lírai alkotások elemzésekor.
- A drámai műnem főbb jellemzői.
- Egyszerűbb médiaszövegek létrehozása.

Kötelező olvasmányok:

- Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig
- Tamási Áron: Ábel a rengetegben
- Shakespeare: Rómeó és Júlia

Memoriterek:

- Ady Endre: A föl-földobott kő
- Ady Endre: Őrizem a szemed
- Ady Endre: Párizsban járt az ősz
- Juhász Gyula: Tiszai csönd
- József Attila: Születésnapomra
- József Attila: Tiszta szívvel
- Radnóti Miklós: Nem tudhatom (részlet)
- Nagy László: Ki viszi át a szerelmet
- Egy kortárs magyar költő verse

2.9.2.2. Történelem

5. osztály

- A történelmi források fogalma, csoportosítása
- Időmérés, időszámítás ismerete
- A történelem korszakai
- Az őskőkori és az újkőkori ember élete
- Az ókori Kelet államai
- Bibliai történetek (Ószövetség, Újszövetség)
- Görög mondavilág egy-két története
- Athén és Spárta összehasonlítása
- Római mondavilág
- A római történelem meghatározó egyéniségei (Julius Caesar, Augustus)
- A rómaiak hazánk területén
- A hűbériség kialakulása, kiépülése
- Az uradalmak, a korai középkor gazdasága
- A magyar történelem kezdetei, vándorlás, honfoglalás, letelepedés
- Államalapítás – I. Szent István
- Szent László, a lovagkirály
- IV. Béla és a tatárjárás
- Az Árpád-ház kihalása
- Árpád-kori emlékeink
- **Kronológia**: Kr.e. 3000, Kr.e. 776, Kr.u. 476, 895-900, 997-1038, 1077,
- 1241-42, 1301
- Családtörténet, családfa
- Helyi hagyományok, nevezetességek
- A paraszti ház és háztartás, népi mesterségek
- A hétköznapok rendje: táplálkozás, ruházat, életvitel
- Jeles napok, ünnepi szokások, hagyományaink
- Magyarok a történelmi és a mai Magyarország területén
- Szülőföld hagyományai, kulturális értékei

Hon-és népismeret

6. osztály

- A királyi hatalom megerősítése Károly Róbert idején
- Nagy Lajos törvényei
- A törökverő Hunyadi János
- Mátyás uralkodása és reneszánsz udvara
- A mohácsi vereség és következményei, Buda eleste
- A nagy földrajzi felfedezések és következményei
- A várháborúk kora
- A Rákóczi-szabadságharc
- Napóleon felemelkedése és bukása
- Az ipari forradalom feltalálói és találmányai
- Széchenyi és Kossuth
- A pesti forradalom 1848. március 15-én
- Az 1848-as szabadságharc fontosabb eseményei
- **Kronológia**: 1308, 1456, 1458-1490, 1526, 1492, 1541, 1522, 1686, 1703-1711, 1830, 1848. március 15. 1849. április 14., 1849. október 6.

7. osztály

- Az ipari forradalom második szakaszának feltalálói és találmányai
- Szövetségi rendszerek és katonai tömbök kialakulása
- A kiegyezés és a dualizmus kora
- Az első világháború története
- Magyarok az első világháborúban
- A Párizs környéki békék
- A sztálini Szovjetunió
- A nagy gazdasági világválság
- A Harmadik Birodalom
- A trianoni békediktátum
- A Horthy-korszak jellegzetességei
- A második világháború kezdete, kiszélesedése és befejeződése
- Magyarország a második világháborúban
- A holokauszt
- **Kronológia:** 1867, 1896, 1914-1918, 1929-1933, 1920. június 4. 1938, 1940, 1939. szeptember 1. 1941. június 22., 1941. december 7., 1943. január, 1944. március 19., 1945. május 9., 1945. szeptember 2.

8. osztály

- A kétpólusú világ kialakulása
- Az 1947-es párizsi békeszerződések
- Hazánk a második világháború után
- A Rákosi-diktatúra
- Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc
- A rendszerváltó Közép-Kelet-Európa
- A kádári diktatúra és konszolidáció
- Az Európai Unió létrejötte és működése
- A globalizáció
- A határon túli magyarság
- Alapvető emberi jogok és kötelességek
- A demokratikus állam működésének alapelvei
- A pénz funkciói és formái
- Háztartás és családi gazdálkodás
- A média funkciói, társadalmi szerepe, használata
- **Kronológia:** 1947., 1956. október 23. 1956. november 4., 1962, 1968, 1989, 1991-1999, 2001. szeptember 11., 2004

2.9.2.3. Idegen nyelv

3. osztály

Hallott szöveg értése

- Megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egyszerű kérést, utasítást, arra cselekvéssel válaszol.
- Megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést.

Beszédkészség

- Hiányos vagy egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű szövegeket (legalább néhány mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.

4. osztály

Hallott szöveg értése

- A tanuló megért nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést.
- A tanuló megért ismert témákhoz kapcsolódóan elhangzó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdéseket és kijelentéseket.
- A tanuló megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, maximum kétmondatos kérést, utasítást, arra cselekvéssel válaszol.
- A tanuló megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést.

Szóbeli interakció

– Hiányos vagy egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű szövegeket (legalább néhány mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
– Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításra egyszavas válaszokkal, cselekvésekkel reagál.

Összefüggő beszéd

– Képes önállóan előadni egy mondókát, verset, dalt vagy mesét.
– El tud mondani egy tanult cselekvéssort (pl. egyszerű tornagyakorlat, öltözködés) képek segítségével vagy mozgással kísérve.

Olvasott szöveg értése

– Képes elolvasni a tanult szavakat és kifejezéseket és az ezekhez kapcsolódó tevékenységeket el tudja végezni (pl. tantermi tárgyak felcímkézése, szavak és képek párosítása, dominó játék, szókártyákból mondatvariációk összeállítása.
– Képes egyszerű szövegek értő olvasására (pl. mesék, képregények, történetek, párbeszédek).
– Képes ismert dalok szövegének követésére és el tudja olvasni a képernyőn vagy a kivetítőn.

Íráskészség

– Játékos írásbeli feladatokat tud készíteni és megoldani a szavak szintjén (pl. keresztrejtvény, szókereső, akasztófa, tárgyak, képek részeinek felcímkézése, rímpárok alkotása, szógyűjtés).
– Játékos írásbeli feladatokat tud készíteni és megoldani a rövid mondatok szintjén (pl. képregény rajzolása, s ezekhez szövegbuborék írása, tárgyak, képek részeinek felcímkézése, üzenőfal létrehozása).
– Játékos írásbeli feladatokat tud készíteni és megoldani a szöveg szintjén (pl. képeslap, meghívó írása).

5. osztály

Hallott szöveg értése

– A tanuló rövid, egyszerű tanári utasításokat megért, arra cselekvéssel válaszol.
– Ismert témákról szóló rövid kérdéseket és néhány rövid mondatból álló szövegeket megért.
– Ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatását képes követni, felismeri a tanult nyelvi elemeket a szövegben.

Szóbeli interakció

– Képes rövid válaszokkal, cselekvéssel reagálni ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra.
– Képes kommunikálni begyakorolt beszédfordulatokkal (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvető információ kérése és átadása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).
– képes önállóan előadni egy mondókát, verset, dalt vagy mesét.

Összefüggő beszéd

– A tanuló legyen képes egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazni, összefüggő leírást adni saját magáról és a környezetében előforduló tárgyakról.
– Használjon néhány egyszerű nyelvtani szerkezetet és mondatfajtát.

Olvasott szöveg értése

– Felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert neveket, szavakat és mondatokat.
– Megérti a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegét.
– Képes kiszűrni egyszerű, autentikus szövegekből néhány alapvető információt.

Íráskészség

– Tudjon szavakat és rövid szövegeket lemásolni, illetve hallás után leírni.
– Képes legyen egyszerű, autentikus kérdőíveket, adatlapokat kitölteni.

6. osztály

Hallott szöveg értése

– Rövid, egyszerű tanári utasításokat megért, arra cselekvéssel válaszol.
– Ismert témákról szóló rövid kérdéseket és néhány rövid mondatból álló szövegeket megért.
– Ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatását képes követni, felismeri a tanult nyelvi elemeket a szövegekben.
– Képes kiszűrni a megértést segítő feladatokra támaszkodva a lényeget és néhány konkrét információt ismert témájú rövid, egyszerű szövegekből.

Szóbeli interakció

– Képes rövid válaszokkal, cselekvéssel reagálni ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra.
– Képes kommunikálni begyakorolt beszédfordulatokkal (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvető információ kérése és adása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).
– Képes rövid beszélgetés folytatására ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal.

Összefüggő beszéd

- Legyen képes egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazni, összefüggő leírást adni saját magáról és a környezetében előforduló tárgyakról, személyekről, élőlényekről.
- Használjon néhány egyszerű nyelvtani szerkezetet és mondatfajtát.
- Tudjon szavakat, szócsoportokat, egyszerű cselekvéseket összekapcsolni kötőszavakkal.

Olvasott szöveg értése

- Felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert neveket, szavakat és mondatokat.
- Megérti a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegét.
- Képes kiszűrni egyszerű, autentikus szövegekből néhány alapvető információt.

Íráskészség

- Tudjon szavakat és rövid szövegeket lemásolni, illetve hallás után leírni.
- Képes legyen egyszerű, autentikus kérdőíveket, adatlapokat kitölteni.
- Egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

7. osztály

Hallott szöveg értése

- A tanuló a tanári utasításokat értse meg.
- Jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért.
- Az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdéseket és kijelentéseket értse meg.
- Jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri.
- Jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti, ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Szóbeli interakció

- A tanuló jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol.
- Egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz.
- Képes egyszerű, tényszerű információk megszerzésére és továbbadásra.
- Képes részt venni ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben.

Összefüggő beszéd

- Tudjon egyszerű nyelvtani szerkezeteket és mondatfajtákat használni.
- Tudja a mondatrészeket összekapcsolni egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve adjon magyarázatot, indoklást.
- Tudjon elmondani egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveget ismert témákról, felkészülés után.
- Munkáját mutassa be egyszerű nyelvi eszközökkel. (plakát készítése, szóbeli bemutatása és értékelése.)

Olvasott szöveg értése

– Az ismerős témákról szóló rövid szövegeket értse meg, találja meg az alapvető információkat az egyszerű, hétköznapi szövegekben.
– Értse meg az életkornak megfelelő témájú autentikus szövegek lényegét, a szövegekből szűrje ki az alapvető információkat.
– Legyen képes az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzésére.

Íráskészség

– Tudjon szavakat és rövid szövegeket lemásolni és diktálás után leírni.
– Írjon egyszerű szövegeket kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés).

8. osztály

Hallott szöveg értése

– A tanuló a tanári utasításokat értse meg.
– Jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért.
– Az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdéseket és kijelentéseket értse meg.
– Jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri.
– Jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti, ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Szóbeli interakció

– Jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol.
– Egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz.
– Képes egyszerű, tényszerű információk megszerzésére és továbbhaladására.
– Képes részt venni ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben.
– A beszélgetés során a meg nem értés esetén ismételje meg, magyarázza el mondanivalóját a kommunikáció fenntartása érdekében.

Összefüggő beszéd

– Tudjon egyszerű nyelvtani szerkezeteket és mondatfajtákat használni.
– Tudja a mondatrészeket összekapcsolni egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve adjon magyarázatot, indoklást.
– Tudjon elmondani egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveget ismert témákról, felkészülés után.
– Munkáját mutassa be egyszerű nyelvi eszközökkel (plakát készítése, szóbeli bemutatása és értékelése).

Olvasott szöveg értése

– Az ismerős témákról szóló rövid szövegeket értse meg, találja meg az alapvető információkat az egyszerű, hétköznapi szövegekben.
– Értse meg az életkornak megfelelő témájú autentikus szövegek lényegét, a szövegekből szűrje ki az alapvető információkat.
– Legyen képes az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzésére.
– Tudjon információt szerezni hagyományos és elektronikus forrásokból.

Íráskészség

– Tudjon szavakat és rövid szövegeket lemásolni és diktálás után leírni.
– Írjon egyszerű szövegeket kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés).
– Tudjon gondolatokat összekapcsolni egyszerű kötőszavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután).
– Tudjon összefüggő mondatokat írni a közvetlen környezettel kapcsolatos témákról.

2.9.2.4. Matematika

1. osztály

– Gondolkodási és megismerési módszerek.
– Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint.
– Állítások igazságtartalmának eldöntése.
– Állítások megfogalmazása.
– Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés.
– Közös tulajdonság felismerése, megnevezése.
– Több, kevesebb, ugyannyi fogalmának helyes használata.
– Néhány elem sorba rendezése próbálgatással.
– Számtan, algebra.
– Számok írása, olvasása (20-as számkör).
– Római számok írása, olvasása 20-as számkörben (I, V, X).
– Számok helye a számegyenesen.
– Számszomszédok értése.
– Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása (20-as számkör).
– Matematikai jelek: +, –, =, <, > ismerete, használata.
– Összeadás, kivonás szóban és írásban (20-as számkör).
– Egyszerű szöveges feladat (nem önálló olvasás alapján) értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal.
– Páros és páratlan számok megkülönböztetése (20-as számkör).
– Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása.
– Összefüggések, függvények, sorozatok.
– Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása.
– Számpárok közötti kapcsolatok felismerése.
– A változások és ismétlődések észrevételének, szóbeli kifejezésének képessége

– Geometria
– Vonalak (egyenes, görbe) ismerete.
– A test és a síkidom megkülönböztetése.
– Testek építése szabadon és megadott feltételek szerint.
– Tájékozódási képesség, irányok ismerete.
– A hosszúság, az űrtartalom és az idő mérése.
– A szabvány mértékegységek: dm, m, dl, l, nap, hét, hónap, év.
– Mérőeszközök használata.
– Valószínűség, statisztika.
– Kísérletek követése, közös munka végzése.
– Adatokról megállapítások megfogalmazása.

2. osztály

– Gondolkodási és megismerési módszerek.
– Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint.
– Halmazalkotás.
– Állítások igazságtartalmának eldöntése.
– Állítások megfogalmazása.
– Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés.
– Közös tulajdonság felismerése, megnevezése.
– Több, kevesebb, ugyannyi fogalmának helyes használata.
– Néhány elem sorba rendezése próbálgatással.
– Számtan, algebra.
– Számok írása, olvasása (100-as számkör).
– Helyi érték fogalma.
– Római számok írása, olvasása (I, V, X).
– Számok helye a számegyenesen.
– Számszomszédok értése.
– Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása.
– Számok képzése, bontása helyi érték szerint.
– Matematikai jelek: +, –, •, :, =, <, >, ( ) ismerete, használata.
– Összeadás, kivonás, szorzás, osztás szóban és írásban.
– Szorzótábla ismerete a százas számkörben.
– A műveletek közötti kapcsolatok ismerete.
– A műveletek sorrendjének ismerete.
– Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal.
– Páros és páratlan számok megkülönböztetése.
– Egyjegyű és kétjegyű számok megkülönböztetése.
– Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása.
– Összefüggések, függvények, sorozatok.
– Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása.

– Számpárok közötti kapcsolatok felismerése.
– A változások és ismétlődések észrevételének, szóbeli kifejezésének képessége.
– Geometria.
– Vonalak (egyenes, görbe) ismerete.
– A test és a síkidom megkülönböztetése.
– Testek építése szabadon és megadott feltételek szerint.
– Tájékozódási képesség, irányok ismerete.
– A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérése.
– A szabvány mértékegységek: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
– Átváltások szomszédos mértékegységek között.
– Mennyiségek közötti összefüggések felismerése.
– Mérőeszközök használata.
– Valószínűség, statisztika.
– Adatokról megállapítások megfogalmazása.

3. osztály

– Gondolkodási és megismerési módszerek.
– Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése.
– Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése, megnevezése.
– Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.
– A változás értelmezése egyszerű matematikai tartalmú szövegben.
– Az összes eset megtalálása (próbálgatással).
– Számtan, algebra.
– Számok írása, olvasása (2000-es számkör).
– Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 2000-es számkörben.
– Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság).
– Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10 nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
– Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása a 2000-es számkörben.
– Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben.
– A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása.
– Fejben számolás százas számkörben.
– A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben.
– A műveletek közötti kapcsolatok ismerete.
– Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete.
– Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása.
– Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.
– Háromjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás, osztás egyjegyű számmal írásban.
– Műveletek ellenőrzése.
– Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.
– Többszörös, osztó, maradék fogalmának ismerete.

– Összefüggések, függvények, sorozatok.
– Szabályfelismerés, szabálykövetés.
– Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.
– Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között.
– A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.
– Geometria.
– Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek.
– A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, hl, g, t, másodperc.
– Átváltások szomszédos mértékegységek között.
– Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
– Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
– A test és a síkidom közötti különbség megértése.
– Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői.
– Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
– Négyzet, téglalap kerülete.
– Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel.
– Valószínűség, statisztika
– Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése.
– Táblázat adatainak értelmezése.
– Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.
– Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése.
– Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.

4. osztály

– Gondolkodási és megismerési módszerek.
– Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése.
– Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése, megnevezése.
– Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.
– A változás értelmezése egyszerű matematikai tartalmú szövegben.
– Az összes eset megtalálása (próbálgatással).
– Számtan, algebra.
– Számok írása, olvasása 10 000-es számkörben.
– Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 10 000-es számkörben.
– Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság).
– Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
– Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 10 000-es számkörben.
– Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben.
– A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása.
– Fejben számolás százas számkörben.

- A szorzótábla biztos ismerete a 100-as számkörben.
- Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete.
- A műveletek közötti kapcsolatok ismerete.
- Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása.
- Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.
- Négyjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás és osztás egy- és kétjegyű számmal írásban.
- Műveletek ellenőrzése.
- Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.
- Többszörös, osztó, maradék fogalmának ismerete.
- Összefüggések, függvények, sorozatok.
- Szabályfelismerés, szabálykövetés.
- Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.
- Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között.
- A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.
- Geometria.
- Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek.
- A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc.
- Átváltások szomszédos mértékegységek között.
- [Átváltások nem csak szomszédos mértékegységek között, mérőszám és mértékegység viszonya.]
- Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- Kör fogalmának tapasztalati ismerete.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői.
- Gömb felismerése.
- Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Négyzet, téglalap kerülete.
- Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel.
- Valószínűség, statisztika.
- Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése.
- Táblázat adatainak értelmezése.
- Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése.
- Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.

5. osztály

- Gondolkodási és megismerési módszerek.
- Állítások igazságának eldöntésére /igaz és hamis állítások/.
- Számtan, algebra.
- Racionális számok írása, olvasása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben/a hosszúság, terület, idő, tömeg/.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, zárójelek alkalmazása.
- Összefüggések, függvények, sorozatok.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Geometria.
- Alapfogalmak ismerete és jelölése/pont, egyenes/, szakasz mérése.
- Téglalap kerületének és területének kiszámítása.
- Valószínűség, statisztika.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása/átlag/.

6. osztály

- Gondolkodási és megismerési módszerek.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Számtan, algebra.
- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete.
- A százalék fogalmának ismerete, a százalékérték kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása, oszthatósági szabályok (2, 5,
- 10, 100).
- A hosszúság, terület, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete, mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban.
- Összefüggések, függvények, sorozatok.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.
- Geometria.
- Alapfogalmak ismerete és jelölése/pont, egyenes/, szakasz mérése, szögfajták.
- Alapszerkesztések: merőleges és párhuzamos egyenesek.
- Tengelyes szimmetria felismerése.

– Téglalap kerületének és területének kiszámítása.
– Kocka felszínének és térfogatának kiszámítása.
– Valószínűség, statisztika.
– Néhány szám számtani közepének kiszámítása/átlag/.

7. osztály

– Gondolkodási és megismerési módszerek.
– Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
– Számtan, algebra.
– Számolási ismeretek a racionális számkörben, a művelet sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása.
– Mérés, mértékegység használata, átváltás.
– Egyenes arányosság.
– A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete /árleszállítás/.
– Prímszám, összetett szám, prímtényezős felbontás.
– Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke.
– Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők és alap esetén.
– A mindennapi éltből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása
– következtetéssel.
– Összefüggések, függvények, sorozatok.
– Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
– Grafikonokról adatok leolvasása, táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése.
– Geometria.
– Háromszögek, négyszögek belső szögeinek összege, nevezetes négyszögek.
– Szimmetriatulajdonságai.
– Középpontos tükörkép szerkesztése.
– Háromszögek, speciális négyszögek kerületének, területének számítása.
– A téglatest térfogatának kiszámítása.
– Valószínűség, statisztika.
– Konkrét feladatok kapcsán a tanuló képes felismerni a biztos és a lehetetlen eseményt.
– Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.

8. osztály

– Gondolkodási és megismerési módszerek.
– Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
– Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
– Számtan, algebra.
– Számolási ismeretek a racionális számkörben, a műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása.
– Mérés, mértékegység használata, átváltás.
– Egyenes arányosság, fordított arányosság.

– A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során/kamat/.
– A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból.
– Prímszám, összetett szám, prímtényezős felbontás.
– Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke, összevonás.
– Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás/egyszerű/, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
– A mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, ellenőrzés.
– Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.
– Összefüggések, függvények, sorozatok.
– Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
– Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése.
– Grafikonokról adatok leolvasása, táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése.
– Geometria.
– Háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai.
– Tengelyes és középpontos tükörkép szerkesztése.
– A Pitagorasz-tétel kimondása.
– Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének kiszámítása.
– Téglatest és forgáshenger térfogatának kiszámolása.
– Valószínűség, statisztika.
– Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti a biztos és a lehetetlen eseményt.
– Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.

2.9.2.5. Fizika

7. osztály

– **A testek, folyamatok mérhető tulajdonságai**
– Hosszúság, térfogat mérése, mértékegysége.
– A tömeg mérése, mértékegysége.
– A sűrűség fogalma, meghatározása és mértékegysége.
– Idő mérése, mértékegysége.

Hőmérséklet, halmazállapot

– Hőmérséklet mérése, mértékegységei.
– Olvadás, fagyás, párolgás, forrás. A víz különböző halmazállapotai.
– Olvadáspont, fagyáspont, forráspont.
– Termikus egyensúly. Megfordítható és megfordíthatatlan folyamatok.
– Csapadékfajták a környezetünkben. Túlhűtés, túlhevítés.

Az energia

– A Nap szerkezete, energiatermelése. Energia fogalma, mértékegysége. Energiaforrások, energiatermelési eljárások. A háztartásban használt eszközök energiaigénye.
– Energiafogyasztás mérése a háztartásokban.
– Energiatakarékos eljárások, eszközök (energiatakarékos izzó, hőszivattyú).

– A fizikai ismerete fejlődésének hatása a mindennapi életre. Járművek fejlődése, közlekedés fejlődése (gőzgépek, belsőégésű motorok). Járművek
– energiaigénye.
– Táplálkozás – energiafelhasználás. A táplálék, mint energiahordozó.

A járművek mozgásának jellemzése

– A járművek mozgásának jellemzése: út, idő, elmozdulás, út-idő kapcsolat, sebesség, átlagsebesség.
– Mozgások grafikus ábrázolása.
– Egyenletes mozgások, egyenletesen változó mozgások.
– Sebességváltozás, gyorsulás.
– A GPS szerepe a közlekedésben.
– Körmozgások a természetben, technikában.
– A körmozgás jellemzői: keringési idő, fordulatszám.

Kölcsönhatások

– A testek súlya. Különböző testek súlyának meghatározása méréssel.
– Gravitációs erő és a súly.
– A súly fogalma, mértékegysége.
– Az erő mérése.
– Az erő fogalma, jellege (nagysága és iránya), mértékegysége. Erő mérése.
– Egyszerű erőegyensúly.
– Az erő és a sebességváltozás kapcsolata. Gyorsulás és hatásai, példák.
– Súrlódás, közegellenállás. Közlekedési alkalmazások, balesetvédelem.
– A takarékos, kényelmes, biztonságos közlekedés eszközei (villanyautó,
– légzsák, gyűrődési zóna).
– A nyomás. Nyomás mérése.
– Hidrosztatikai nyomás, légnyomás. Felhajtóerő.
– A testek úszása.

A Naprendszer

– A Naprendszer. A Naprendszer objektumai (bolygók, holdak, üstökösök, meteorok). Bolygók, holdak és a rajtuk uralkodó fizikai viszonyok.
– A Hold jellemzői, fázisai.
– Az idő mérése az égitestek mozgása alapján.
– Naptár. Árapály. Napfogyatkozás, holdfogyatkozás.
– Csillagképek, csillagászati távolságok, fényév. Tejútrendszer. Asztrológia és Asztronómia. A földközéppontú és a napközéppontú világkép jellemzői. A Föld, a Naprendszer és a Világmindenség fejlődéséről alkotott elképzelések.

8. osztály

A hang; hullámmozgás a természetben

– A hang és a hallás. Hangforrások. A hang keletkezése. Hangsebesség, hangerősség, hangmagasság, hangszín. A hallás fizikai alapjai.
– Az ultrahang és szerepe az élővilágban.
– Hangerősség, decibel. Zajszennyezés.
– A hullámok jellemzői, hullámjelenségek (törés, visszaverődés).

A fény

– A fényforrás. A fény tulajdonságai, terjedése különböző közegekben.
– A fénysebesség és jelentősége. Fényvisszaverődés, fénytörés. Színkép.
– A szem és a látás. A látás fizikai alapja. Látáshibák és javításuk.
– Lencsék, tükrök szerepe a technikában: fényképezőgép, mikroszkóp, távcsövek (földi távcső, csillagászati távcső, tükrös távcső). A világűr megismerésének eszközei (távcső, marsjáró, űrteleszkóp).
– A látható fény és a hétköznapi életben használt elektromágneses hullámok kapcsolata.

Környezetünk és a fizika

– A Föld belső szerkezete, földrengések, rengéshullámok.
– A légkör fizikai tulajdonságai.
– Természeti katasztrófák. Viharok, árvizek, földrengések, cunamik kiváltó okai. A kárenyhítés lehetőségei.
– A napenergia megjelenése a földi energiahordozókban.
– Víz-, szél-, nap-és fosszilis energiafajták, atomenergia.
– Energiatakarékosság a háztartásban (hőszigetelés, korszerű főzési, fűtési módszerek).
– A természetkárosítás fajtáinak fizikai háttere (erdőirtás, légszennyezés, fényszennyezés).

Elektromos alapjelenségek, elektromos áram

– Az anyag részecskéinek szerkezete. Atomi méretek.
– A testek elektromos állapota. Villámlás. Az elektromos áram. Áramerősség, áramerősség mértékegysége. Elektromos vezetők, szigetelők.
– Fogyasztók soros és párhuzamos kapcsolása.
– Az elektromos feszültség, a feszültség mértékegysége.
– Áramkörök. Elektromos ellenállás.
– A háztartások elektromos energia fogyasztása.
– Elektromos munka és teljesítmény.
– Az elektromos áram hatása az élő szervezetre. Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

Elektromágneses indukció, váltakozó áram

- Az anyag mágneses tulajdonságai. Mágnesezhető, nem mágnesezhető anyagok.
- Az elektromágneses indukció. Generátor, váltakozó áram. Elektromos motorok.
- Elektromos energia termelése.
- Erőművek. Atomenergia. Villamosenergia-hálózat. A villamos energia szállításának problémái. Lakások elektromos hálózata. Az elektromos áram hatása az élő szervezetre. Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.
- Energiatakarékos eljárások, eszközök ismerete (energiatakarékos izzó, hőszivattyú).

2.9.2.6. Biológia – egészségtan

7. osztály

- A tanuló értse az éghajlati övezetek kialakulásának okait és a biomok összetételének összefüggését az adott térségben jellemző környezeti tényezőkkel.
- Ismerje a globális környezetkárosítás veszélyeit, értse, hogy a változatosság és a biológiai sokféleség érték.
- Ismerje és megfelelő algoritmus alapján tudja jellemezni a jellegzetes életközösségeket alkotó legfontosabb fajokat, tudjon belőlük táplálékláncot összeállítani.
- Példákkal tudja illusztrálni az élőlények közötti kölcsönhatások leggyakoribb formáit.
- Be tudja mutatni az egyes életközösségek szerkezetét, térbeli elrendezésük hasonlóságait és különbségeit, ismeri az életközösségek változatosságának és változásának okait.
- Tudjon különbséget tenni csoportosítás és rendszerezés között, tisztában legyen a fejlődéstörténeti rendszer alapjaival.
- Ismerje az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait. Morfológiai jellegzetességek alapján ismert élőlényeket el tudjon helyezni a fejlődéstörténeti rendszerben (maximum osztály szintig).

8. osztály

- A tanuló lássa a sejtek, szövetek, és szervek felépítése és működése közötti összefüggést.
- Tisztában legyen saját teste felépítésével, alapvető működési sajátosságaival, a férfi és a nő közötti különbséggel és a kamaszkor biológiai – pszichológiai problémáival.
- Ismerje a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait, az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás legfontosabb szabályait.
- Értse a szűrővizsgálatok jelentőségét a betegségek sikeres gyógyításában.

2.9.2.7. Kémia

7. osztály

- A hétköznapi életben gyakori elemek, vegyületek, keverékek megkülönböztetése.
- Az első 20 elem neve és vegyjele.
- A periódusos rendszer használata.
- Az atom felépítése, az elemi részecskék jellemzése.
- Kémiai kötések: kovalens, ionos és fémes kötés jellemzése.
- Molekulák és ionok képződése illetve azok képlete.

– Fizikai és kémiai változások megkülönböztetése, illetve az anyagi változások csoportosítása az azt kísérő hőváltozás (exoterm és endoterm folyamat) és az anyagok száma szerint (egyesülés és bomlás).
– Tömegszázalékos számítás elvégzése.

8. osztály

– Elemek és vegyületek csoportosítása (fém – fém-oxid – bázis, nem fém – nemfém-oxid – sav).
– A mindennapokból különböző anyagok (elemek és vegyületek: sók, savak, bázisok) fizikai és kémiai tulajdonságai, felhasználásuk.
– Fémek jellemzése, előállításuk redukcióval (alumínium-, vas – és acélgyártás).
– Kémiai reakciók csoportosítása hőváltozás (exoterm és endoterm folyamat), anyagok száma szerint (egyesülés és bomlás) valamint részecske átmenet alapján (sav-bázis reakció és redoxi reakció).
– Kémiai egyenlet értelmezése.

2.9.2.8. Földrajz

7. osztály

– A földtörténeti idő főbb egységeinek, korának ismerete.
– A földrajzi övek, határaik és hozzájuk tartozó szélrendszerek ismerete.
– A távoli kontinensek nagy tájai, fontosabb országai, természetföldrajzi adottságaik és gazdasági ágazataik közötti összefüggések.
– Észak-, Nyugat-, Dél-Európa nagyobb tájainak, éghajlatának ismerete, országok és fővárosaik.

8. osztály

– Közép-Európa nagyobb tájainak, éghajlatának ismerete.
– Közép-Európa országai, fővárosaik.
– A Kárpát-medence és hazánk tájai, éghajlata.
– A környezetvédelem fontosságának ismerete.
– A térkép, mint információforrás használatának jártassági szinten történő elsajátítása.

2.9.2.9. Környezetismeret

1. osztály

Tudomány, technika, kultúra

– Ismerje a gyufa használatát (Irinyi János).

Anyag, energia, információ

– Ismerje az iskolában használatos jeleket és hangjelzéseket (csengő, tűzjelző).
– Ismerje a környezetében előforduló anyagok, tárgyak érzékelhető tulajdonságait.
– Tudja a tűzoltás alapelveit és eszközeit.

Rendszerek
– Képes legyen az iskolán belül és kívül tájékozódni.
– Ismerje a napokat, a napszakokat, a hónapokat és az évszakokat.

A felépítés és működés kapcsolata
– Képes legyen az élőlények és az élettelen dolgok összehasonlítására, különbségek megfogalmazására
– Tudjon röviden beszámolni a napi időjárásról.
– Tudjon beszámolni az anyagok (tárgyak) tulajdonságairól, tudja őket csoportosítani különböző szempontok szerint.
– Ismerje az időjárás tényezőit, a csapadék formáit (eső, köd, hó).

Az ember megismerése és egészsége
– Ismerje az emberi test külső képét és az ember főbb testrészeit.
– Ismerje a helyes táplálkozási és a higiénés szokásokat a mindennapi gyakorlatban.
– Tudja felsorolni a négy érzékszervünket.
– Ismerje az évszaknak megfelelő helyes öltözködést.

Környezet és fenntarthatóság
– Életkorának megfelelő szinten tudjon beszámolni a növények és az állatok alkalmazkodásáról a különböző időjárási körülmények (fény- és hőmérsékleti viszonyok) között.

2. osztály

Tudomány, technika, kultúra
– Ismerje a C-vitamint (Szent-Györgyi Albert).

Anyag, energia, információ
– Tudjon példát mondani a háztartásban előforduló energiaforrásokra (fűtés lehetséges módjai).
– Ismerje lakóhelye közlekedési formáit.

Rendszerek
– Tudja a települése térképén elhelyezni iskoláját.
– Tudja felismerni az egyszerű felszíni formákat, és felszíni vizeket képen, valóságban, modellen.
– Ismerje a hosszúságmérés mértékegységeit (m, dm, cm).
– Ismerje az állatok csoportosítását a táplálkozásuk szerint.
– Ismerje a táplálkozási kölcsönhatást az állatok, növények és az emberek között.
– Ismerje a természetvédelem jelentőségét.

Állandóság és változás
– Tudjon tömeg- és űrmérték leolvasásra élelmiszeri termékekről, illetve mérőeszközökről.
– Ismerje a víz halmazállapot-változásait a háztartásban és a természetben.
– Ismerje az alapvető konyhai műveleteket: aprítás, melegítés, hűtés, fagyasztás, szárítás, forralás.

Az ember megismerése és egészsége
– Ismerje a helyes étkezési szokásokat.
– Ismerje a táplálékpiramis felépítését.
– Ismerje az étkezések rendszerességének fontosságát.
– Ismerje az elegendő folyadék fogyasztása (tiszta, jó ivóvíz) jelentőségét.

Környezet és fenntarthatóság
– Tudjon példát mondani az energiatakarékosság lehetséges módjaira az iskolán belül.

3. osztály

Tudomány, technika, kultúra
– Ismerje a Föld alakjára vonatkozó elgondolásokat, mítoszokat.

Anyag, energia, információ
– Ismerje a mágnesességgel kapcsolatos vonzás, taszítás fogalmát.

Rendszerek
– Ismerje az időmérését, annak eszközeit és szabványegységeit.
– Ismerje a jeles napok, ünnepek kapcsolatát a természet változásaival.

A felépítés és a működés kapcsolata
– Be tudjon számolni a Föld mozgási formáiról.
– Ismerje az időjárás tényezőit.
– Tudjon példát a környezetében élő haszonállatokra, vadon élő állatokra, gyógy-és fűszernövényekre.
– Ismerje a víz körforgását.

Állandóság és változás
– Ismerje a megfordítható (fagyás-olvadás) és nem megfordítható (égés) változásokat.

Az ember megismerése és egészsége
– Ismerje az emberi életszakaszokat, az idő múlásának jeleit az emberi egyedfejlődés egyes szakaszait, a születés és a halál fogalmát.
– Ismerje az emberek közötti testi különbségeket és hasonlóságokat.
– Ismerje a külső, belső, öröklött és szerzett tulajdonságokat.
– Ismerje a helyes és rendszeres testápolási szokásokat.
– Ismerje az aktív és passzív pihenés fontosságát a szervezet egészséges működéséhez.
– Ismerje a különböző betegségek tüneteit. A fertőzések megelőzésének módját.
– A lázmérő használatát.
– Ismerje baleset esetén a teendőket (segélykérés, mentők értesítése).

Környezet és fenntarthatóság
– Ismerje az lakóhelyéhez közeleső nemzeti parkot, vagy tájvédelmi körzetet.
– Ismerje a víztakarékosság-és az édesvízkészlet, természetes vizek védelmének fontosságát.

4. osztály

Tudomány, technika, kultúra

– Ismerje a papírkészítés múltját és a papírgyártás folyamatát.
– Ismerje a kenyérsütés folyamatát. Ismerje a kenyérrel kapcsolatos hagyományokat.

Anyag, energia, információ

– Ismerje a lakókörnyezete közlekedési eszközeit (tömegközlekedés, vízi, szárazföldi és légiközlekedés).
– Tudjon konkrét példát a megújuló (víz, szél, napfény) és nem megújuló energiaforrások (szén, földgáz, kőolaj) megkülönbözetésére.
– Legyen ismerete az állatvilágban történő kommunikációról (tájékozódás fény, hang, illatok alapján).
– Ismerje a ló mozgásformáit (ügetés, poroszkálás, vágta).

Rendszerek

– Ismerje egy adott növény - zöldség, gyümölcs- részeit (gyökérzet, szár, levél, virág, termés, mag).
– Tudja a megfigyelt élőhely élőlényeinek csoportosítását (gomba, növény, állat, zöldség, gyümölcs).
– Tudja megnevezni a fő világtájakat és megjelölni azokat a térképen és a közvetlen környezetében.
– Ismerje Magyarország domborzati térképén az alapvető térképjeleket és tudja a velünk szomszédos országok nevét.
– Ismerje településeink infrastruktúra rendszerét: nagyváros, város, falu, tanya, külváros, kertváros, belváros.
– Ismerje Magyarország nagy tájegységeit és tudja azokat megjelölni a térképen.
– Ismerje a földfelszín formakincsének elemeit (hegység, dombság, alföld, óceán, tenger, tó, folyam, folyó, patak).
–

A felépítés és a működés kapcsolata

– Tudja adott élőlényeke felépítését és működését (gombák, növények, állatok, zöldségek, gyümölcsök).
– Ismerjen lakókörnyezetében élő háziállatokat, haszonállatokat, hazai vadon élő állatokat)
– Ismerje az élő természet-, a hazai növény- és állatvilág néhány jellegzetes életközösségét (ízeltlábúak, halak, madarak, emlősök).
– Ismerje az élőlények szaporodását (pete, tojás, elevenszülő).

Állandóság és változás

– Ismerje egy adott növény fejlődését (csírázás, növekedés, fejlődés, öregedés).
– Ismerje a komposztálás fogalmát.

Az ember megismerése és egészsége

– Ismerje a különböző emberi életszakaszokat.
– Ismerje az együttélés apavető szabályait (baráti kapcsolatok, iskolai közösség).
– Ismerje a mozgásszegény életmód veszélyeit és a mozgást, mint aktív pihenési formát.
– Ismerje az ember mozgásszerv rendszerét.

Környezet és fenntarthatóság

- Tudja Magyarország nagy tájegységeinek és településformáinak kapcsolatát.
- Ismerje lakóhelye, lakókörzete és hazánk néhány főbb természeti és kulturális nevezetességét.
- Tudjon a hétköznapi életből példát hozni az energiatakarékosságra és annak fontosságára.
- Tudja a szelektív gyűjtés és tudatos fogyasztói magatartás szerepének fontosságát az újrahasznosítás kapcsán, tudjon ezekre példát.

2.9.2.10. Természetismeret

4. osztály

- A tanuló tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat
- felismerni, jellemezni. Értelmezze a jelenségeket az energiaváltozás szempontjából.
- Ismerje a Föld helyét a Világegyetemben, Magyarország helyét Európában.
- Ismerje hazánk termesztett növényeit, a házban és ház körül élő állatait.
- Értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatását. Ismerje fel a környezet-, szervezet-, életmód közötti összefüggéseket.
- Tudjon tájékozódni a térképeken, értelmezze helyesen a különböző tartalmú térképek jelrendszerét.

5. osztály

- A tanuló ismerje hazai tájaink természetföldrajzi jellemzőit, természeti-, társadalmi erőforrásait, gazdasági folyamatait, környezeti állapotukat, az
- Az emberi tevékenység környezeti hatásait.
- Ismerje hazánk legjellemzőbb életközösségeit, értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatásait.
- Legyenek ismeretei a szűkebb és tágabb környezetében az emberi tevékenységek környezeti hatásairól.
- Ismerje az emberi szervezet felépítését, működését, serdülőkori változásait, okait, valamint az egészséget veszélyeztető hatásokat.

Az itt nem szabályozott esetekben, a szaktanár legalább egy hónap időt hagyva a felkészülésre állítja össze a vizsgafeladatokat.

2.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló felvételének-, átvételének szabályai

Az iskola helyi tanterve biztosítja az iskolaváltást, a más iskolából, külföldről érkező tanulók átvételét, szükség esetén különbözeti vizsgával vagy évfolyamismétléssel. (Az iskolaváltással járó beilleszkedés és felzárkóztatás időszakában esetenként külön egyéni foglalkozások szükségesek.)

Sportosztályok esetében a következő szabályok érvényesek. Felvételnél-, átvételnél sportorvosi vizsgálat (a sportági szövetség igénye szerint) és szülői nyilatkozat szükséges, az intézmény előnyben részesíti a szakági szövetségi tagságot a fenti esetekben.
Az intézmény a gondviselőnek-, szülőnek 4. osztály év végén biztosít lehetőséget a váltásra a normál, köznevelési osztályba való átiratkozásra.

2.11. A felvételi eljárás különös szabályai

A felvételi eljárás és a fellebbezési lehetőség a mindenkor érvényben lévő törvényeknek megfelelően történik.

A szülőnek joga, hogy szabadon válasszon iskolát gyerekének. A szabad iskolaválasztás lehetővé teszi a körzethatáron kívüli gyermekek felvételét is. Az iskola igazgatója dönt a tanulói jogviszony kezdetéről, az óvoda szakvéleménye alapján.

A testi, érzékszervi, értelmi, beszéd, továbbá más fogyatékosságban szenvedő gyermek esetén a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleménye alapján születik döntés.
Iskolánk segítséget ad az óvoda és iskola közötti átmenethez:

- foglalkozások kölcsönös látogatása (óvónők – tanítók);
- nagycsoportos óvodások iskola látogatása;
- közös ünnepségek;
- Ovis Olimpia együttes rendezése;
- nyílt órák;
- tájékoztató szülői értekezlet a leendő első osztályos gyermekek szüleinek.

A tanulói jogviszony a beiratkozás napján jön létre. Az iskolaköteles tanulók beiratkozása a kormányhivatal által meghatározott időpontban történik.

Szabad helyek esetén a felvételi kérelmekről szóló döntés meghozatalának szabályai

Sorsolás:

Ha az általános iskola az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.

A sorsolásnál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye van.

A sorsolás időpontja: A sorsolás idejét központi rendelkezés szerint állapítjuk meg, amelynek pontos időpontjáról az érintetteket értesítjük. A sorsolás az érintett szülők számára nyilvános. Sorsolási bizottság tagjai: minimum 4 fő,

- leendő első osztályos tanítók,
- alsó tagozatos (1-2. évfolyam) munkaközösség vezetője,
- 1 fő vezetőségi képviselő (igazgató vagy igazgató-helyettes),
- Jegyzőkönyvvezető.

A sorsolás helyszíne: Szentesi Klauzál Gábor Általános Iskola (6600 Szentes, Klauzál u. 12-18.) könyvtára.

A sorsolás menete

- A sorsolás lebonyolításának menetéről, a megtörtént cselekményekről jegyzőkönyv készül, amit a sorsolási bizottság tagjai aláírnak.
- A sorsolás megkezdése előtt a szülők tájékoztatása a sorsolás menetéről, valamint arról, hogy kik közül kell sorsolni, mennyi a jelentkező és mennyi a férőhelyek száma. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell, hogy kik vannak jelen és kik maradtak távol.
- Az iskola igazgatójához érkezett kérelmek jelölés nélküli, zárt borítékban a jelenlévők előtt behelyezésre kerülnek a sorsolási urnába.
- Az urnából a jelenlévő szülők közül önként vállalkozók, ennek hiányában a sorsolási bizottság egy tagja egy-egy dokumentumot kiemel, majd jól hallhatóan felolvassa a kérelmező szülő gyermeke nevét, mely azonnal jegyzőkönyvezésre kerül.
- Mindez addig folytatódik, amíg a rendelkezésre álló férőhelyek be nem telnek.
- A megfelelő számú kihúzott név után ismertetni kell azoknak a nevét, akiket kihúztak, illetve azoknak a nevét, akiket nem húztak ki (fel kell olvasni a névsorokat), majd ezeket is rögzíteni kell a jegyzőkönyvben.
- Meg kell kérdezni a jelenlévőket, hogy észleltek-e szabálytalanságot. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell, hogy volt-e bármilyen zavaró esemény, észrevétel, hozzászólás, felvetés a sorsolás lebonyolítása során.

Értesítési kötelezettségek

A kérelmező szülőket az iskola bejáratánál elhelyezett hirdető táblán, illetve honlapunkon értesítjük a sorsolás időpontjáról, helyszínéről. A szülőket írásban (tértivevényes levélben) értesítjük a sorsolás eredményéről.

A szabályzat közzététele

A szabályzatot az érintettekkel ismertetni kell, melynek módja:

- az iskola hirdetőtábláján történő közzététel;
- beiratkozáskor, kérvény beadásakor való figyelemfelhívás, bemutatás;
- honlapon való közzététel.

A szülő joga és kötelezettsége különösen:

A szülő elutasítás esetén, a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül nyújthat be kérelmet a Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ igazgatójához. A szülő, ha gyermeke sorsolás alapján több iskolába is felvételt nyert, a sorsolást követő három munkanapon belül írásban nyilatkozik döntéséről. A nyilatkozattétel elmulasztása jogvesztő.

3. Az intézmény helyi tanterve

A szabadon tervezhető órakeret felosztását (a táblázatban piros színnel jelölt órák) elsősorban az adott évfolyamon megtanítandó tananyag mennyisége, az iskola speciális célkitűzései indokolták.

Magyar nyelv- és irodalom, matematika tantárgyakból a tanulók minél jelentősebb szaktárgyi megsegítése volt a cél. Informatika és idegen nyelv tantárgyakból a korszerű ismeretek elsajátítását, a továbbtanulás elősegítését szeretnénk elérni.
Egyéb tantárgyak esetében az elsajátítandó tananyag mennyisége vagy éppen a rendszerezésre, elmélyítésre lehetőséget adó óraszám volt a cél.

A nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát jelen pedagógiai program részét képező 1. számú melléklet tartalmazza.

3.1.1 Köznevelési típusú sportosztályok óraterve

1-4. évfolyam felmenő rendszerben a 2020-as tanévtől

Tantárgy	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6
Első élő idegen nyelv	-	-	-	2+1
Matematika	4+1	4+1	4	4
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	1,5	1,5	1,5	1
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1,5	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Önismeret/Drámajáték	0,5	0,5	0,5	0,5
Sportágválasztás	0,5	0,5	0,5	0,5
Szabadon tervezhető óra keret	2	2	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25
A Nkt. 7.§ (6) bekezdése szerinti plusz óraszám	2	2	2	2

3.1.2 Köznevelési típusú sportosztályok óraterve

5-8. évfolyam felmenő rendszerben a 2020-as tanévtől

Tantárgy	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4	3+1	3
Első élő idegen nyelv	3	3+0,5	3	3
Matematika	4	4	3	3+0,5
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-
Hon- és népismeret		1	-	
Önismeret/Drámajáték	-	-	0,5	-
Olimpiaismeret	0,5	0,5	-	-
Természettudomány	2	2	-	-
Fizika	-	-	1	2
Kémia	-	-	1	2
Biológia	-	-	2	1
Testnevelés	5	5	5	5
Földrajz	-	-	2	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	-
Digitális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház	-	-	-	1
Tanulásmódszertan	1	-	-	-
Sportegészségtan-Sportetika	-	-	0,5	0,5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető	0,5	0,5	1	0,5
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30
A Nkt. 7.§ (6) bekezdése szerinti plusz óraszám**	2	2	2	2

** A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 7.§ (6) bekezdése szerinti sportiskola a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 8.§ (4) bekezdése alapján*: „A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, vagy ha az iskola a nemzeti köznevelésről szóló törvény 7.§ (6) bekezdése szerint sportiskola feladatait látja el, továbbá ha a z iskola emelt szintű oktatást szervez, a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a (3) bekezdésben egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb kettő tanítási órával emelkedhet.”*

A szabadon tervezhető órakeret felosztását (a táblázatban piros színnel jelölt órák) elsősorban az adott évfolyamon megtanítandó tananyag mennyisége, az iskola speciális célkitűzései indokolták.

3.1.3 A választott kerettanterv óraszámai felmenő rendszerben a 2020-as tanévtől

1.	**Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban évfolyamonként**	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2.	Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4+1	4	3	3+1
3.	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4+1	3+1	3+1
4.	**Történelem és állampolgári ismeretek**								
5.	történelem					2	2	2	2
6.	állampolgári ismeretek								1
7.	hon- és népismeret*						1		
8.	Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
9.	**Természettudomány és földrajz**								
10.	természettudomány					2	2		
11.	környezetismeret			1	1				
12.	kémia							1	2
13.	fizika							1	2
14.	biológia							2	1
15.	földrajz							2	1
16.	**Első élő idegen nyelv**				2	3	3	3	3
17.	**Ének-zene**	2	2	2	2	2	1	1	1
18.	**Vizuális kultúra**	2	2	2	1	1	1	1	1
19.	**Dráma és színház**							1	
20.	**Technológia**								
21.	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
22.	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
23.	**Testnevelés**	5	5	5	5	5	5	5	5
24.	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
25.	kötött célú órakeret	-	-	-	-	-	-	-	-
26.	**Kötelező alapóraszám**	22	22	22	23	28	28	30	30
27.	Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
28.	**Maximális órakeret**	24	24	24	25	28	28	30	30

3.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek és tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztása különösen sok odafigyelést, körültekintést igényel a nevelőktől, szakmai munkaközösségektől. A jó tankönyvnek, taneszköznek fontos szerepe van az oktatás – nevelés folyamatában.

Olyan eszközök alkalmazása indokolt, amelyek felhasználása megkönnyíti a pedagógusok számára a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztését, az ismeretanyag átadását, a tanulók számára pedig a gondolkodás fejlesztését, a digitális írástudás és az ismeretek elsajátítását.

A szakmai munkaközösségek feladata, hogy megválassza, és javaslatot tegyen az alkalmazott tanulmányi segédletekre, taneszközökre, ruházati és más felszerelésekre, amelyet minden tanév végén ismertet a szülőkkel és a tanulókkal. A javaslat elfogadása esetén az intézmény nem határozhatja meg, hogy a szülő milyen típusú, minőségű, korú, állapotú eszközt, felszerelést, tanulmányi segédletet köteles választani, vásárolni.

A következő tartalmi és minőségi kritériumokat vesszük figyelembe az eszközök kiválasztásánál:

Tankönyvek kiválasztásának elvei:

- Szakmailag hiteles tananyagot közvetítsen.
- Feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Alkalmas legyen kompetencia alapú fejlesztésre.
- Jól strukturált szerkezetű, megfelelő betűtípusú, betű méretű legyen.
- Az ismeret átadása érthető, a megfogalmazás nyelvezete az adott életkornak megfelelő legyen.
- Fejlessze a követelményekben megfogalmazott készségeket és képességeket.
- Az ismeretanyag feldolgozása tevékenykedtető, motiváló legyen.
- A tananyag mennyisége és tartalma feleljen meg a tanulók életkorának.
- A tananyag tárja fel a gyakorlati vonatkozásokat, segítse a társadalomban és az emberi kapcsolatokban való eligazodást.
- Segítse a tanórai differenciálást, felzárkóztatást és tehetséggondozást.
- A tananyag tartalmának megértését segítse az ábra – és képanyag.
- Az adott tárgyban érvényesüljön a folyamatosság, az egymásra épülés felmenő rendszerben.
- Külső és belső megjelenésében legyen esztétikus.
- Kínáljon lehetőséget a szóbeli kommunikációs készség és az önálló ismeretszerzés fejlesztésére.

Tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei:

- Hatásosan szolgálja a kerettantervi követelmények elsajátítását.
- Kompetencia alapú oktatásra alkalmas legyen.
- Az IKT támogatására alkalmas legyen.
- A tanulók rendszeresen alkalmazzák az adott eszközt a tanítási órákon.
- Lehetőséget adjon a tanítás során elengedhetetlen önálló tanulói tapasztalatszerzésre, csoportban való tevékenykedtetésre, megfigyelésre.
- Lehetővé tegye a már korábban kipróbált, bevált és az iskolában meglévő eszközkészlet felhasználását.
- Beszerzése ne jelentsen túlzott anyagi terhet.
- Sokoldalúan használható legyen.
- A helyi sajátosságokat, lehetőséget vegye figyelembe.
- A tanulók életkori sajátosságainak, adottságainak megfeleljen.
- Új, korszerű szemléletű legyen.
- Könnyen beszerezhető legyen.

3.3. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.3.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A kisgyermekek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és
- továbbfejlesztése.
- A személyes képességekben vetett hit és önbizalom megteremtése.
- A kisgyermekek fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése.
- A mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése.
- A társakkal végzett közös tevékenységek élményének és örömének megerősítése.
- A társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek
- kialakítása és gyakoroltatása.
- A tanulás, az elsajátítás élményének és örömének megismertetése.
- A tanulók ösztönzése saját környezetük megismerésére és megértésére.
- Az egészséges élet értékének felismertetése és tudatosítása a tanulókban.
- A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs
- képességek és akarati tulajdonságok tudatosítása és fejlesztése.
- Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez,
- kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

3.3.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A személyes képességekbe vetett hit és önbizalom megóvása és megerősítése.
- Az önismeret fejlesztése az önmagára vonatkozó ismertek és tapasztalatok gyarapításával és megbeszélésével.
- A mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése.
- A mozgás, a rendszeres testedzés, a sportjátékok iránti kedv felkeltése és megerősítése.
- A társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek gyakoroltatása.
- A megismerés, a megértés, a tanulás iránti érdeklődés nyitottság megőrzése és továbbfejlesztése.
- A tanulók érdeklődésének felkeltése tágabb környezetük megismerése és megértése iránt.
- Az önálló tanuláshoz szükséges motívumok kialakítása és megerősítése.
- Az idegen nyelvek tanulása iránti igény felkeltése.
- A szóbeli és az írásbeli nyelvhasználathoz szükséges alapkészségek fejlesztése, gyakoroltatása.
- A narratív, a lényegkiemelő és a szabálykövető képességek kialakítása és folyamatos fejlesztése.
- A mindennapi életvitellel összefüggő gyakorlatias ismeretek nyújtása.
- Elemi ismeretek közvetítése a természetről, a társadalomról, a művészetekről, az emberiség és a haza történelméről.
- Az egészséges életmód mindennapi feltételeinek és összetevőinek megismertetése.
- A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok fejlesztése.
- Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

3.3.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai folyamatainak megvalósítása

- Az önértékelés képességének kialakítása és fejlesztése.
- A rendszeres testmozgás és a sport iránti igény megerősítése és kielégítése.
- A tanulókban meglévő szolidaritásérzés, együttműködő- és segítőkészség értékének
- tudatosítása és fejlesztése.
- Az egészséges életmóddal összefüggő pozitív beállítódások, magatartások és szokások
- megerősítése.
- A környezettel való harmonikus és konstruktív kapcsolathoz szükséges ismeretek, képességek.
- és készségek kialakítása és fejlesztése.
- A megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékének tudatosítása.
- Az értelmes tanulás feltételének megteremtése az érzékelés útján szerzett tapasztalatok
- gyűjtésével, rendszerezésével és sokoldalú értelmezésével.
- A képi prezentációk szerepének tudatosítása a tanulásban és a mindennapi életben.
- Aktív tevékenységre lehetőséget adó feladatok adása a tanulóknak: kísérletek, megfigyelések, projektek, stb.
- A kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztése.

- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása.
- A problémamegoldó gondolkodás és a döntésképesség megalapozása.
- A kreativitás fejlesztése.
- Az önálló tanulás és az önműveléshez szükséges ismeretek és képességek megalapozása.
- A tudományos ismeretek megértéséhez és elsajátításához szükséges szemléleti keretek és alapfogalmak megismertetése.
- Az idegen nyelvtudás mindennapi életben történő felhasználási lehetőségeinek megismertetése.
- A közösségek demokratikus működésének megértését elősegítő alapelvek megismertetése.
- Az európai és a nemzeti azonosságtudat erősítése, ápolása.
- Más népek és kultúrák megismerése iránti igény és beállítódás kialakítása.
- A tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok fejlesztése.

3.3.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-, nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-, interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztéséve, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-, interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

3.4 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27.§(11.) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Lehetőségei:

– Az iskolánk áttekintette a mindennapos testedzés feladatainak végrehajtását. Figyelembe vettük a közoktatásról szóló törvény 52. § új (10.) bekezdését, valamint a közoktatásról szóló törvény 53. § új (9.) bekezdését, amelyek tartalmazzák, hogy az általános iskola 1-4. évfolyamán felmenő rendszerben meg kell valósítani, hogy minden tanuló részére rendelkezésre álljon a mindennapos testmozgás lehetősége.

Célok:

– Az iskolai testnevelés és sport az iskola egységes nevelő-oktató munkájának szerves részeként a testkultúra eszközeinek (testgyakorlatok, mozgásos játékok, sportági tevékenységek és az ezekhez kapcsolódó intellektuális ismeretek), valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek integrált hatásaként hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók életigenlő, az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak. Ennek feltétele, hogy ismerjék motorikus képességeik szintjét, a motorikus képességek fejlesztésének és/vagy fenntartásának módját, legyen személyes és társas élményük a mozgásos játék, a versengés öröme. A testnevelés és a sport hozzájárul ahhoz, hogy a diákok megbecsülik társaik teljesítményét, motorikusan képzettek, mozgásuk kulturált, felismerik a testnevelés és a sport egészségügyi és prevenciós értékeit.
– A képességfejlesztés az egyéni adottságoknak megfelelő legyen. Alakuljon ki a tanulókban az igény az iskolán kívüli és az iskola utáni önállóan végzett mozgásos tevékenységre. Ehhez kapjanak megfelelő mennyiségű és minőségű információt.
– A megfelelő mozgásanyag minden tanulóval történő rendszeres végzésével, valamint a gerinc- és ízületvédelmi szempontok alkalmazásával el kell érni, hogy a tanulók helyes testtartása kialakuljon, automatizálódjon és fennmaradjon.

Követelmény:

- El kell érni, hogy igényükké váljon az egészséges életmód, ezért kezeljék kiemelt helyen az egészség megőrzését. Ismerjék saját motorikus képességeiket, azok fejlesztésének, fenntartásának módjait. Ismerjék és igényeljék a mozgásos játékok, a versengés örömét.
- Becsüljék meg társaik teljesítményét. Mozgásuk koordinált, esztétikus és kulturált legyen. Váljék életmódjuk részévé a rendszeres fizikai aktivitás. Legyenek képesek a természetes mozgások tökéletes végrehajtására.
- Fejlődjön akaratuk, kitartásuk és egyéb erkölcsi tulajdonságaik.
- Fizikai képzettségük életkoruknak megfelelő legyen. Ismerjék és alkalmazzák az ismertebb sportágak, sportjátékok alaptechnikáit, szabályait.
- Alakuljon ki megfelelő higiéniai alap az egészséges sportoláshoz, illetve sportolás utáni tisztálkodáshoz.
- Alakuljon ki, automatizálódjon és maradjon fenn a tanulókban a bio-mechanikailag helyes testtartás.

3.5 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tanulónak joga van választani a választható foglalkozások közül (napközi, sportkör, szakkör tekintetében). A választási lehetőségeket minden tanévben az előzetes tantárgyfelosztásban rögzítjük, azokból a tanulók a tanév elején választhatnak, a választást az adott tanévben nem módosíthatják.

A kötelező tanórai foglalkozások választása az iskolába történő beíratáskor történik. A választás joga a kiskorú tanuló esetén a szülőt illeti meg. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben a gyermeke tizennegyedik életévét eléri – ha a gyermek nem cselekvőképtelen – gyermekével közösen gyakorolja.

A választható tanórán kívüli foglalkozásokra jelentkezés eljárásrendje:

- Napközi: szülői írásos kérelem alapján;
- Szakkör: tanulói jelentkezés alapján (általános lehetőségek szerint informatika, képzőművészeti, kézilabda, média, atlétika, az adott tanévben meghirdetettek szerint ettől eltérően is);
- Idegen nyelvi választás az adott évben meghirdetettek szerint;
- Beiratkozáskor normál, köznevelési-, köznevelési típusú sportosztályok közül.

A tanévkezdéskor választott szakkörön való részvétel a tanév végéig kötelező.

A napköziből való távolmaradást a szülőnek igazolni kell, a kiiratkozás szülői engedéllyel, az igazgató jóváhagyásával jön létre. Az egész napos iskolai ellátás (iskolaotthon) esetén a gyermek köteles 16.00-ig az intézményben tartózkodni.

Intézményünkben a pedagógus választására nincs lehetőség.

3.6. Projektoktatás

Intézményünkben egyre nő a szociális szempontból hátrányos helyzetű tanulók száma, ezért fontosnak tartjuk a közösségek építését, megerősítését, mert ez lehet záloga felzárkóztatásuknak, hátrányos helyzetük csökkentésének. A társas viselkedés terén, az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a konfliktustűrő, kezelő – megoldó képesség fejlesztése.

„**A projekt olyan oktatásszervezési eljárás, amely az oktatás menetét gyakorlati problémák megoldása köré csoportosítja**".

PROJEKTMÓDSZER

Sajátos tanulási egység, technika, a megismerés fő forrásává az önálló és csoportos tapasztalást teszi.

A tanulók egy-egy problémának a lehető legtöbb összefüggését és kapcsolódási pontját is felfedjék.

A passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett, a saját meglévő képességek, viselkedésformák kipróbálására, és újak kialakítása.

A projektmódszer fő értéke a munkafolyamat: a gondolkodási folyamat, a gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

A pedagógiai projekt jellemzői:

- Mindig alkotó jellegű megismerési cselekvési egység.
- „valóságos" (tárgyi vagy szellemi) produktum létrehozásának valóságos vagy szimulált (modellált) folyamata" (Hortobágyi Katalin, 2002)
- Mindig komplex.
- A tanárok és diákok partneri együttműködése.
- A differenciálás eszköze.

A módszer lényege, hogy elméleti konstrukciók meghallgatása és megtanulása helyett a tanulók valami konkrét, kézzelfogható "terméket" készítenek el. Egy adott téma iránt érdeklődő tanulók az osztály- és évfolyamkereteket átívelő csoportba szerveződve mélyülnek el egy probléma megoldásában. Ennek során jórészt önálló munkával, szükség szerint a projektcsoporton belüli belső munkamegosztással (kiscsoportok szervezésével), a tanórai és a tantárgyi keretektől függetlenül tevékenykednek. A munka során szükséges elméleti tudnivalókat maguk kutatják fel, osztják meg egymással meglévő és frissen megszerzett tudásukat, az egyéni képességek és tehetségek figyelembe vételével alakítják az egyes munkafolyamatok elvégzését.

A projekt-orientált tanítás tehát integratív jellegű, interdiszciplináris. A problémát, a megoldandó feladatot a maga komplex, az élethez kapcsolódó összefüggéseiben fogja fel, és a megoldást a különböző tantárgyakban tanultak együttes felhasználásában látja.

A projekttanítás lényeges eleme, hogy eredményeit nyilvánosságra kell hozni: a bírálat és a kritika nyilvánosan történik. A bírálat mértéke nem csupán az érdemjegy-skála (bár a mai iskolai gyakorlatban aligha tudunk ettől teljesen eltekinteni), hanem a cél és az eredmény összevetése, a végtermék minősége, továbbá az előállításához, a munkafolyamathoz fűzött reflexiók.

A "terméket" a kisebb és nagyobb nyilvánosság elé kell tárni: nem elegendő, ha csak a tanár vagy a csoport tagjai látják - lehetőség szerint az iskola minél szélesebb köre elé állítsuk ki eredményünket.

Mindez bőséges lehetőséget kínál a szociális tanulásra. A feladat megoldásához elengedhetetlen a résztvevők, illetve a kiscsoportok egymás közötti kommunikációja. Csupa olyan helyzet, ami a tanulóknak rendkívüli lehetőséget ad tehetségük kibontakoztatására, de amely helyzetek merőben szokatlanok a hagyományos tanórai keretekben.

Témaválasztás módja szerint:

- Pedagógusok hirdetik meg,
- Diákok azonos érdeklődés mentén,
- Megadott téma feldolgozására szerveződnek a csoportok,
- A csoportok a megadott kínálatból választanak, de szigorúan meghatározott a feldolgozás menete és szempontjai.

A projektoktatás technikái

Együttműködésre késztető technikák

- Játékok (népi, szerepjáték, dramatizálás).
- Bábozás.
- Dramatikus helyzetgyakorlatok.
- Gyűjtés (illatok, szagok, hangok).
- Csoportalakítás (névválasztás, címer és zászlókészítés).
- Vetélkedő, verseny.
- Alkotás.

Tanulói kezdeményezésre épülő technikák

- Beszélgetés.
- Vita kezdeményezése.
- Felidézés, élménybeszámoló.
- Problémafelvetés.
- Ötletbörze.
- Programválasztás.
- Kreatív műhelymunkák választása.
- Önálló adatgyűjtés.
- Új útvonalak kitalálása.
- Eredeti helyszínek felkeresése.

Kreatív felfedeztető, kutató technikák

- Szakirodalom feltárása.
- Interjú az adatközlőkkel.
- Poszter készítése.
- Kiállítás rendezése.
- Papírkészítés, vízvizsgálat.
- Vizsgálódás és mintavétel.
- Képeslapkészítés.
- Térképkészítés, térkép-használat.
- Hangtérkép.
- Tantúra.

Hogyan fogjunk a projekt megszervezéséhez?

A tervezés szakaszai:

- témaválasztás,
- tervkészítés,
- adatgyűjtés,
- a téma feldolgozása,
- a termék, produktum összeállítása,
- a termék, produktum bemutatása (portfolió),
- a projekt értékelése.

Az értékelés jellemzői

- Az értékelés szempontjait a projektmunka megkezdése előtt ismerjék meg a tanulók!
- (elvárható és önmaga fejlődéséhez viszonyított).
- A rendszeresség és szükség szerinti folyamatos korrekció elengedhetetlen.
- Az értékelési kritériumoknak is rugalmasnak kell lenniük.

Tanári értékelés

- Projekttermék értékelése
- Általánosan megfogalmazott és visszatérő kritériumok könnyítik.
- Fontos a szakmai-tartalmi és az esztétikai kritériumok közötti arány megtalálása.
- Prezentáció értékelése.
- Ne mosódjon össze a termék értékelésével!

Szempontok lehetnek:

- A prezentáció felépítése.
- Kommunikáció.
- Eszköz/technika használata.
- Szakmai minőség.

  Az egyes szempontok súlyozása nagyban függ a prezentáció jellegétől

A projektfolyamat felépítése

- Kezdeményezés /a célok, a téma kiválasztása, megfogalmazása.
- Tervezés /feladatok, felelősök, helyszínek, munkaformák.
- Szervezés.
- Megvalósítás /önálló kutatómunka.
- Nyilvánosság elé vitel /előadás, kiállítás, stb.
- Záró értékelés /előre megadott kritériumok alapján.

A projektmódszerrel fejleszthető kompetenciák:

- Szervezett, alkalmazható szaktárgyi ismeretek bővülése, minőségi tudás létrejöttének elősegítése érdekében.
- Szocializáció, másokkal való együttműködés, konfliktuskezelés megtanulása.
- Divergens gondolkodásmód fejlődése.
- Tervezési eljárások jobb megismerése, munkaszervezés, időbeosztás.
- Esztétikai érzék fejlődése a különböző produktumok előállításakor.
- Lámpaláz leküzdéséhez segítenek hozzá a kisebb, majd esetleg nagyobb csoportok előtt való szereplések a projekt eredményeinek a bemutatása során.
- A világ komplex voltának tudatosulása.
- Nyitottság a világ dolgai iránt.
- Különböző ismeretforrások megkeresése, a kapott információk kezelése, adott szempont szerinti válogatása és kritikus felhasználása (internet, könyvtár, folyóiratok, tévé, rádió stb.), kritikai gondolkozás, értő olvasás fejlődése.
- Előzetes tudás elemeinek felszínre hozása, mozgósítása.
- Tanulási technikák fejlődése, élethosszig tartó tanulás elősegítése.

- Az ismeretek különböző helyzetekben való használata, a transzfer segítése, és annak tudatosítása, hogy sok tudáselemünk nem csak abban a helyzetben lehet hasznos, amilyenben megtanultuk.
- Alkalmazható tudás létrejöttének elősegítése.
- Problémaérzékenység, a problémamegoldással kapcsolatos tudásrendszer fejlődése.
- Kreativitás, az alkotókedv fejlődése.
- Kommunikációs kompetencia fejlődése.
- Vitakultúra elsajátítása, mások véleményének meghallgatása, tiszteletben tartása.
- Saját maga szerepének, lehetőségeinek és határainak felismerése, tudatosítása, reális énkép kialakítása.
- Felelősségvállalás saját maga és társai iránt.

A témahét

A témahét a projekteknek egy sajátos formája, amely formailag megfelel a projekt kritériumoknak, de tervezettebb, részleteiben kidolgozottabb. A célok megfogalmazása a témahetek esetében részben eltér a tantervek megfogalmazásától. Az ismeretszerzés természetesen e tanulási formában is jelen van, de a hangsúly az ismeretszerzés napi gyakorlattól eltérő formáin van, és a képességfejlesztés szempontjai kiemelkedő jelentőségűek.

A tanulási folyamat a maga teljességében a tanulói aktivitásra épít, úgy, hogy az önállóság és együttműködési készség fejlesztésére, ill. kipróbálására helyezi a hangsúlyt, valamint lehetőséget teremt többféle készség, tehetség egyidejű kibontakoztatására.

A témahéten olyan témák kerülnek feldolgozásra, amelyek valamilyen oknál fogva szétfeszítik a hagyományos tantárgyi kereteket. A témák néha közvetlenül kapcsolódnak egy-egy tantárgyblokkhoz.

A megvalósítás hetében az adott időkeret egészében a választott téma feldolgozása történik minden foglalkozáson. Az órák összevonhatók, csoportosíthatók. A héten tanító pedagógusok egymás közt a heti időkeretüknek megfelelően megosztják a feladatokat, megtervezik, ki mikor mit végez, milyen eszközökkel. A témahét tervezése során konkrét célokhoz rendelnek feladatokat, eszközöket, módszereket, munkaformákat. Kidolgozzák a tanulói tevékenységeket, kitérve a házi feladatokra, gyűjtőmunkára, tanórán kívüli tevékenységekre. Megtervezik az értékelés és jutalmazás formáit.

Az értékelés során jól alkalmazható a portfolió, tevékenységnapló, kiállítás, stb.

A témahetek – az epochákhoz hasonlóan – lezárt programúak, s a végén közös alkotásban és egyéni értékelésben egyaránt megjelenik a tanuló heti munkája.

A témahét alkalmas az eltérő attitűdű, felkészültségű gyerekek eltérő motivációjának megteremtésére, a hagyományos órakeretek felbontása pedig lehetővé teszi a speciális adottságokkal rendelkező tanulók speciális feladattal való megbízását is. A témahetek nem csupán játékos tanulást, hanem egyéni alkotást tesznek lehetővé, valamint közösségi élményt is nyújtanak.

Célok:

- A tanulók érdeklődésének felkeltése a téma iránt.
- Legyen igényes önmagával és környezetével, óvja, védje azt.
- Ismerje meg a téma alkotó elemeit.
- Tartsa be a szabályokat.
- Minél több oldalról feldolgozni a témát és minél több külső hatás érje a tanulókat.
- Anyaggyűjtéshez szükséges eszközök helyes használata.
- Legyen képes tapasztalatokat elemezni, értelmezni, magyarázni, következtetést levonni.
- Ismerje fel a vizsgálódáshoz szükséges eszközöket és használja azokat balesetmentesen.
- Tudja elkülöníteni a lényegest a lényegtelentől, megfigyeléseit legyen képes elmondani, rajzban-írásban rögzíteni.
- Lássa meg környezete és saját egészsége közti összefüggést.
- Igényelje az egészséges életkörülményeket.
- Ismerje meg a biztonságot nyújtó szervezetek munkáját.
- Tudjon viselkedni vészhelyzetben.

Tantárgyak:

Valamennyi tanítási órán a tanulók találkozzanak a témával. Az órákon alkalmazott feladattípusok, napokra és órákra bontva szerepelnek.

Tanítási órán kívül szervezett tevékenységek:

- Napközis tevékenység során plakát, tabló készítése; felhasználhatják az előző órákon összegyűjtött anyagokat, képeket.
- Üzemlátogatás.
- Kirándulás, természetjárás.
- A hét zárásaként kiállítást és játékos vetélkedőt szerveztünk. A kiállításon az iskola tanulói megnézhették az elkészült munkadarabokat.

Kapcsolatépítés:

- Iskolán belüli tanári együttműködés.
- Témahét időpontjának, programok, tevékenységek tervezetének megbeszélése munkaközösségi ülésen.

Eredményességek, produktumok:

- Kiállítás.
- Fényképfelvétel.
- Fogalmazások.
- Új pedagógiai módszerek, tartalmak bevezetése a hagyományos tantervi kereteken túl.

Értékelés:

Az értékelés alapja a tanulók megfigyelése. Az értékelésnél figyelembe kell venni a tanórai és délutáni, szabadidős aktivitást, a gyermekek egyéni fejlődését, ismeretszerző tevékenységét, ismereteinek pontosságát és kreativitásukat.

Értékeljük a csoportban és egyénileg végzett munkájukat is.

A projektben résztvevő diákok rajzokat, fogalmazásokat, plakátokat, munkadarabokat készítenek, amit szóban, ill. korongokkal, matricákkal, nyomdákkal jutalmazunk.

A témahét eredményei:

- Az együttműködés érzésének erősödése csoportmunkában, az önálló munka öröme.
- Hátrányos helyzetű tanulók bevonása a közös tevékenységbe.
- Az érdeklődés felkeltése a környezetvédelem iránt a környezettudatos nevelés segítségével.
- Kísérletezések, vizsgálódások során gyarapszik a tanulók elméleti és gyakorlati tudása.

3.6.1. Az intézményben megvalósuló tevékenységek

A TÁMOP-3.1.4.C-14-2015-0504 számú pályázati tevékenységhez is kapcsolódóan, az intézményi hagyományoknak megfelelően, minden tanév tavaszán, pontosan az aktuális munkatervben meghatározott módon idegen nyelvi témahetet szervezünk, melynek szervező eleme az adott nyelv használatának elősegítése, a beszédközpontú-, a mindennapok igényeihez igazodó nyelvhasználat kialakítása, az „Ötórai tea" című vetélkedővel a hét programjainak motiváló, játékos lezárását szolgáljuk;

- projektmunkában, a munkatervben meghatározott tematika szerint minden naptári év végén szervezzük meg a felső tagozatosok számára a Társadalomtudományi hét programját, amelynek legfőbb produktuma a záró vetélkedő, ahol az osztályok bemutathatják a megszerzett ismeretekre épülő tudásukat;
- szintén projekt keretében kerül sor a felső tagozatosok számára a Természettudományi hét megszervezésére, mely elsősorban a tantárgyi ismeretekre építve mélyíti el a tananyag használatát a mindennapi életben, kiemelt célja az egészségnevelés, az egészségkultúra elsajátítása.

3.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere

Az integráció napjaink egyik legnagyobb kihívása. A társadalmi kirekesztés csökkentése fokozottan előtérbe kerül, különösen az Európai Unióhoz való csatlakozás tükrében.

Az európai uniós állásfoglalások fokozottan hangsúlyozzák a társadalmi méretű integrációt, azt az elvet, hogy hátrányos helyzete, speciális problémái miatt semmilyen csoport vagy egyén ne legyen a társadalomban hátrányosan megkülönböztetve, valamilyen módon kirekesztve.

Intézményünk beiskolázási körzetére jellemző szociális körülmények kiemelt feladattá emelték a hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását.
A város e körzetében kiemelkedően magas a hátrányos helyzetű családok száma, melynek oka egyrészt a szülők alacsony iskolai végzettségéből, másrészt a munkalehetőségek csökkenéséből adódik.

A körzetben az etnikai arányok a városi átlagnál magasabbak. A családok kihasználnak minden segélyezési lehetőséget, illetve azokat az előnyöket, amelyek helyzetükből adódóan lehetőségként felvetődnek. Sokan rokkantnyugdíjból élnek, vagy a család egyetlen jövedelme a gyermekek után járó családi pótlék alap vagy emelt összege.

A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarcokat.

Az ingerszegény környezetben nevelkedő szegényebb családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Ezt a lemaradást intézményünknek kompenzálnia kell.

A tanulási attitűdre jellemző, hogy sok gyerek otthon nem kap segítséget, de még bíztatást sem a tanuláshoz. A tudás leértékelődött. Közömbösség és a motiváció hiánya jellemzi a szülői közösség túlnyomó többségét. Nem a hátrányok megoldása, leküzdése a céljuk, hanem kívülről várják a segítséget. Gyermekeik nevelésében adódó problémáknál minden felelősséget áthárítanak az iskolára.

A város olyan iskolája vagyunk, ahol az iskolában töltött idő minden percét hasznosan

kell eltöltenie a gyereknek: délelőtt és délután is. Olyan programokat kell biztosítanunk, amellyel a tanulók személyisége gazdagodik, ismereteik bővülnek, és a hátrányaik csökkennek.

Az integráció szempontjai

– A jegyző előtt tett nyilatkozatok alapján felmérjük:
– a szülők iskolai végzettségét,
– hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kap-e a család gyermeke után,
– a nyilatkozattételhez személyes adatai kezeléséhez hozzájárul-e,
– igényt tart-e a képesség kibontakoztató, illetve integrációs felkészítés rendszerében való részvételre.

Az intézmény vezetője a tanulók osztályba sorolásakor – a speciális tanulási-, magatartási-, beilleszkedési problémák figyelembevételével –a rendelet előírásainak megfelelően a felmérés adatait figyelembe veszi.

Célrendszer

Legfőbb célkitűzésünk, hogy az eltérő képességű és szociális helyzetű gyermekek együttnevelését-oktatását maradéktalanul megvalósítsuk. Ezen cél elérése érdekében – közvetlen és közvetett partnereink támogatásával – a gyermekek komplex segítését kívánjuk intézményünkben kidolgozni és megvalósítani:

- a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók indokolatlan hiányzása csökkenjen;
- a tehetséges gyermekek ne kallódjanak el,
- önálló tanulásra szoktatás, az önművelési igény felébresztése;
- a gyerekek munkakultúrájának megalapozása;
- felzárkóztatás: a részképesség-zavarral küzdő tanulók is elsajátítsák a minimumkövetelményeket;
- művészeti oktatás, tehetséggondozás,
- mentálhigiéné, testi-lelki egészség gondozása;
- partnerkapcsolatok kiépítése;
- pályaorientáció;
- multikulturális tartalmak megismerése;
- szociális hátrányok enyhítése, kulturális hiányosságok pótlása;
- személyiségfejlesztés, közösségfejlesztés;
- társadalmi beilleszkedés, integrálódás iránti motiváció erősítése, fenntartása;
- továbbtanulási mutatók javítása (az érettségit adó intézményekben továbbtanulók arányának növekedése).

Munkánkat akkor végezhetjük színvonalasan, ha:
- folyamatosan részt veszünk posztgraduális képzéseken;
- tervszerűség és szervezettség jellemzi tevékenységünket;
- a gyermek személyiségének összetevőit, családi szociális hátterét megismerjük;
- pedagógiai optimizmus hatja át a nevelő-oktató munkánkat.

Ezek eredményeként:
- hozzájárulunk gyermekeink/tanulóink esélyegyenlőségének megteremtéséhez,
- megteremtjük a versenyképes, innovatív munkaerőképzés alapjait;
- sikeresen együttműködünk a szülői házzal;
- gyermekeink az oktatási rendszer aktív résztvevői;
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma;
- nő a továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma, ezen belül az érettségit adó továbbtanulási irányt választók aránya.

A pedagógusaink és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni.
A nevelőtestületek felkészültségét az integrációs témakörben végzett magas képzettségek száma igazolja**:**

Az együttműködés szervezeti formái
Esetmegbeszélések:
- a gyermekek fejlesztéséről, fejlesztési eredményeikről,
- az intézményben megvalósuló események szervezési faladatainak megbeszélése.

Hospitálások:
- a hospitálások során erősödjön a nevelőtestületi a szakmai együttgondolkodás, valamint biztosított legyen a rendszeres tájékozódás.

A hospitálások fő megfigyelési és konzultációs témái:
- korszerű fejlesztési módszerek bemutatása,
- fejlesztési technikák változatos alkalmazása,
- a gyermekek fejlődésben a várhatóan és váratlanul bekövetkezett változások megbeszélése.

Problémamegoldó fórumok:
- a gyermekek fejlesztésével illetve az óvoda minőségi működésével összefüggő eredmények, események megbeszélése;
- tervek, pályázati lehetőségek;
- egyéb problémák, menyek az óvodával kapcsolatban állónak valamint megfelelő kompetencia szinten véleményezési illetve döntési joguk lehet,
- a fórumokon hangsúlyt kap integrációs programunk szakmai, szervezeti szempontjai.

Az integrációs programot segítő együttműködés során a pedagógusok iránti elvárás:

- Igényesség, önmaguk és a teljes nevelőtestület munkája iránt.
- Képesség az egyéni és a csoportérdek érvényesítésére.
- Az integrációs program iránt tanúsított belső elhivatottság.
- Megújuló felkészültség.
- Elhivatottság vezérelte team és csapatmunka.
- Egymás szakmai munkájának, felkészültségének értékelése és megbecsülése.
- Építő kritikát tartalmazó konfliktuskezelés.
- A jó munkakedv építő ereje.
- Konszenzusteremtés gyakorlata.
- Kommunikációs kultúra fejlesztése.
- Elkötelezettség az óvoda integrációs programja iránt.
- Szakmai erőfeszítésekre késztetettség.
- Szakmaiságon alapuló együttműködés.
- Partnerkapcsolatra készség az iskolahasználók teljes körével (különösen a szülőkkel).

Gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos munka.

- Egészségügyi szűrővizsgálatok kezdeményezése, megszervezése.
- Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás.
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése illetve szervezése.
- A szociális ellátó rendszerrel való aktív együttműködés.

Az iskolai program működtetésének területei

1. Heterogén osztályok és csoportok kialakítása

Csongrád megyei közoktatás-fejlesztési tervének megfelelően intézményünkben a törvényi előírásoknak megfelelően heterogén osztály- és csoportközösségek működnek.

Az iskolai intézményegységben az azonos évfolyamokon működő osztályok között nincs 25%-nál nagyobb eltérés a halmozottan hátrányos helyzetűek aránya között.

A jogszabályi feltételeknek való megfelelést a folyamatos figyelőrendszer segítségével, az első osztályok megfelelő szervezésével, az év közben érkező tanulók irányításával irányítjuk.

IPR programunk az integrációs és a kompetencia alapú oktatás módszertanán alapszik. A tanóráinkon képességfejlesztés zajlik, módszertani kultúránk kiemelt eleme a kooperatív óraszervezés, a tevékenységközpontú pedagógia valamint a differenciált oktatás.

2. Integrációs- és képesség-kibontakoztató programunk legfőbb pedagógiai területei:

– mentori rendszer működtetése,
– óvoda-iskola átmenet segítése,
– partneri kapcsolatok kiépítése,
– kulcskompetenciák fejlesztése,
– szociális attitűd fejlesztése,
– pályaorientáció,
– multikulturális elemek.

Mentori rendszer működtetése
IPR programunk sajátossága, hogy a mentorálás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztése elválik egymástól.
Célja:
– személyre szabott kapcsolat kiépítése,
– életútkövetés,
– szociális kompetenciák fejlesztése,
– eredményes felkészülés az előrehaladáshoz, továbbtanuláshoz,
– kompetencia mérések eredményeinek javítása,
– kapcsolattartás a családi házzal,
– hátránykompenzálás.

A mentor az integrációs programban résztvevő tanuló elsőszámú segítője, aki közvetlenül tartja a kapcsolatot a tanulóval foglalkozó valamennyi szakemberrel, illetve a családdal (lehet pedagógus, ifjúságvédelmi felelős, szakszolgálat munkatársa).
A mentor önként vállalja ezt a koordinációs munkát:
- a tanulóval naponta értékeli a nap eseményeit, meghallgatja, közvetíti a tanuló, a család felmerülő kéréseit, kérdéseit, a vele foglalkozókhoz,
- egyéni fejlődési naplóját vezeti, a tanuló teljesítményét folyamatosan tanulmányozza, konzultál a szakemberekkel, javaslatot tesz a gyermek érdekében;
- tanulás-módszertani segítséget nyújt szükség szerint;
- szervezi a gyermek szabadidős elfoglaltságát, hétvégi programokat is javasol;
- a tanuló bizalmas közléseit a gyermek érdekében hasznosítja (jogszerűség megőrzésével);
- kutatja a gyermek támogatását szolgáló ösztöndíj lehetőségeket;
- segíti a pályaválasztásban, a motiváltság erősítésében;
- kezeli a tanuló személyi anyagát, a tanító, fejlesztő pedagógus, pszichológus, a bizottságok szakvéleményeit, kiegészíti azokat rendszeres feljegyzéseivel, a gyermek véleményét tükröző felmérésekkel;
- a háromhavonta kötelező értékeléssel párhuzamosan kikéri a gyermek véleményét saját teljesítményéről, iskolai közérzetéről, sikereiről, problémáiról, javaslatairól.

Elsődlegesen a mentorok az osztályfőnökök személyében kerülnek kiválasztásra.
A fejlesztő pedagógus heti 24 órában az órarendbe beillesztve segíti a tanulmányi munka eredményességét:
- méréseket végez, melyekre alapozza a tanuló fejlesztését;
- szociális hátrányok csökkentésére, a tanulók személyiségének fejlesztésére törekszik;
- egyéni fejlesztési tervet készít;
- egyéni fejlődési napló ráeső részét vezeti, a tanuló teljesítményét folyamatosan tanulmányozza, konzultál a szakemberekkel;

- tanulás-módszertani segítséget nyújt szükség szerint;
- a tanuló bizalmas közléseit a gyermek érdekében hasznosítja (jogszerűség megőrzésével);
- segíti a pályaválasztásban, a motiváltság erősítésében;
- kezeli a tanuló személyi anyagát, a tanító, fejlesztő pedagógus, pszichológus, a bizottságok szakvéleményeit, kiegészíti azokat rendszeres feljegyzéseivel, a gyermek véleményét tükröző felmérésekkel;
- szükség esetén szakértői vizsgálatra irányítja a gyermeket, melyet előtte a szülővel egyeztet;
- a háromhavonta kötelező értékeléssel tájékoztatja a szülőt az elért eredményekről és a továbblépés lehetőségéről.

Eredmény:
– biztonságérzet,
– önbecsülés megerősödik,
– sikeres pályaválasztás,
– országos szint körüli kompetenciamérések.

A háromhavonta kötelező kompetenciaalapú értékelési rendszer eszközei
November, február és május hónapban a szülők árnyalt szóbeli értékelést kapnak gyermekük iskolai közösségi és tanulmányi munkájáról.
Alapelvek:
– terjedjen ki az iskolai élet egészére,
– vegye figyelembe a tanuló személyiségét,
– törekedjen az objektivitásra, komplexitásra, igazságosságra;
– fejlesztő és ösztönző szándékú legyen,
– ne legyen sablonos, személyre szóló legyen;
– nyújtson lehetőséget a háromoldalú egyeztetésekre (gyermek, szülő, pedagógus).
Felelősök: mentorok, ifjúságvédelmi felelős.
Eredmény
– zökkenőmentessé válik az óvoda és az iskola közötti váltás időszaka;
– csökken a sajátos nevelési igényű tanulók száma;
– biztosítva van az egyéni ütem szerinti haladás feltétele.

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek
Önálló tanulási képességet kialakító programok.
Tanulás tanulása önálló modul kidolgozása, beépítése pedagógiai folyamatainkba.
Kompetencia alapú oktatás kiemelt területei:
– matematikai logikai kompetenciaterület,
– szövegértés-, szövegalkotás kompetenciaterület,
– idegen nyelvi kompetenciaterület,
– szociális-, életviteli kompetenciaterület,
– életpálya építés,
– infó-kommunikációs képességek.

Eredmény

– Javulnak az országos kompetencia mérések eredményei.
– A HHH gyermekek alkalmassá válnak az egész életen át tartó tanulásra.

Szociális attitűd fejlesztése

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók lemaradása mögött gyakran a szociális készségek fejletlensége, a mentálhigiénés zavarok húzódnak. Ennek kompenzálására egyrészt tanórai keretekben, projektekben, témahetekben, másrészt tanórán kívüli programjainkban is kiemelt figyelmet fordítunk az önbizalom fejlesztésére, a megfelelő attitűd kialakítására. Ide kapcsolódó programelemeinket tartalmazza a személyiségfejlesztés; a közösségfejlesztés; a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek; a tanulási zavarral veszélyeztetett gyermekek és a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása; a tehetség, képességkibontakoztatás; az egészségfejlesztési; környezeti nevelési fejezetek.

A kompetencia alapú oktatás keretében kiemelt feladatunk a szociális kompetenciák fejlesztése, a beépített modulokat a helyi tantervünk tartalmazza.

A program mentálhigiénés elemei illetve a közösségfejlesztésre vonatkozó elemei a pedagógiai program megfelelő fejezeteiben megtalálható.

Eredmény

– Pozitív irányban változnak a szociális készségek.
– Nő az önbizalom, javul a társadalmi beilleszkedés feltételrendszere.

Pályaorientáció

A pályaorientáció általános célja, hogy segítse a tanulók pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése, a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának, követelményeinek és a hozzá vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak tevékenységek és tapasztalatok útján történő megismerése¸ a lehetőségek és a valóság, a vágyak és a realitások összehangolása.

Szaktárgyi és osztályfőnöki óra keretében meghatározottak a pályaorientációs feladatok.

Valamennyi program a szülők számára is nyitott annak érdekében, hogy együtt tájékozódjanak a kínálkozó lehetőségekről.

Cél: az általános iskolai lemorzsolódás csökkentése és a középiskolában továbbtanulók arányának növelése.

Feladataink:

– Önismeret, önbizalom fejlesztése.
– Pályaismeret, készségfejlesztés.
– Pályaválasztási börze szervezése.
– Nyílt napok szervezése, szakmák, továbbtanulási lehetőségek tudatosítása.
– Nyílt tanítási napokon, bemutató foglalkozásokon, üzemlátogatáson tájékozódnak tanulóink.
– A középfokú intézmények iskolánkban is bemutatkozási lehetőséget kapnak.

Eredmény: a tanulók 100%-a továbbtanul.

Multikulturális elemek

A multikulturális pedagógia céljaként definiálható:

– A több kultúrára épülő személyiség-fejlesztés, amellyel a legfőbb cél, hogy a diákok előnyként éljék meg az eltérő kulturális hátteret.
– A kisebbségi kultúra fenntartása, beleértve a vallás, a nyelv, a normák, tradíciók, társadalmi értékek, társas kapcsolatok ápolását.
– Átfogó értékek felkarolását, fejlesztését, amelyek, mind a kisebbség, mind pedig a többség számára fontosak és értékesek.

Cél: Multikulturális tartalmakkal megtöltött tananyagok és segédletek elkészítése, amelyek beépíthetők az intézmény helyi tantervébe és jól alkalmazhatók a mindennapi munkában.

Feladat:

– Toleranciakészség fejlesztése.
– A tananyagon túl a szabadidős tevékenységekben is szerepet kap (napközis kulturális foglalkozások, iskolai rendezvények, kiállítások, bemutatók, stb.), s az alapfokú művészeti oktatás tananyagában is helyet kapnak a multikulturális tartalmak.
– Másság elfogadása, az empátia készségének kifejlesztése.

Eredmény: a hátrányos megkülönböztetés csökken.

4. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái az intézmény valamennyi osztályában

Minden emberi munkának, teljesítménynek szüksége van a visszajelzésre, a megerősítésre. Tudnunk kell, hogy mit, hogyan csinálunk, mit kell megtartanunk, mi az, amin változtatni kell, milyen a hogyan tovább. Ehhez szükség van az értékelésre, ellenőrzésre. „Az értékelés nem más, mint visszajelzés az eredmények felől a célok felé.”(Báthory Zoltán) Az értékelés magában foglalja az ellenőrzést is. Az ellenőrzés és az értékelés közös vonása a kritikai szerep. Az értékelés dinamikus, míg az ellenőrzés statikus jellegű.

Értékelni kell: a tanulót, pedagógust és az intézményt.

Az iskola nevelő-oktató tevékenységéből adódóan sokrétű követelményrendszert állít fel a gyerekek számára.

A követelményrendszer három nagyobb részre osztható:

- Tantárgyi követelmények – ezt a kerettanterv alapján a helyi tanterv határozza meg. A tantárgyi megmérettetésnek fontos részét képezik a tantárgyi versenyek.
- Magatartási követelmények – ez az alapvető emberi értékekre, erkölcsre épül, és konkrétan az iskola házirendje tartalmazza.
- Szorgalmi követelmények – ez a gyerekeknek tanuláshoz, munkához való viszonyát tükrözi.

A követelményrendszer betartása, ill. betartatása szempontjából alapvetően fontos az alábbi alapelvek figyelembe vétele:

- Csak az iskola helyi tantervében elfogadott tananyagot lehet megkövetelni.
- A követelmények megállapításánál figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat.

- A tantárgyi és tanórai követelmények legyenek világosak, egyértelműek és teljesíthetők. A tanév elején közölt elvárások ne változzanak a tanév során, a tanuló érezze a következetességet és a kiszámíthatóságot.
- Összhangot kell teremteni az egyes tantárgyak között, ne legyen egyik sem túlhangsúlyozott vagy elhanyagolt a másik tantárgy rovására/előnyére.
- Figyelembe kell venni a tanuló képességeit, és a tanuláshoz való hozzáállását, ehhez jól kell ismerni a tanulót.
- A követelmény célja nem az elriasztás, hanem az igényesség kialakítása.
- Csak önmagával szemben is, igényes pedagógus tud igényességre nevelni.

A tantárgyi és nevelési feladatok teljesítésének színvonalát rendszeresen mérni, értékelni kell.

Az alkalmazott kerettanterv előírása szerinti és a helyi tantervben kiegészített fejlesztési követelmények adják az ellenőrzés, értékelés alapját. Az iskola teljesítmény-felfogása tágabb körben mozog. Teljesítménynek tekintjük a gyerekek bármely tevékenységi területen tanúsított erőfeszítését, érzékelhető fáradozását, törekvését, motiváltságát, eredményét.

E kiindulópont azt is jelenti, hogy még a szűkebb értelemben vett tanulási teljesítmény értékelésekor is figyelemmel kell lennünk a gyermeki erőfeszítésre, törekvésre. A gyerekek teljesítményre törekvése és készsége - a tágan értelmezett teljesítőképesség - legfontosabb nevelési-oktatási céljaink közé sorolódik. Azonban a valós teljesítmények jelentős része nem mérhető, s főleg metrikus módon nem minősíthető. (ilyenek például a kreativitás, a kooperációs készségek, a konfliktuskezelő képességek, a szabálykövető magatartás a koncentrációs képesség, stb.)

Az iskola egész működésének teret kell adnia az ilyen típusú, a helytálláshoz és valódi teljesítőképességhez elengedhetetlenül hozzátartozó képességek fejlesztéséhez.

A teljesítmény mérésének lényege a kölcsönös visszajelzés mindkét fél számára.

A **teljesítménymérés, beszámoltatás** rendszere összegzi azokat az eljárásokat, amelyek alkalmasak arra, hogy tájékoztatást adjanak a tanulmányi haladás folyamatáról és eredményességéről. E mérések nem csupán a tanuló teljesítményéről adnak információkat, hanem a tanulás feltételeiről, módjáról és a tanítási tevékenységről.

Az iskolai teljesítmény mérésének alkalmazott formái:

- évfolyamtesztek (egységes iskolai mérések) Előre tervezettek, elsősorban képességeket, alapvetően szövegértést, logikai gondolkodást mérnek, diagnosztikai jellegűek. Szaktanári egyeztetéssel készülnek;
- a tanmenetben meghatározott felmérők, dolgozatok. A tantárgyak nagyobb témaköreit tartalmazzák, megírásuk időpontjáról a diákokat előre tájékoztatjuk, a teljes tanórát igénybe veszik;
- szóbeli beszámoltatás (felelet) Kisebb anyagrészek számonkérésére szolgál, nem ölel föl egy teljes tanórát;
- rövid írásbeli felelet (röpdolgozat) Tartalma, módja azonos a szóbelivel;
- önálló kutató- és gyűjtőmunka, beszámolók tanmenethez, tananyaghoz igazodik alkotómunka eredményei, művészeti produktumok a projektekhez, témahetekhez kapcsolódik;
- versenyek, vetélkedők (sport, tanulmányi) Iskolai szintű versenyek az éves munkaprogram, versenyterv szerint;
- kísérletek tantárgyakhoz kapcsolódóan.

Egy nap maximum két nagydolgozat íratható. A nagydolgozatok /például: témazáró/ írásának időpontját legalább egy héttel előbb közölni kell az osztállyal. Minden írásban leadott munkát két héten belül értékelve ki kell osztani. A két héten belül ki nem javított, és ki nem osztott nagydolgozat kihirdetésekor a tanuló eldöntheti, hogy az érdemjegy beírására kerüljön-e. Témazáró dolgozatot lehetőség szerint az 1- 2- 3-4. órában kell íratni.

A mérések tanítást-tanulást segítő funkciója érdekében diagnosztikus mérésekre az éves munkatervekben meghatározott tantárgyak körében kerül sor. Így biztosítható az adott időszak tapasztalatainak érvényesítése, a szükséges korrekciók időben történő elvégzése.
A diagnosztikus mérések meghatározzák a további teendőket tanár és diák számára egyaránt.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái; a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei; a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formái; az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya; az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.

Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:

- folyamatosság, rendszeresség,
- korrektség,
- igényesség,
- objektivitás és empátia egészséges aránya,
- a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.

A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudás béli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

4.1.1. Írásbeli feladatok értékelése

Az írásbeli beszámoltatás formái:

- írásbeli feleltetés,
- tartalma: tananyagrész, célja: ellenőrzés, a tovább haladáshoz szükséges tudás felmérése;
- témazáró dolgozat, amely gyakorlás és összefoglalás után a téma lezárására szolgál.

Az írásbeli beszámoltatás rendje:

- írásbeli felelet
  - nem kell előre bejelenteni, számát nem korlátozzuk,
  - lehetőség szerint a következő órára ki kell javítani,
  - a tanulók hazavihetik.
- témazárók
  - egy héttel korábban be kell jelenteni,
  - a naplóban előre jelezni kell az időpontot,
  - egy héten belül ki kell javítani,
  - a szülő megnézheti a témazárót.
  -

Írásbeli beszámoltatás értékelésben betöltött szerepe:

- írásbeli felelet: informatív értékű érdemjegy;
- témazáró:
  - meghatározó értékű,
  - érdemjegyei átlagából az év végi osztályzat ± egy jeggyel térhet el,
  - hosszabb igazolt hiányzás esetén javító témazáró dolgozat írása lehetséges.

Korlátok

- írásbeli felelet: hiányzás és egyéb indokolt esetben felmentést kaphat a tanuló;
- témazáró: egy nap csak egy témazáró íratható.

4.1.2. Szóbeli értékelés

Szóbeli beszámoltatás

Törekszünk arra, hogy a tanulók minél gyakrabban adjanak számot tudásukról szóbeli felelet formájában.

Célja:

- kommunikációs készségek fejlesztése,
- a felnőtt szerepekre való felkészülés,
- az önbizalom erősítése.

Formái: az adott tantárgy jellegének megfelelőek.

A tanulók értékelésének és minősítésének alapelvei:

- a szülők és a diákok igényeinek megfelelően a folyamatos ellenőrzést és értékelést helyezzük előtérbe;
- a motiváció erősítése és az aktivitás növelése érdekében szükségesnek tartjuk az önként vállalt többletfeladatok pozitív értékelését;
- a hibák önálló megkeresésével és kijavításával a tanulók önellenőrzési képességének kialakítását segítjük: a saját feleletek megítélésével az önértékelő képességüket fejlesztjük;
- a reális önértékelés és a pontos mérés miatt meghatározónak tartjuk a tantárgyi programokban megjelenített követelményeket magába foglaló témazáró dolgozatok érdemjegyeit. Ezek osztályzatot meghatározó szerepét és indokát a diákokkal és a szülőkel is megismertetjük. Hosszabb igazolt mulasztás esetén még egy lehetőséget biztosítunk javító témazáró dolgozat megírására;
- központi feladatlap csak a tantárgyi programunk követelményeinek megfelelés esetén használható,
- a témazáró dolgozatok érdemjegyeinek megállapítása az alábbiak szerint történik:

alsó tagozaton		**felső tagozaton**
0-40%	**elégtelen**	0- 30%
41-59%	**elégséges**	31- 50%
60-75%	**közepes**	51- 75%
76-89% %	**jó**	76- 90%
90-100 %	**jeles**	91-100%

- a tantárgyhoz hozzáállásból vagy hanyagságból eredő mulasztásokat, amelyek megakadályozzák a gyermek képességének fejlesztését (pl. rendszeresen nem hoz felszerelést órára, nem vesz részt a közös tanórai munkában, stb.) beszámítjuk a tantárgyi értékelésbe.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló:

- kiválóan megfelelt,
- jól megfelelt,
- megfelelt,
- felzárkóztatásra szorul az adott tantárgyból.

A „felzárkóztatásra szorul” minősítés esetén a szülők bevonásával értékeljük a tanuló teljesítményét, illetve a felzárkóztatás módjáról írásban és szóban tájékoztatást adunk.
Ha a tanuló a második évfolyamtól teljesítette a tanulmányi követelményeket, magasabb évfolyamba léphet. Ha mulasztás miatt a követelményeket nem tudta teljesíteni, évfolyamismétlésre utasítható.

Első évfolyamon negyedévi rendszerességgel rövid szöveges értékelést alkalmazunk, amely elsősorban diagnosztizáló, ill. segítő, formáló célt szolgál. A tanulókat, szülőket, erről a tájékoztató füzetben értesítjük; szóbeli tájékoztatást fogadóórán és szülői értekezleten kaphatnak az érintettek. Második évfolyamtól év közben a tanulók tudását érdemjegyekkel értékeljük minden tantárgyból.

Az év végi szöveges értékelést a bizonyítványhoz mellékelt pótlapon kapják meg a tanulók. A szöveges értékelés az érintett diákot tanító pedagógusok véleménye alapján az osztályfőnök által megfogalmazott, a tanuló teljesítményét értékelő, személyiségfejlődését segítő, hiteles, megalapozott tájékoztatást adó dokumentum.

Második évfolyam végétől a nyolcadik évfolyamig bezárólag minden tantárgyból év közben érdemjegyet, félévkor és év végén osztályzatot adunk.

A pedagógus az érdemjegyeket az E-KRÉTA rendszerben rögzíti, a döntéstől számított 5 munkanapon belül.

4.2. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Az első évfolyamon
A köznevelési törvény előírásának megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott.
Ha mulasztás miatti lemaradását pótolja, és a tantárgyak minimum követelményeit teljesíti, a tantestület határozata szerint magasabb évfolyamba léphet.
Második-nyolcadik évfolyamon
A tanulók az iskola magasabb évfolyamába léphetnek, amennyiben a helyi tantervben előírt minimum követelményeket sikeresen teljesítették, és valamennyi tantárgyból legalább elégséges osztályzatot kaptak.
Osztályismétléssel folytathatja tanulmányait az a tanuló, aki a tanév végén háromnál több tantárgyból „elégtelen" minősítést kapott, vagy nem felelt meg a javítóvizsgán, vagy igazolatlanul nem jelent meg a kijelölt időpontban.
Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak, ha:
– az iskola igazgatója felmentette a mindennapi iskolába járás, illetve a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
– az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
– egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott és a nevelőtestület engedélyezi az osztályozó vizsgát.

A tanulónak lehetősége van általános iskolai tanulmányai során egyszer évfolyamát – szülője, illetve gondviselője kérésére megismételni, abban az esetben is, ha egyébként magasabb évfolyamba léphetne.
Az egyes tanulók év végi osztályzatait a nevelőtestület az osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a végleges értékelésről.

4.3. Az otthoni és napközis-, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Általános elvek:
- A tanulók tudásának elmélyítése, teljesítményük növelése, a tanult tananyag gyakorlása és ismétlése érdekében szükségesnek tartjuk a házi feladatot.
- A házi feladat adásánál figyelembe vesszük:
  – a tanulók életkorát,
  – képességét,
  – a napi tanulásra fordítandó időt,
  – az otthoni tanulás körülményeit (szükség esetén napközibe irányítás).
- Csak olyan feladatot adunk, mely nem tartalmaz új ismeretet, a tanórán megértett tananyaghoz kapcsolódik, önállóan vagy a gyengébb tanuló kisebb segítséggel el tud végezni (kivételt képezhet az önálló szövegértés, lényegkiemelés és vázlatírás gyakorlása).
- Az írásbeli házi feladatot a következő órára köteles a tanuló pótolni és bemutatni.
- A tanulók beszédkészségének fejlesztése érdekében a szóbeli házi feladatot szóban kérjük számon (kivétel lehet a nagyobb téma összefoglaló számonkérése).

- Az önálló tanuláshoz a tanítási órákon gyakoroltatjuk a különböző tanulási technikákat, útmutatást adunk a tanulás megtervezéséhez, időbeosztáshoz.
- A sikeres tanulás érdekében minden tantárgynál hangsúlyt helyezünk a szövegértésre.
- Biztosítjuk a napköziben, tanulószobán a zavartalan, nyugodt tanulást, ahol segítséget is kap a tanuló.
- Biztosítjuk a könyvtár tudatos használatát a feladatok elvégzésére.
- A szülőktől támogatást kérünk az otthoni zavartalan körülmények kialakítására s a jobb együttműködésre.

A házi feladat adásának korlátai (mennyiségi és időbeli):
- Hétvégére csak minimális házi feladatot adunk.
- Az őszi, téli, tavaszi szünetre is csak minimális házi feladatot adunk.
- A nyári vakációra a következő tanév munkáját segítő feladatokat adunk csak. Ezek lehetnek:

– irodalmi olvasmány,
– évfolyamonként javaslat családi programokra: múzeum, színház, kiállítás, kirándulás és egyéb program (ezekről rövid jegyzetet készíthet),
– ismétlési javaslat adása a tudás szinten tartására (nem kötelező elvégezni).

A napi tanulási idő nem haladhatja meg:

1-2. osztályban a	60 percet
3-4. osztályban a	60 percet
5-6. osztályban a	90 percet
7-8. osztályban a	120 percet

Célja:
- a tananyag elsajátításának elősegítése,
- a tanórán tanultak rögzítése,
- készségfejlesztés,
- a tanultak gyakorlati alkalmazása,
- az új anyag előkészítése,
- motiváció, a tantárgyhoz való érzelmi viszony kialakítása,
- a szülők tájékoztatása.

Típusai:

Írásbeli feladatok
- egységes minden tanuló számára (alapkészségek fejlesztése),
- differenciált fejlesztést szolgáló feladatok,
- házi dolgozat vagy projekt: az adott tantárgyi ismereteken kívül egyéb készségek fejlesztését szolgálja.

Projekt:

– a téma elkezdésekor kell meghirdetni,
– a téma lezárása után egy héttel kell beadni,
– két héten belül kell értékelni,
– érdemjegyének értéke azonos a témazáró jeggyel,
– egyéb (választható) feladat.

Szóbeli feladatok

- A tantárgy jellegéből adódó feladatok. Mindkét feladattípus esetén a füzetben rögzíttetjük a feladatokkal kapcsolatos tudnivalókat. A rendszeres és következetes ellenőrzés megfelelő tájékoztatást ad a tanuló, a tanár és a szülő számára is.

Várt eredmények:

- a tananyag elsajátítása, elmélyítése,
- a problémamegoldó képesség fejlődése,
- felkészítés az élethosszig való tanulásra.

A házi feladatok mennyisége olyan mértékű legyen, hogy ne akadályozza a tanulók napi, hétvégi vagy tanítási szünetek alatti kikapcsolódását.

Napköziben, tanulószobán a fenti alapelveken túl, figyelembe kell venni a tanulók egyéni szükségleteit, a pedagógus ezekhez igazodva nyújt differenciált támogatást az azt igénylőknek.

4.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Feladatunk általában, hogy személyes példamutatással, ismereteink folyamatos bővítésével, a minőség iránti elkötelezettséggel, az iskolahasználók jogos igényeinek figyelembevételével és az alapelvek szerinti tevékenységünkkel törekedjünk a célok megvalósítására.

A nevelés területén:

- a gyermekek és környezetükhöz való viszony megismeréséből vezetjük le a nevelés konkrét feladatait;
- nevelési módszerünkben a példamutatás, a valódi élethelyzetek, illetve szimulálásuk és a tevékeny részvétel dominál;
- a szabadidős tevékenységek iskolai szervezésével és a diákönkormányzat működésével biztosítjuk, hogy a diákok tartalmas életet élhessenek az iskola falai között;
- minél több alkalmat biztosítunk az iskolán kívüli tapasztalatszerzésre, azok felhasználására a nevelési folyamatban;
- a döntéseket a kompetenciákhoz rendeljük; az életkornak és érettségnek megfelelő döntéseket a tanulóktól és a hallgatóktól is elvárjuk;
- az egyének és közösségek értékelésében a fejlődést tartjuk szem előtt, és figyelembe vesszük a tanuló önértékelését;
- nevelőmunkánk kiterjed az egészséges életmódra, a testi épség megőrzésére és a gyermekbalesetek megelőzésére is.

A tanulás-tanítás folyamatát jellemezze:

- az ismeretek, a világnézeti információk tárgyilagos és többoldalú közvetítése;
- a tanulási technikák és módszerek megismertetése, gyakoroltatása és folyamatos fejlesztése;
- a tanulók gondolkodásának folyamatos fejlesztése a feladatok többféle megoldásának és az összefüggéseknek a keresésével,
- hatékony interakció a tanár és a diákok között;
- a módszerek változatossága és a differenciált óravezetés.

Eszközrendszerünk sajátos elemei:

- a tananyagtervezés többrétűsége: a minimumkövetelmények mellett az optimális követelményszint megjelölése a tantárgyi programokban;
- az osztálytermen és iskolán kívüli (szervezett) formában bonyolított tanítási napok az ismeretek szintetizálására, a közös tevékenység és a helyes viselkedés gyakoroltatására szolgálnak;
- a tanórán kívüli foglalkozások olyan szervezése, amely magába foglalja a napközis foglalkozások iránti igények kielégítését, az önhibájukon kívül elmaradók felzárkóztatását, a tehetséges tanulók speciális fejlesztését, a mozgásigény lehetőség szerinti kielégítését;
- a diák-önkormányzati működés feltételeinek biztosítása és segítése a tanulói öntevékenység, a felelősség kialakításához járul hozzá;
- a hagyományok ápolása, az iskolai ünnepélyek, rendezvények az identitás kialakítását és az érzelmi gazdagodást segítik; a vidám, kötetlenebb programok a kulturált együttlét szokásrendszerének elsajátításához járulnak hozzá;
- a csoportos és egyéni projektmunkák készítése, a pályázatokon, tanulmányi és sportversenyeken való részvétel az iskolai tanulmányok bővítését, a szabadidő értelmes eltöltését és az önbizalom, önértékelés fejlesztését szolgálja.

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A szakköröknél, szabadidős tevékenységeknél választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

4.4. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

- A teszteket évente kétszer tanév elején ősszel, és tanév végén április vége, május eleje végezzük 1-8. évfolyamban.
- Először az izomerő tesztet vagy izomerőt mérő teszteket és utoljára az állóképességi futást végezzük.
- A tanulóknak mindig megfelelő pihenési időt kell hagyni, a tesztek között.
- A motiváció nagyon fontos, miért végeztetjük.
- Összehasonlítási lehetőséget nyújtunk hol áll a tanuló (személyre szólóan):
- tavalyi eredményhez képest,
- vagy év elejéhez képest,
- vagy az osztályátlaghoz képest.
- Igény esetén szülőnek tájékoztatás: hogy tisztán lássanak és ösztönözhessék gyermekeiket fizikai fittségük fejlesztésére.
- Ha kéri az iskolaorvos, illetve a központi adatfeldolgozó elküldjük az értékelést.

Iskolánkban egyszerű vizsgálati módszerként a terhelhetőség/egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek méréséhez a MINI HUNGAROFIT 1.2. osztály, HUNGAROFIT 3-8 osztály módszert alkalmazzuk. /3+ 1, 4 +1 motorikus próbák mérésével. Ez a tesztrendszer terhelhetőséggel/egészséggel összefüggő objektív mérés.

Alapmérések a HUNGAROFIT módszer minősítéséhez:

1. Dinamikus ugróerő:
– melyből távolugrás páros lábbal iskolai udvar felásott ugrógödrébe bemelegítő ugrások után 3 kísérleti lehetőségből a legjobb teljesítmény *egyenkénti* mérése, vonal és az utolsó nyom (sarok) közötti távolság 1 cm-es pontossággal.

2. A hasizmok erő-állóképességének mérése:
– hanyattfekvésből felülés térdérintéssel és visszaereszkedés.
3. A hátizmok erő-állóképességének mérése:
– hason fekvésből törzsemelés- és leengedés folyamatosan.

Mindkettő gyakorlatot kifáradásig (maximum 4 perc) darabszámra mérjük.
A vizsgált tanulók torna vagy egyéb, de nem puha szőnyegen végzik a gyakorlatot tornateremben, párokban a testnevelő irányításával. Stopperórával mérjük, sípszó jelzi a kezdést és a maximum időt (4 perc).

4. A vállöv és a karizmok erő-állóképességének mérése
– Fekvőtámaszban karhajlítás, nyújtás –folyamatosan kifáradásig Maximum időtartam: lányok 1,5 perc, fiúk 3 perc /.

5. Alap-állóképesség mérése:
Cooper teszttel.

Kiegészítő mérések:
– testmagasság, testsúly.

Szükséges: orvosi személymérleg 0,5 kg-os pontossággal mérünk, illetve magasságmérő cm-es beosztással, stopper, mérőszalag, szőnyeg.

A kiegészítő mérések, adatok nem részei a felmérésnek, felvétele nem tartozik a testnevelő tanár feladatai közzé, de sok hasznos információt adhatnak (tanárnak, szülőnek) a tanuló egészséges életvitelének alakításához, formálásához.

A próbák elvégzését az elért teljesítmény értékelését, a pillanatnyi fizikai állapot minősítését, a tanulók egyre aktívabb közreműködésével a mérési és értékelési útmutató alapján kell elvégezni.

A mért adatokat a megadott értékelési rendszer alapján pontozzuk, összesítjük, és egyénre szólóan értelmezzük az egyes minősítő kategóriákat:

0–20,5 p	igen gyenge,
21–40,5 p	gyenge,
41–60,5 p	kifogásolható,
61–80,5 p	közepes,
81–100,5 p	jó,
101–120,5 p	kiváló,
120,5–140,0 p	extra.

A próbák elvégzését mindig előzze meg általános és speciális bemelegítés!

A teljes próbarendszert egy (legfeljebb két) héten belül el kell végezni.
- Fel kell készíteni a tanulókat, hogy ne szorongjanak, ne szenvedjenek futás közben.
- Meg kell értetni velük, hogy az emberek nem csak különféle - testi biológiai, fiziológiai – adottságokkal születnek, hanem még az egészséges tanulók pillanatnyi fizikai állapota között is igen lényeges az eltérés.
- El kell érni, hogy ne legyen szégyenérzete senkinek azért, mert jelenleg esetleg gyengébb fizikai állapotban lévők csoportjába tartozik, de tanári segítség mellett igyekezettel, akaraterővel felzárkózhat.
- Meg kell értetni velük, hogy egyéni képesség szerinti testneveléssel 2-3 év alatt fel tudja számolni a hiányosságait.
- Minden mérést a testnevelő irányítja, ellenőrzi. Figyel a balesetveszélyre, a feladatot végzők és a várakozó tanulók tartózkodási helyére.
- A mérések befejeztével az útmutatóban lévő évfolyamonkénti és egyéni, összesített minősítő adatlapokat kitöltve írásbeli értékelést kapunk iskolánk tanulóinak fizikai állapotáról.

4.5. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

4.5.1. Az iskolai egészségnevelés elvei

Az *egészségnevelés* célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.

Az egészségvédelem kiemelt témakörei:
- az életkorral járó biológiai-, pszicho-higiénés-, életmódi tennivalók;
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései;
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód);
- az antihumánus szenvedélyek, drog-prevenció;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése;
- az egészségérték tudatosítása.

Célok:

- Legyenek testileg edzettek, váljon igényükké a rendszeres mozgás. Legyenek képesek tartós terhelések elviselésére.
- Ismerjék az egészséges életmód kritériumait, ismerjék meg és tartsák be higiénés szabályokat. Ismerjék meg a helyes és egészséges öltözködés, táplálkozás alapjait.
- Környezetünk és önmaguk tisztaságára ügyeljenek, legyenek ápoltak.
- Tudatosan készüljenek a családi életre, ismerjék a családi munkamegosztásban reájuk váró feladatokat
- Ismerjék a szenvedélybetegségek egészségkárosító hatásait, utasítsák el az alkohol, a drog használatát, a dohányzást.
- Rendelkezzenek a feladatok megoldásához szükséges egészséges önbizalommal.

Feladatok, eszközök, eljárások:

- A mindennapos mozgás és sportolás feltételeinek biztosítása, mozgás-, játék-, és versenyalkalmak teremtése.
- Az akarati tulajdonságok, önbizalom fejlesztése elérhető célok kitűzésével, teljesíthető feladatok adásával, a sikeres megoldások és az eredmények pozitív elismerésével.
- Az egészséges életmód, táplálkozás, öltözködés, otthon kialakításához szükséges ismeretek nyújtása, és a tanultak gyakorlati alkalmazásának biztosítása.
- A család és az utódnevelés jelentőségének tudatosítása, a család funkcióinak megismertetése.
- Az iskolai kulturált étkezés feltételeinek, a mellékhelyiségek higiéniájának megteremtése.
- Káros szenvedélyekkel kapcsolatos tudnivalók megismertetése.

4.5.2. Az iskolai környezeti nevelés elvei

A *környezeti nevelés* célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre.

A WHO egészségdefiníciója hangsúlyozza, hogy az egészség nem pusztán a betegségek hiánya, hanem testi-lelki és társadalmi jóllét, mely a fenntartható fejlődésnek is egyik elengedhetetlen alapfeltétele

A környezet-és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Cél:

- A **környezeti nevelés** az oktatás valamennyi területén jelenjen meg.
- Erősítsük a **tantárgyközi kapcsolatokat**, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket.
- A **fogyasztóvédelemmel** kapcsolatos ismeretek épüljenek be a tantárgyi rendszerbe.
- A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők **személyes példájukkal** legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.

Feladat:

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése;
- helyi értékek és problémák feltérképezése;
- helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem; hulladék, iskolai büfé zöldítése, energiatakarékosság, helyi védettség stb.);
- a lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai);
- a hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken;
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken;
- a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése;
- legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése;
- az egészségre káros szokások biológiai-, élettani-, pszichés összetevőinek megismertetése;
- mindennapi testedzés: testnevelésórák, napközis szabadidő, óraközi szünetek, uszodai programok, DSE programok, stb.

4.6. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A magatartás és szorgalom értékelését az osztályfőnökök javaslata alapján az osztályozó konferencia hagyja jóvá. A magatartás és szorgalom értékelésénél figyelembe vesszük a tanuló önmagához és a közösséghez viszonyított viselkedését, igyekezetét. A magatartást és szorgalmat havonta értékeljük.

E jegyek alapján tesz javaslatot az osztályfőnök a félévi és év végi érdemjegyre, de a konferencia ezek átlagától eltérően is dönthet.

A magatartás értékelésének formája**:**

példás
jó
változó
rossz

A szorgalom értékelésének formája**:**

példás
jó
változó
hanyag

4.6.1. A magatartás értékelésének elvei

A magatartás osztályozásának szempontjai:

		Példás	Jó	Változó	Rossz
1.	**Aktivitás-példamutatás**	igen jó, nagyfokú	közepes	gyenge	negatív vagy romboló
2.	**A közösségi célokkal azonosulás: - munkában való részvétel**	aláveti magát, kezdeményez	ellene nem vét aktívan részt vevő	ingadozó vonakodó	szemben áll érdektelen
3.	**Hatása a közösségre**	a közösség alakítását elősegíti, társait ösztönzi	befolyást nem gyakorol,	nem árt	negatív
4.	**Törődés társaival, felnőttekkel**	gondos, segítőkész, tisztelettudó	segítőkész	nem segítőkész	közömbös, gátló
5.	**Házirend betartása**	betartja, arra ösztönöz	betartja	részben tartja be	sokat vét ellene
6.	**Viselkedése, hangneme**	kifogástalan	kívánnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, goromba
7.	**Fegyelmezettség**	nagyfokú	megfelelő	gyenge	elégtelen

4.6.2. A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A szorgalom osztályozásának szempontjai:

		5	4	3	2
1.	**Tanulmányi munkája**	igényes	figyelmes	ingadozó	hanyag
2.	**Munkavégzésben**	kitartó, pontos, megbízható	rendszeres	rendszertelen	megbízhatatlan
3.	**Ált. tantárgyi munkavégzés, önálló munkavégzés**	mindent elvégez	ösztönzésre dolgozik	önállótlan	feladatait nem végzi el
4.	**Többlet feladatot vállal- e?**	igen	keveset	ritkán	nem
5.	**Munkabeosztás: önellenőrzés**	igen jó	jó	közepes	gyenge vagy nincs
6.	**Tanórán kívüli információk felhasználása**	igen sokszor, rendszeresen	előfordul	ritkán	egyáltalán nem

4.6.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Jutalmazás formái

A tanulmányi, magatartási és szorgalmi követelményeket kiemelkedően teljesítő, az iskola hírnevét tanulmányi, sport, kulturális, diákmozgalmi tevékenységgel erősítő tanulókat jutalomban részesítjük.

- A szaktanár szóbeli dicsérete.
- A szaktanár írásbeli dicsérete.
- Az osztályfőnök szóbeli dicsérete.
- Az osztályfőnök írásbeli dicsérete.
- A napközis nevelő dicsérete.
- Nevelőtestületi dicséret: több tantárgyból kiemelkedően teljesítő tanuló részére.
- Igazgatói dicséret: kimagasló eredmény esetén és jutalomkönyv év végén a nevelők, szülők és tanulók közössége előtt.
- Házi versenyek győzteseinek jutalmazása iskolai ünnepélyen a nevelők és a tanulók közössége előtt.
- Az egész évben tartó tanulmányi versenyek, bajnokságok eredményeiről az iskolai honlapján keresztül folyamatosan tájékoztatjuk tanulóinkat.
- Jó tanuló, jó sportoló cím kiemelkedő tanulmányi és sportmunkáért, példamutató magatartásért.
- Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók könyvjutalmat kapnak a tanévzáró ünnepélyen.
- Az iskolán kívüli versenyeken eredményesen szereplő tanulók dicséretben részesülnek.
- Szaktanári dicsérettel értékeljük:
- A szaktárgyi versenyen elért jó eredményt.
- Vetélkedőn nyújtott jó teljesítményt.
- Sport terén elért jó teljesítményt.
- Osztályfőnöki dicsérettel értékeljük:
- példás közösségi munkát.
- Igazgatói dicsérettel jutalmazzuk:
- megyei, országos versenyen elért 1- 6. helyezést,
- az iskola hírnevét öregbítő tevékenységet.
- Nevelőtestületi dicséret adható:
- példamutató magatartásért, kiemelkedő tanulmányi munkáért tanév végén.

Elmarasztalás formái

A tanulmányi kötelességeit nem teljesítő, a házirendet megszegő, igazolatlanul mulasztó, az iskola jó hírnevének ártó tanulót elmarasztaljuk:

- a szaktanár szóbeli figyelmeztetése,
- a szaktanár írásbeli figyelmeztetése,
- az osztályfőnök szóbeli figyelmeztetése,
- az osztályfőnök írásbeli figyelmeztetése,
- az osztályfőnöki intő,
- a napközis nevelő figyelmeztetése,
- igazgató figyelmeztetése,
- igazgatói intő,
- igazgatói megrovás,
- fegyelmi eljárás.

– Szaktanári figyelmeztetést adható, ha a tanuló
– felszerelése többször hiányzik,
– házi feladatot nem készít, nem pótol,
– órai munkában nem vesz részt, zavarja társait,
– ellenszegül a pedagógus utasításának.

Szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés adható a házirendben meghatározott viselkedési szabályok enyhe fokú megsértése esetén.

Írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés adható a házirendben meghatározott viselkedési szabályok súlyosabb megsértése esetén.

Írásbeli osztályfőnöki intő adható a házirendben meghatározott viselkedési szabályok többszöri durva fokú megsértése esetén.

Igazgatói figyelmeztetés adható, ha a tanulónál a megelőző figyelmeztetések hatására nem áll be javulás a kötelezettségek teljesítésében és a magatartásban.

Igazgatói intő adható, ha a tanulónál a többszöri megelőző figyelmeztetések hatására sem áll be javulás a kötelezettségek teljesítésében és a magatartásban.

Igazgatói megrovás adható, ha a tanuló az iskola házirendjét többször, súlyosan és szándékosan megsérti, és ezzel akadályozza közössége fejlődését. A megelőző intézkedések ellenére viselkedése felnőttekkel és társaival szemben tiszteletlen, durva, agresszív.

Fegyelmi eljárás alapján fegyelmi büntetésben részesíthető írásbeli határozattal a tanuló, ha kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi.

Fegyelmi büntetések:

– tantestületi megrovás,
– áthelyezés az évfolyam másik osztályába,
– áthelyezés másik iskolába.

A fegyelmi határozatot a nevelőtestület hozza.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben el lehet tekinteni. A büntetést írásba kell foglalni és a szülő tudomására kell hozni.

5. Záró rendelkezések

Jelen pedagógiai programot a nevelőtestület 2024. június 28-i ülésén véleményezte. Igazgató aláírásával jóváhagyta.

Szentes, 2024. június 28.

……
igazgató

Nyilatkozat
A Szentesi Klauzál Gábor Általános Iskola Szülői szervezet képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai programjának elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.
Szentes, 2024. június 28.

…….…….
a szülői szervezet elnöke
Nyilatkozat
A Szentesi Klauzál Gábor Általános Iskola Szakmai munkaközösségei felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. A Szakmai munkaközösség a Pedagógiai program módosítását 2024. július 27-i ülésén megtárgyalta, a Pedagógiai program módosítási javaslatát elfogadta.

Szentes, 2024. július 28.

……
a szakmai munkaközösség
vezetője

A Pedagógiai programot engedélyezte:

…….
Miklós Anikó

tankerületi igazgató

6. Mellékletek

6.1. Játékos idegen nyelvi előkészítő Angol nyelv

Játékos idegen nyelvi előkészítő foglalkozások tematikája (Heti 1 óra I. félévben német, II. félévben angol)				
1. évfolyam				
Órák sorszáma	**Témakörök**	**Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései**	**Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok**	**Eszközök**
1.	Greetings Köszönés, elköszönés	Nevek használata angolul	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia	-labda, névjegykártya -napszakokat ábrázoló képek
2-3.	This is my family	My mother….	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia	-szókártyák -bábok -Interaktív tábla
4-5.	Colours Fő színek felismerése	What colour is…?	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése.	- színes ceruák -Interaktív tábla
6-7.	Numbers számolás 1-től 10-ig,játék segítségével,hallás utáni utánzás	számok helyes ejtése	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Matematika kompetencia	-számkártyák 0-tól 10-ig --Interaktív tábla
8-9.	Ünnepek Halloween, Christmas,Easter, Mother’s Day	helyes intonáció	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése	-CD lejátszó -színes lapok,olló -Interaktív tábla

Órák sorszáma	Témakörök	Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései	Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok	Eszközök
10-11.	Fruit: Apple,orange,banana,plum Gyümölcsök megnevezése,felismerése hallott információ alapján,jellemzés és színek	What colour is..?	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése.Egészséges táplálkozás	- gyümnölcsöket - ábrázoló képek - Interaktív tábla
12-14.	Parts of the body Touch your head shoulders,knees,toes,eyes,mouth,nose,ears Később a tanuló is adhat utasításokat (S,L)	E/2. sz. Felszólítás helyes kiejtése	Helyes kiejtés Lexikális tudás fejlesztése. Kiemelt fejlesztési célok:Énkép,önismeret	- CD lejátszó -babák, mackók
15-17.	Animals Old McDonald's farm Állathangok utánzása,dal alapján Dal Old McDonald has a farm /hangok: pig,cow,dog,cat,horse (S,L)	helyes kiejtés, hangutánzók	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése Kiemelt fejlesztési célok: Állatok szeretete, védelme	-CD lejátszó -színes lapok,lloó ragasztó
18.	Revision Az eddig tanult szókincs ismétlése Dalok, mondókák. játékok: Bingo, memory		Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése	-CD lejátszó

2. évfolyam				
Órák sorszáma	**Témakörök**	**Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései**	**Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok**	**Eszközök**
1.	Revision: színek,számok,gyümölcsök, zöldségek feilsmerése,megnevezése Az előző évi modulok szókincse Játékok,dalok,mondókák, felelevenítése.	What colour is..?	Helyes kiejtési kompetencia Lexikális tudás fejlesztése	-modulokhoz használt képek,bábok, hanganyagok
2-3.	Food and drinks Egyszerű ételek felismerése,megnevezése V: bread,bacon,cheese,jam,ham (S)	Do you like….?	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése	-ételeket ábrázoló képek -Interaktív tábla
4-5.	Vegetables Zöldségek megnevezése,felismerése hallott információ alapján,jellemzés és színek	What is it?	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Egészséges táplálkozás	Flash cards -Interaktív tábla
6-10.	Shopping for food and toiletries Shopping boardgame	Can I have….?	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése	élelmiszeres zacskók, dobozok -Interaktív tábla

Órák sorszáma	**Témakörök**	**Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései**	**Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok**	**Eszközök**
11-12.	Vehicles Memory game	What is it?	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése	-Képek
13-15.	English Alphabet Az angol ABC betűi Játék a betűkkel	Spelling	Helyes kiejtés. Anyanyelvi kompetencia fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése	-az angol ABC betűi -az ABC betűinek megfelelő képek
16-17.	Ünnepek: Halloween, Easter, Christmas	Országismeret	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése Egyetemes kultúra,Európai azonosságtudat	-Cd-k -Flashcards -olló -ragasztó -Interaktív tábla
18.	Revision Játékok, dalok, mondókák ismétlése	What is it? What colour is it? Spelling	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése	Cd-k -Flashcards

3. évfolyam Heti 0,5 óra tehetséggondozó foglalkozás				
Órák sorszáma	**Témakörök**	**Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései**	**Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok**	**Eszközök**
1.	**Ismerkedés** Üdvözlési formák	Köszönések, elköszönések. Dramatizálás	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia *Környezetismeret:* baráti kapcsolatok, iskolai közösségek.	-labda -névjegykártya -napszakokat ábrázoló képek
2-4.	**Iskola** Iskolám, osztálytermünk, számok.	There is/there are My best friend. Numbers 1-100.	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia *Matematika:* tájékozódás a térben, halmazok, számok	-szókártyák -színes ceruzák -Interaktív tábla - labda -számkártyák 0-tól 100-ig
5-7.	**3. Család** Családtagok, bemutatkozás	Gretings Family tree	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. illemszabályok *Környezetismeret*: rokoni kapcsolatok	- színes ceruák - fotók -Interaktív tábla
8-10.	**4. Játékok** Játékok, színek	My favourite toys Colours	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. *Rajz:* színek világa	-Interaktív tábla - játékok
11-13.	**5. Állatok** Kisállatok, farmok állatai. Kedvenc állataim. Állatok a ház körül.Vadon élő és állatkerti állatok.	Let's go to the Zoo. My favourite animal…	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése *Matematika*: halmazok, adatgyűjtés, adatok lejegyzése	-CD lejátszó -színes lapok,olló -Interaktív tábla - állat fotók

Órák sorszáma	Témakörök	Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései	Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok	Eszközök
14-15.	**6. Ételek, italok** Kedvenc ételem és italom Kedvenc gyümölcsöm és zöldségem	What's your favourite…? My favourite….	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia *Környezetismeret:* az ember megismerése és egészsége: tápanyag, élelmiszer, étrend. *Matematika:* halmazok, állítások igazságának eldöntése, tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rögzítése.	zöldségek és gyümölcsök - színes ceruzák -Interaktív tábla
16-17.	**7. Öltözködés** Testrészek, ruhaneműk	What are you wearing? The parts of the body.	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia *Környezetismeret:* megismerése, évszakok *Technika:* öltözködési szokások	Babák, Mackók ruhadarabok -Interaktív tábla
18.	**8. Ünnepek** Karácsony	Szokások, hagyományok	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése *Környezetismeret:* ünnepek, hagyományok.	CD lejátszó -színes lapok,olló -Interaktív tábla

6.2. Játékos idegen nyelvi előkészítő Német nyelv

	Játékos idegen nyelvi előkészítő foglalkozások tematikája (Heti 1 óra I. félévben német, II. félévben angol)			
	1. évfolyam			
Órák sorszáma	**Témakörök**	**Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései**	**Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok**	**Eszközök**
1.	Begrüßungen: Köszönés, elköszönés	Nevek használata németül	Helyes kiejtés Lexikális Tudás	-labda -névjegykártya -napszakokat ábrázoló képek
2.-3.	Familie	Meine Mutter… Mein Vater…	Helyes kiejtés Lexikális tudás Szociális kompetencia	-szókártyák -bábok (fiú,lány,nő,férfi) interaktív tábla
4.-5.	Farben Fő színek felismerése	Wie ist der Ball? Der Ball ist rot.	Helyes kiejtés, lexikális tudás fejlesztése	-színes ceruzák -interaktív tábla
6.-7.	Zahlen Számolás 1-10-ig, játék segítségével, hallás utáni utánzás	Számok helyes ejtése	Helyes kiejtés, lexikális tudás fejlesztése Matematika kompetencia	-számkártyák 0-10-ig -interaktív tábla
8.-9.	Feste Ünnepek: Halloween, Weihnachten, Ostern, Muttertag	helyes intonáció	Helyes kiejtés Lexikális tudás Szociális kompetencia fejlesztése	-Cd- lejátszó -színes lapok, olló -interaktív tábla
10.-11.	Obst: Apfel, Banane, Pflaume,Orange	-Wie ist der Apfel? -Der Apfel ist rot.	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Egészséges táplálkozás.	-gyümölcsöket ábrázoló képek -interaktív table
12.-14.	Der Körper, die Körperteile Berühre deinen Kopf, deine Augen deine Ohren, deine Nase, deinen Mund Később a tanuló is adhat utasításokat.	E/2. sz. Felszólítás helyes kiejtése	Helyes kiejtés Lexikális tudás fejlesztése. Kiemelt fejlesztési célok:Énkép,önismeret	- CD lejátszó -babák, mackók

Órák sorszáma	Témakörök	Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései	Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok	Eszközök
15.-17.	Tiere Old McDonald's hat eine Farm… Állathangok utánzása,dal alapján Dal: Old McDonald hat eine Farm /hangok: das Schwein, die Ente, die Kuh, der Hund, die Katze	helyes kiejtés, hangutánzók	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése Kiemelt fejlesztési célok: Állatok szeretete, védelme	-CD lejátszó -színes lapok,olló ragasztó
18.	Wiederholung Az eddig tanult szókincs ismétlése Dalok, mondókák. Játékok: Bingo, Memoriespiel		Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése	-CD- lejátszó

	II. évfolyam			
Órák sorszáma	**Témakörök**	**Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései**	**Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok**	**Eszközök**
1.	Wiederholung: Színek,számok,gyümölcsök,zöldségek feilsmerése,megnevezése Az előző évi modulok szókincse Játékok,dalok,mondókák,felelevenítése.	-Wie ist die…..?	Helyes kiejtési kompetencia Lexikális tudás fejlesztése	-a modulokhoz használt képek,bábok, hanganyagok
2.-3.	Essen und Trinken: Egyszerű ételek felismerése,megnevezése W:das Brot,der Schinken,der Käse,die Marmelade,(Sp)	-Magst du…?	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése	-ételeket ábrázoló képek -Interaktív tábla
4.-5.	Gemüse: Zöldségek megnevezése,felismerése hallott információ alapján,jellemzés és színek	-Was ist das?	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Egészséges táplálkozás	-Bilder -Interaktív tábla
6.-10.	Lebensmittel kaufen Brettspiel	-Ich möchte…	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése	élelmiszeres zacskók, dobozok -Interaktív tábla

Órák sorszáma	Témakörök	Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései	Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok	Eszközök
11.-12.	Verkehr Memoriespiel	-Was ist das?	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése	-Képek
13.-15.	Das deutsche ABC A német ABC betűi Játék a betűkkel	Buchstabierung	Helyes kiejtés. Anyanyelvi kompetencia fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése	-a német ABC betűi -az ABC betűinek megfelelő képek
16.-17.	Ünnepek: Halloween, Ostern, Weihnachten	Országismeret	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése Egyetemes kultúra,Európai azonosságtudat	-Cd-k -Bilder -olló -ragasztó -Interaktív tábla
18.	Wiederholung Játékok, dalok, mondókák ismétlése	-Was ist das? -Wie ist …? -Buchstabierung	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése.Szociális kompetencia fejlesztése	-Cd-k -Képek

	III. évfolyam			
Órák sorszáma	**Témakörök**	**Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései**	**Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok**	**Eszközök**
1.	Einander kennenlernen Ismerkedés a tankönyvvel és tantárggyal	Bemutatkozás, párbeszéd	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia	-labda -névjegykártya
2.-4.	Begrüßung und Vorstellung Köszönés, bemutatkozás	Nevek használata németül Köszönések, bemutatkozás	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia	-névjegykártya -napszakok képei -labda
5.-6.	Essen und Trinken, Obst und Gemüse Ételek, italok, zöldségek-gyümölcsök	Zöldségek, gyümölcsök nevei	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése.Egészséges táplálkozás	-zöldségek, gyümölcsök képei -interaktív tábla
7.-8.	Zahlen:0-10 Számok: 0-10	Számok helyes ejtése, írása	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Matematika kompetencia	-számkártyák 0-tól 10-ig -Interaktív tábla -feladatlapok
9.-10.	Farben Színek	-Wie ist …..?	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése.	- színes ceruák -Interaktív tábla

Órák sorszáma	Témakörök	Fogalomkörök és azok nyelvi kifejezései	Egyéb kulcskompetenciák és fejlesztési célok	Eszközök
11.-13.	Schule, Schulsachen Iskola, Tanszerek	-névelők: der, die, das -iskolával kapcsolatos főnevek	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése.	-szókártyák, képek -interaktív tábla -CD- lejátszó
14.-15.	die Familie A család	-családtagok megnevezése -családfa	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia	-szókártyák -bábok -interaktív tábla -feladatlapok
16.-17.	Verben Tevékenységek, cselekvések	-igék -igeragozás E./1. sz.-ben	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése.	-szókártyák -interaktív tábla -feladatlapok -utánzó játékok -activity
18.	Feste Weihnachten, Nikolaus, Ostern, Muttertag,	-más országok szokásai -helyes viselkedés	Helyes kiejtés. Lexikális tudás fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése	-kézműves lapok,ragasztó, olló

6.3. Informatika

5. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**1. Az informatikai eszközök használata**	**Órakeret 8 óra**
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerkedés az informatikai környezettel. Alapszintű informatikai fogalmak megismerése. Beviteli eszközök használatának megismerése. A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás, programok futtatása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**	
Ismerkedés az adott informatikai környezettel A számítógép részeinek bemutatása, a bekapcsolás és kikapcsolás helyes sorrendje,lehetőségek az energiatakarékosságra, környezettudatosság kialakítása. Az informatikai eszközök használatára vonatkozó szabályok megismerése az iskolai környezetben. Alapvető informatikai eszközök használata. Az informatikai eszközök alapvető funkcióinak megismerése.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika,* *ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.	
A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás ismert programokon keresztül Oktatóprogramok futtatása. Beviteli eszközök használatának begyakorlása. Az interaktív kapcsolattartás eszközei a számítógép segítségével.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika,* *ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.	
Alkalmazások kezelésének megismerése A számítógép kezelése tanári segítséggel. Egy operációs rendszer grafikus felületének alapszintű megismerése. Programok indítása, leállítása az adott környezetben. Készségfejlesztő számítógépes szoftverek használata.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika,* *ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Informatikai környezet, operációs rendszer, interaktivitás, oktatóprogram.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2. Alkalmazói ismeretek**	**Órakeret 10 óra**
2.1. Egyszerű írott és grafikus dokumentumok elektronikus létrehozása		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése. A rajzeszközök megfelelő használata. Egyszerű animációk elkészítése és használata. A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**	
Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése *A rajzeszközök megfelelő használata* Rajzoló programok alkalmazása. Tantárgyakhoz kapcsolódó rajzok készítése, mentése segítséggel. Rövid dokumentumok készítése. Tantárgyakhoz kapcsolódó szöveg begépelése, javítása. A dokumentum mentése segítséggel. *Egyszerű animációk használata* Médialejátszó alkalmazása. Hangállományok lejátszása. Animációk megtekintése, készítése.	*Magyar nyelv és irodalom:* szövegértés, szövegalkotás, szaknyelv használata, beszédkultúra, kommunikáció. *Vizuális kultúra; dráma és tánc: m*esék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása. *Ének-zene:* népdalok meghallgatása.	
A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata Tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok megoldása informatikai környezetben. Számítógépes multimédiás oktatójátékok, alkalmazások.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.	

2.2 Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A környezetünkben levő tárgyak jellemzőinek kiválasztása, rögzítése Más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztása, rögzítése. *Adatok csoportosítása, értelmezése* Más tantárgyi tartalmakhoz kötődő adatok gyűjtése, értelmezése, rögzítése, csoportosítása.	*Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából. *Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	Órakeret 4 óra
3.1. A probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök kiválasztása		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel. Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése. Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan.
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel Az információ kifejezése többféle formában.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése Hétköznapi folyamatok leírása. Hétköznapi algoritmusok értelmezése, megfogalmazása.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan Hétköznapi problémák megoldása, a lépések egyértelmű sorrendjének megállapítása. Hétköznapi tevékenység felbontása utasításokra tanári segítséggel.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információ, algoritmus, probléma.	

3.2. Algoritmizálás és adatmodellezés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása. Egy egyszerű, automata elvű fejlesztőrendszer használata.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása Hétköznapi algoritmusok felismerése, értelmezése. Egyszerű algoritmusok megfogalmazása. Algoritmusok eljátszása. Utasítások sorrendjének megváltoztatása és ezek következményei.	*Technika, életvitel és gyakorlat:* egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. *Matematika:* problémamegoldás, számok, alapműveletek, becslés.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Algoritmus, utasítás.

3.3. Egyszerűbb folyamatok modellezése	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók által használt hétköznapi modellek vizsgálata.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A tanuló által a hétköznapokban használt modell vizsgálata eltérő paraméterekkel Modellek vizsgálata. Változó paraméterek használata.	*Környezetismeret:* magatartásformák, szabályok, viselkedési normák különböző élethelyzetekben.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Modell, paraméter.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Infokommunikáció	Órakeret 4 óra
4.1. Információkeresés, információközlési rendszerek		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása. Irányított információkeresés.
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Az információk keresésének technikai megvalósítása. *Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása* Kérdésfeltevés. A kérdések pontosítása.		*Magyar nyelv és irodalom:* az információk keresése és kezelése.
Irányított információkeresés Tájékozódás tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó, oktatási témájú oldalakon tanári segítséggel.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Keresőprogramok.	

4.2. Az információs technológián alapuló kommunikációs formák		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		Néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeinek és kockázatainak megismerése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Az elterjedt infokommunikációs eszközök említésszerű megismerése. Az infokommunikációs eszközök lehetőségeinek megemlítése. A kockázatok bemutatása.		*Technika:* eszközök a háztartásban
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mobil eszközök, kockázat.	

4.3. Médiainformatika	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése A média korosztálynak szóló lehetőségeinek megismerése. Azonos különböző megjelenési formákban. Elektronikus könyv használata.	*Vizuális kultúra*: műalkotások megfigyelése, jellemzése, értelmezése, értékelése. *Vizuális kultúra:* a különböző médiumok (pl. könyv, televízió, rádió, internet, film, videojáték) megfigyelése, vizsgálata, összehasonlítása, megadott szempontok (pl. érzékszervekre gyakorolt hatás, eltérő jelhasználat) alapján.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Média, elektronikus könyv.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**5. Az információs társadalom**	**Órakeret 8 óra**
5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A netikett alapjainak megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**	
A netikett alapjainak megismerése Az informatikai eszközök használata során betartandó alapvető szabályok ismerete.	*Erkölcstan:* emberi kapcsolatok, közösség, a helyes magatartás.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Netikett.	

5.2. Az e-szolgáltatások szerepe és használata	
A tematikai egység nevelési fejlesztési céljai	A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások, tartalomszolgáltatás, megismerése Az életkori sajátosságoknak megfelelő internetes oldalak látogatása, tapasztalatszerzés.	*Erkölcstan:* emberi kapcsolatok, közösség, a helyes magatartás. *Magyar nyelv és irodalom:*mesék,versek. *Matematika*: logikai feladatok, oktató játékok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elektronikus szolgáltatás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**6. Könyvtári informatika**	**Órakeret 2 óra**
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében. A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében Könyvek keresése a szabadpolcon szerző, cím, téma szerint.	*Magyar nyelv és irodalom:* betűrend, alapismeretek a könyvtár tereiről és állományrészeiről.
A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása A könyvtárban elvárt viselkedési szabályok megismerése, betartása. A kölcsönzési folyamat megismerése.	
A források azonosító adatainak megállapítása. Az egyes információforrások azonosító adatainak megkeresése.	*Erkölcstan:* szellemi termékek az emberiség szolgálatában. A tudás hatalma. A világ megismerése.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Könyvtár, könyvtári szolgáltatás, szépirodalom, ismeretterjesztő mű, szabadpolc, kölcsönzés, dokumentumtípus.

5. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**1. Az informatikai eszközök használata**	**Órakeret 4 óra**
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerkedés az informatikai környezettel. A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás, programok futtatása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Ismerkedés az adott informatikai környezettel A számítógép működésének bemutatása. Az informatikai eszközök használatára vonatkozó szabályok megismerése az iskolai környezetben. Alapvető informatikai eszközök használata. Az informatikai eszközök egyes funkcióinak megismerése.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás ismert programokon keresztül Oktatóprogramok futtatása. Az interaktív kapcsolattartás eszközei a számítógép segítségével.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Alkalmazások kezelésének megismerése A számítógép kezelése tanári segítséggel. Egy operációs rendszer grafikus felületének megismerése. Programok indítása, leállítása az adott környezetben. Készségfejlesztő számítógépes szoftverek használata.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Informatikai környezet, operációs rendszer, interaktivitás, oktatóprogram.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2. Alkalmazói ismeretek**	**Órakeret 10 óra**
2.1. Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása		
A tematikai egység nevelési fejlesztési céljai		Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése. A rajzeszközök megfelelő használata. Egyszerű zenés alkalmazások, animációk elkészítése és használata. A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata.
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése *A rajzeszközök megfelelő használata* Képszerkesztő programok alkalmazása. Tantárgyakhoz kapcsolódó rajzok készítése, mentése segítséggel. Rövid dokumentumok készítése. Tantárgyakhoz kapcsolódó szöveg begépelése, javítása. Meghívó, névjegy, képeslap, üdvözlő kártya, rajzos órarend készítése. A dokumentum mentése és nyomtatása segítséggel.		*Magyar nyelv és irodalom:* szövegértés, szövegalkotás, szaknyelv használata, beszédkultúra, kommunikáció. *Vizuális kultúra; dráma és tánc: m*esék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.
Egyszerű zenés alkalmazások, animációk elkészítése és használata Médialejátszó alkalmazása. Hangállományok lejátszása. Animációk megtekintése, készítése.		*Ének-zene:* népdalok meghallgatása.
A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata Tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok megoldása informatikai környezetben. Számítógépes multimédiás oktatójátékok, alkalmazások.		*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.	

2.2. Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés. Néhány közhasznú információforrás megismerése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A környezetünkben levő személyek, tárgyak jellemzőinek kiválasztása, rögzítése Személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztása, rögzítése.	*Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából.
Adatok csoportosítása, értelmezése Személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kötődő adatok gyűjtése, értelmezése, rögzítése, csoportosítása.	*Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából.
Néhány közhasznú információforrás megismerése Közhasznú információforrások használata, az információ feldolgozása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**3. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel**	**Órakeret 8 óra**
3.1. A probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök kiválasztása		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel. Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése. Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan. Ábra készítése teknőcgrafikával.
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel Az információ kifejezése többféle formában.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése Hétköznapi folyamatok leírása. Hétköznapi algoritmusok értelmezése, megfogalmazása.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan Hétköznapi problémák megoldása, a lépések egyértelmű sorrendjének megállapítása. Hétköznapi tevékenység felbontása utasításokra tanári segítséggel.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Ábra készítése teknőcgrafikával Teknőcgrafikai fogalmak. Egyszerű alakzatok rajzolása.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Információ, algoritmus, probléma, teknőcgrafika.

3.2. Algoritmizálás és adatmodellezés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása. Egy egyszerű, automata elvű fejlesztőrendszer használata.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása Hétköznapi algoritmusok felismerése, értelmezése. Egyszerű algoritmusok megfogalmazása. Algoritmusok eljátszása. Utasítások sorrendjének megváltoztatása és ezek következményei.	*Technika, életvitel és gyakorlat:* egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. *Matematika:* problémamegoldás, számok, alapműveletek, becslés.
Egy egyszerű, automata elvű fejlesztőrendszer használata A fejlesztőrendszer alaputasításainak megismerése. Algoritmusok értelmezése, készítése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Algoritmus, utasítás.

3.3. Egyszerűbb folyamatok modellezése	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók által használt hétköznapi modellek vizsgálata.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A tanuló által a hétköznapokban használt modell vizsgálata eltérő paraméterekkel Modellek vizsgálata. Változó paraméterek használata.	*Környezetismeret:* magatartásformák, szabályok, viselkedési normák különböző élethelyzetekben.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Modell, paraméter.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Infokommunikáció	Órakeret 4 óra
4.1. Információkeresés, információközlési rendszerek		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása. Irányított információkeresés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**	
Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása Kérdésfeltevés. A kérdések pontosítása.	*Magyar nyelv és irodalom:* az információk keresése és kezelése.	
Irányított információkeresés Tájékozódás tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó, oktatási témájú oldalakon tanári segítséggel.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Keresőprogramok.	

4.2 Az információs technológián alapuló kommunikációs formák	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeinek és kockázatainak megismerése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Az elterjedt infokommunikációs eszközök lehetőségeinek és kockázatainak megismerése Az infokommunikációs eszközök lehetőségeinek megismerése. Információ küldése, fogadása. A kockázatok bemutatása.	*Magyar nyelv és irodalom:* gondolattérkép alkalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mobil eszközök, kockázat.

4.3. Médiainformatika	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése A média korosztálynak szóló lehetőségeinek megismerése. Különbségek a valóságos és a virtuális világban. Elektronikus könyv használata.	*Vizuális kultúra*: műalkotások megfigyelése, jellemzése, értelmezése, értékelése. Médiaszövegek közötti különbségek (pl. televíziós műsortípusok, animációs mesefilmek, sorozatok) felismerése saját médiaélmények felidézésén, megjelenítésén (pl. szerepjáték) és közvetlen példákon keresztül. *Vizuális kultúra:* a különböző médiumok (pl. könyv, televízió, rádió, internet, film, videojáték) megfigyelése, vizsgálata, összehasonlítása, megadott szempontok (pl. érzékszervekre gyakorolt hatás, eltérő jelhasználat) alapján közvetlen tapasztalat és saját médiaélmények felidézésének segítségével.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Virtuális világ, média, elektronikus könyv.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Az információs társadalom	Órakeret 4 óra

5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A személyi információk és a személyes adatok fogalmának megismerése. A netikett alapjainak megismerése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A személyi információk és a személyes adatok fogalmának megismerése Egyszerű hétköznapi példák a személyes és nem személyes adatokra. *A netikett alapjainak megismerése* Az informatikai eszközök használata során betartandó alapvető szabályok ismerete.	*Erkölcstan*: az írott nyelvi kommunikációs viselkedés szabályai. *Erkölcstan:* emberi kapcsolatok, közösség, a helyes magatartás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Személyes adat, nem személyes adat, netikett.

5.2. Az e-szolgáltatások szerepe és használata	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése Az életkori sajátosságoknak megfelelő internetes oldalak látogatása, tapasztalatszerzés.	*Erkölcstan:* emberi kapcsolatok, közösség, a helyes magatartás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elektronikus szolgáltatás.

<table>
<tr><th colspan="3">6. Könyvtári informatika</th></tr>
<tr><td>Tematikai egység/
Fejlesztési cél</td><td colspan="2">Órakeret
2 óra</td></tr>
<tr><td>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</td><td colspan="2">Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében.
A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása.
Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai, tartalmi jellemzőinek
megismerése, megkülönböztetése, használatuk alapjai.
A források azonosító adatainak megállapítása.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ismeretek/fejlesztési követelmények</td><td>Kapcsolódási pontok</td></tr>
<tr><td colspan="2">Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében
Könyvek keresése a szabadpolcon szerző, cím, téma szerint.</td><td>Magyar nyelv és irodalom:
alapismeretek a könyvtár tereiről és állományrészeiről.</td></tr>
<tr><td colspan="2">A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása
A könyvtárban elvárt viselkedési szabályok megismerése,betartása.
A kölcsönzési folyamat megismerése.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai,
tartalmi jellemzőinek megismerése,
megkülönböztetése,
használatuk alapjai
Dokumentumtípusok megkülönböztetése.
Szépirodalmi és ismeretterjesztő művek felismerése.
Információforrások formai és tartalmi jellemzőinek megismerése.
Információforrások használata.
A források azonosító adatainak megállapítása.
Az egyes információforrások azonosító adatainak megkeresése.</td><td>Magyar nyelv és irodalom: a könyvek tartalmi csoportjai: szépirodalmi művek, ismeretterjesztő irodalom, kézikönyvek, elektronikus információhordozók.
Erkölcstan: szellemi termékek az emberiség szolgálatában. A tudás hatalma. A világ megismerése.</td></tr>
<tr><td>Kulcsfogalmak/

fogalmak</td><td colspan="2">Könyvtár, könyvtári szolgáltatás, szépirodalom, ismeretterjesztő mű, szabadpolc,
kölcsönzés,
dokumentumtípus.</td></tr>
</table>

Záró rendelkezések

Jelen pedagógiai programot a nevelőtestület 2026.. június 28-i ülésén véleményezte. Igazgató aláírásával jóváhagyta.

Szentes, 2026.08.24.

.....
igazgató

Szentesi Klauzál Gábor Általános Iskola 1. bélyegző

Nyilatkozat
A Szentesi Klauzál Gábor Általános Iskola Szülői szervezet képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.
Szentes, 2026.08.24.

.....
a szülői szervezet elnöke

Nyilatkozat
A Szentesi Klauzál Gábor Általános Iskola Szakmai munkaközösségei felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. A Szakmai munkaközösség a pedagógiai program módosítását 2026.08.25-i ülésén megtárgyalta, a módosítási javaslatát elfogadta.

Szentes, 2026.08.25.

.....
a szakmai munkaközösség vezetője